A.E. Talaia BRC19920190_235

235

talaia

agrupació excursionista

VILANOVA I LA GELTRÚ

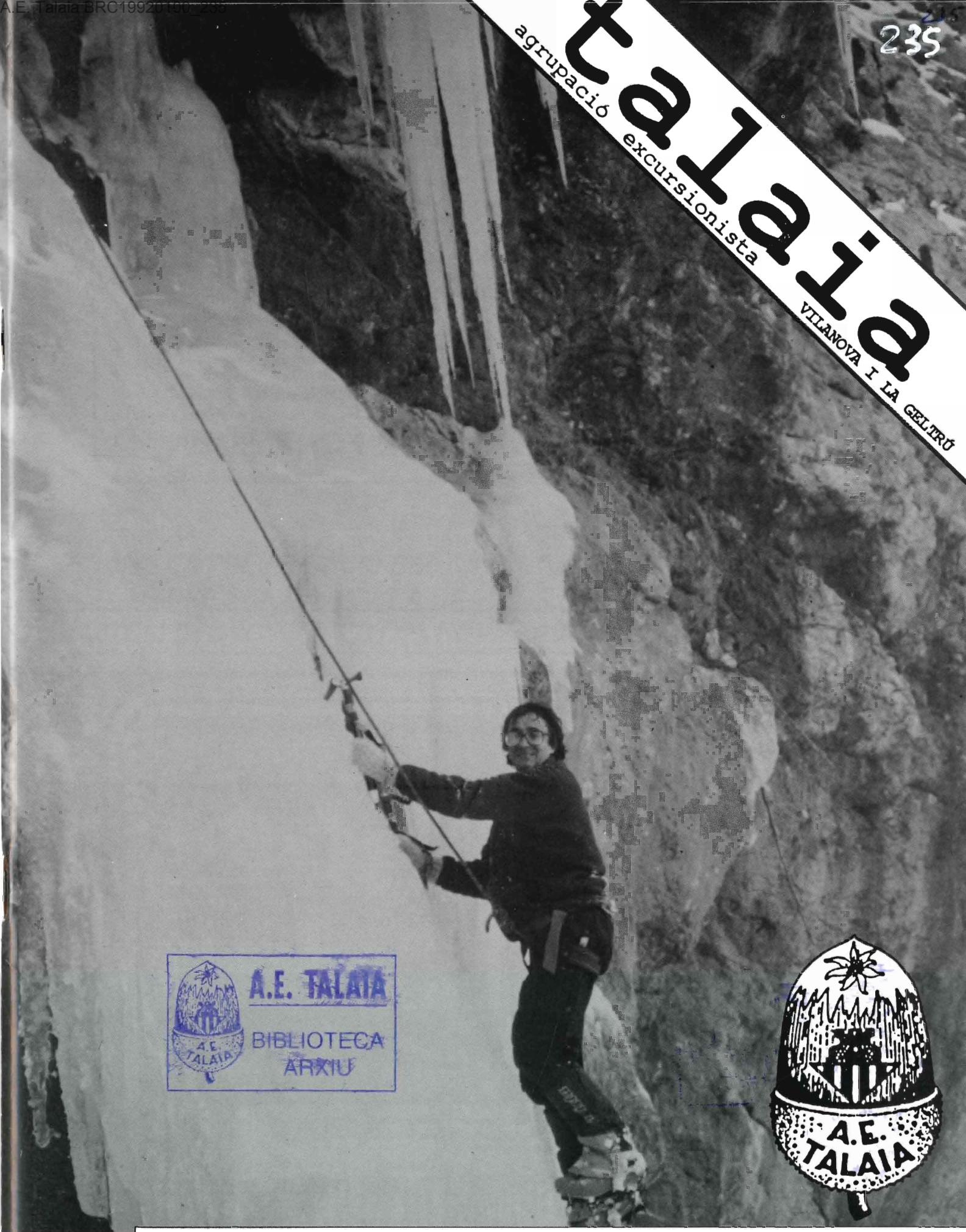

A.E. TALAIA
BIBLIOTECA
ARXIU

A.E. TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

GENER-FEBRER-MARÇ 92

A.E. Talaia BRC19920100_235

CAVAS Ferret
GUARDIOLA DE FONT-RUBÍ

LA QUALITAT

Bar Blau

SUPERMERCATS * SEGUR DE CALAFELL

AUTO MOTO
JOSEP BERTRAN

Reparació de l'automòbil i motocicletes

Cabanyes, 11
Tel. 893 65 72

08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

ATENCIÓ SOCIS!

AMB LA PRESENTACIÓ DEL CARNET DE SOCI DE L'A. E. TALAIA, TINDREU LA MÀ D'OBRA GRATUÏTA EN REALITZAR EL CANVI D'OLI DEL VOSTRE COTXE. NOMÉS ABONAREU ELS MATERIALS.

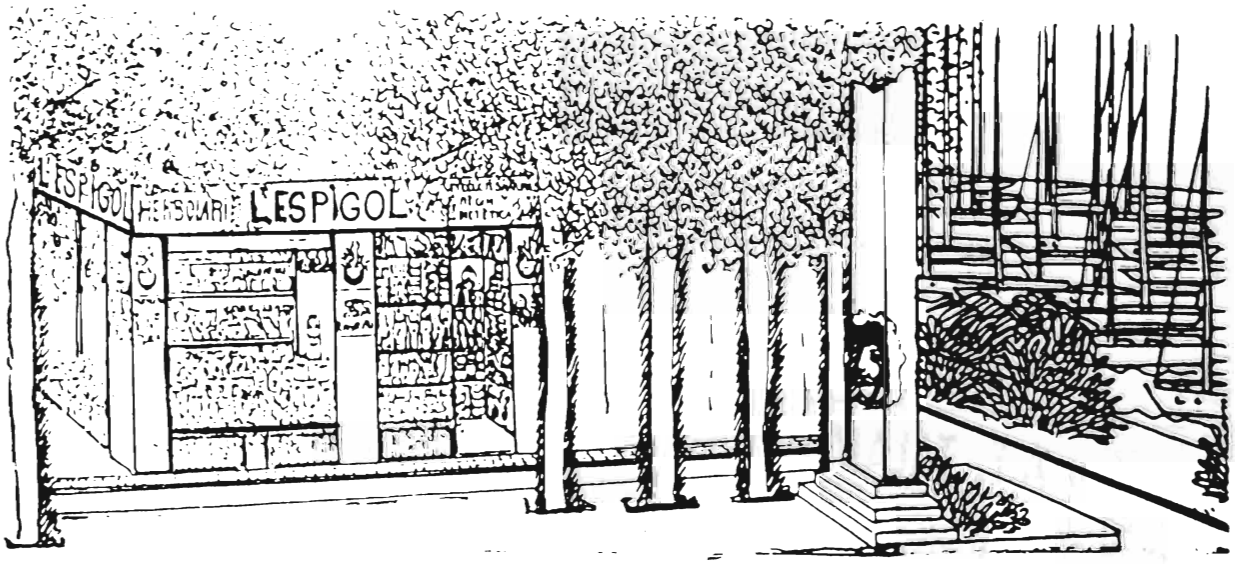

HERBOLARI L'ESPIGOL

Herbes, Dietètica, Formatges i Especialitats

Rambla de la Pau, 103 - Tel. 815 13 11

08800 Vilanova i la Geltrú

Adherida a:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Esports d'Hivern
Associació Espanyola de Camping i Caravaning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

Carrer Comerç, 4
Tel. 893 12 57
08800 Vilanova i la Geltrú
C.I.F. G-58124702

Nº 235

REVISTA D'EXCURSIONISME

GENER-FEBRER -MARÇ 92

EDITORS
Agrupació Excursionista Talaia

PRESIDENT
Salvador Butí i Papiol

SECRETARI
Antoni Sagarra i Mas

REDACCIÓ
Secció de Cultura

DIRECCIÓ
Josep Blanes

EDICIÓ
Blanca Forgas
Agustí Poch
Lluís Forgas

MAQUETA
Josep Blanes

PUBLICITAT
Joan Sivill
Virtut Castro
M. Carme Barceló
Oriol Ventosa

COL.LABORADORS
Vicenç Carbonell
Josep Voltà
Toni Sagarra
Salvador Butí
Àngels Parés

IMPRESSIÓ
Gràfiques Llopart
Sant Antoni, 63
Sant Sadurní d'Anoia
Tel. 891 03 12

DIPÒSIT LEGAL
B-24619-90

FOTO PORTADA:

l'Àngel Vedo escalant
la cascada de gel
a les canals del Pedraforca.
Foto: Àgata Olegario

A.E. TALAIA
BIBLIOTECA
ARXIU

Els articles publicats en aquesta revista sempre expressen l'opinió de llurs autors i no reflecteixen l'opinió de la Junta Directiva de l'Agrupació ni de la Redacció. En tot cas, l'A.E.Talaia donarà a conèixer el seu parer a través de les editorials o en articles o notes signades per la Junta.

SUMARI

3 **Editorial**
Equip de Redacció

4 **Fins sempre, Tomàs Muela i Martínez**
Antoni Ordovàs

7 **Adéu, Tomàs!**
Josep Blanes

8 **Castelloli, punt de reunió per a la XXXIV MARXA SOCIAL I XIX INTERSOCIAL D'ORIENTACIO PER DESCRIPCIO**
Grup de Marxes

11 **Classificacions de la XXXIV Marxa Social i XIX Marxa Intersocial d'Orientació per Descripció**
Grup de Marxes

14 **Campament d'hivern 1992**
Pedraforca
Joan Toledano

16 **Una alga invasora:**
L'ecosistema marí en perill
Maria Carme Barceló i Martí

18 **Tot passejant per la vora de la mar**
IV CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTR
Josep Blanes

22 **El "hobby" d'aquest hivern**
Evolució urbanística a ponent de Vilanova
Joan Lluís Sivill i Vergès

24 **Com multiplicar una excursió**
Josep Voltà

25 **"Couloir" de Gaube**
Josep Antoni Masana

27 **La partió entre les quadres de Jafra i de Campdàsens**
Vicenç Carbonell

29 **El paisatge als museus de Vilanova i la Geltrú**
Josep M. Also

30 **Abadies occitanes (3)**
Santa Fe de Conques
Salvador Butí

34 **Crònica del cotarro talaienc**
Equip de Redacció

37 **L'engorjat del Toldra (Marroc)**
Unes escalades al "moro"
Angel i Agata

39 **Perspectives en el carnaval vilanoví?**
Xavier García

41 **Del Baix Ebre al Solsonès**
La Fonteta-Serra de Cavalls-Les Camposines
Blanca Forgas

43 **Del Baix Ebre al Solsonès**
Riu Sec-Riu Ebre-Garcia
Blanca Forgas

45 **Del Baix Ebre al Solsonès**
Garcia-El Molar-Mirador del Priorat-La Figuera
Blanca Forgas

47 **Del Baix Ebre al Solsonès**
La Figuera-Cabassers-Scala Dei
Blanca Forgas

49 **Els mapes i la toponímia**
Ignasi M. Muntaner

50 **Pel massís del Garraf**
Andreu Ferrer - BTT Talaia

51 **Noticiari**
Equip de Redacció

Dèiem en el nostre passat editorial que la vida de l'entitat havia de continuar malgrat els entrebancs, i ho dèiem no perquè ens faltessin les forces per continuar lluitant per aconseguir que la nostra fos una agrupació exemplar, sinó perquè la fatalitat ens havia pres un dels socis fundadors i expresident de la casa.

Encara no recuperats del tot, un altre membre important de la nostra comunitat ens deixava. En **Tomàs Muela**, soci número 2 de l'A.E.Talaia i segona persona que va ocupar el càrrec de president, de forma totalment inesperada i en la plenitud de la seva activitat, que mai havia minvat, moria sobtadament.

Ha estat una persona irrepetible. El seu dinamisme arrossegava tothom. Fundador de la Secció de la Tercera Edat, va aportar una gran quantitat de nous socis, essent la nostra una de les entitats pioneres en agrupar les persones més grans.

Certament amb ell moriran moltes coses, però el seu record ens obligarà a no defallir mai i a mantenir el dinamisme fins al final. Amb ell no morirà la seva obra, que en el fons és una mica la pròpia Talaia.

Cal continuar treballant però, tal com dèiem en el passat editorial, perquè la vida de la nostra entitat ha d'estar per sobre de la vida dels seus socis.

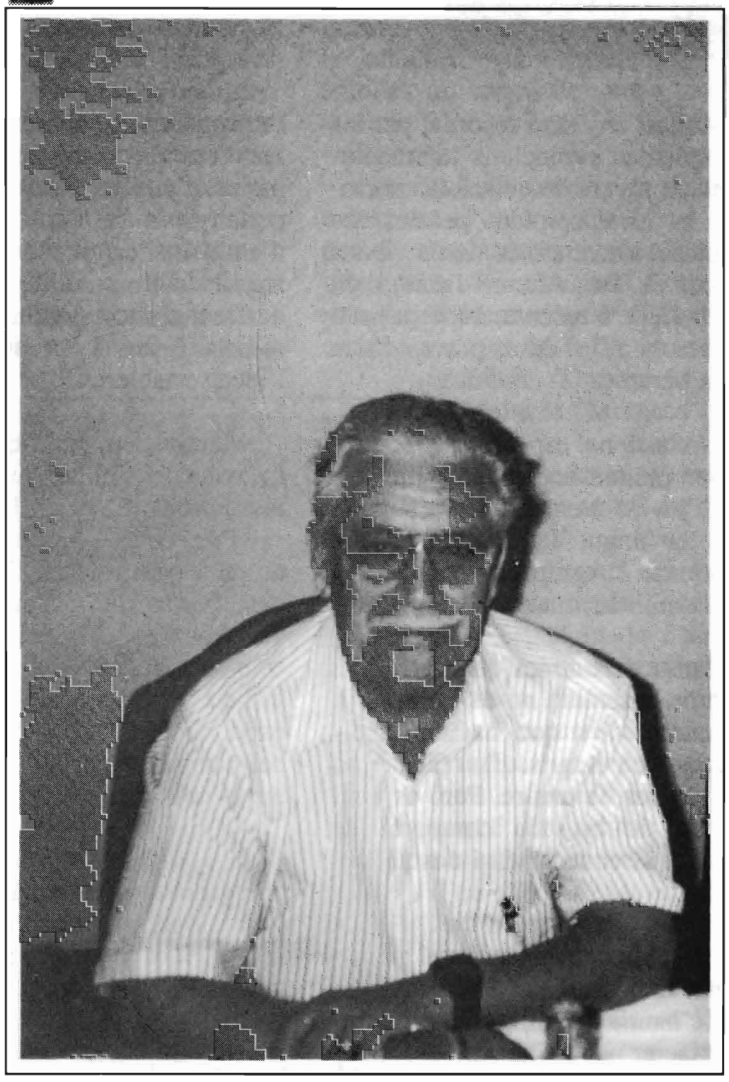

EDITORIAL

A la passada Assemblea Ordinària de socis es van aprovar uns **nous Estatuts de l'Agrupació Excursionista Talaia.** De fet això no és la primera vegada que passa. Des de la fundació de l'entitat l'any 1955, és la tercera ocasió, a part d'un Reglament de Règim Intern que ara queda derogat. No obstant això, el fet no deixa de tenir transcendència.

Uns estatuts nous per a la nostra entitat és com dir una nova constitució, una nova regulació de la vida de l'agrupació. En uns estatuts es defineixen les nostres finalitats, la raó de ser com a grup organitzat, ens marquen els nostres deures i obligacions, la nostra forma d'accedir als òrgans directius i les atribucions i deures d'aquests òrgans, defineixen quines són les estructures de govern, les seccions, el règim disciplinari i fins i tot el que cal fer en el cas de dissolució.

Tot això és prou important com perquè tots els socis hagin de conèixer una mica aquesta "carta magna" de la Talaia. El dia de la votació hi havia a la sala d'actes quaranta persones, una quantitat molt petita comparada amb la d'altres convocatòries. I volem creure que no és per falta d'interès envers la Talaia ni els seus Estatuts.

Convidem tots els socis a donar un cop d'ull als nous estatuts, ara ja no per fer-hi esmenes, -que també es poden fer amb els tràmits oportuns-, sinó per conèixer-los i treure'n tot el profit que calgui.

EL DARRER ADEU

FINS SEMPRE, TOMAS MUELA MARTINEZ

Aquest any serà recordat per les insospitades evolucions internacionals. A nivell de relacions personals ha estat colpidor per les absències irreversibles dels bons amics, el Dr. Antoni Jacas i en Josep Julià. I recentment hem estat sotmesos a la dura prova d'una nova partença.

No ens ho esperàvem, Tomàs. Potser perquè encara eres un dels més "joves" i emprenedors suports que ha tingut la Talaia, ja que anomenar l'Agrupació és identificar-la amb tu mateix.

Parlar dels amics quan arriba el dolorós desenllaç no és gens fàcil. Fa quatre dies que havíem intercanviat comentaris. Tot plegat no t'ho acabes de creure. Però és així. El jou de la vida comporta de vegades la contristada i desoladora realitat.

Per definir l'excepcional personalitat d'en Tomàs Muela i Martínez, s'hauria de relligar un voluminós tractat per recollir els diferents aspectes de la seva existència. No estic qualificat ni pretenc exposar una exhaustiva i freda sinopsi biogràfica, ans bé intentaré ressenyar una recordança transferint les qualitats més rellevants del personatge que ens ha deixat i de tan prolífic dinamisme. Tot i que no era oriünd d'aquesta vila hi ha fet molt, pels vilanovins, i cal precisar les menys sabudes actuacions. Causes filantròpiques sense guanys que l'han fet valer una merescuda consideració.

A primers dels anys cinquanta, en Tomàs Muela s'instal là a Vilanova per requeriments feiners. Per aquella època, el grup de catorze o quinze "sonats" que practicàvem l'excursionisme encara no el coneixíem, però no trigaríem a sentir parlar d'un Sr. Muela que també pertanyia a la meritòria confraria d'amateurs caminadors. Aleshores aquell hàbit o estil de vida era desfasat o incongruent per aquesta rodalia i fins i tot desplaent per l'ideal establert.

Mentrestant, part de la disgregada colla feia el servei militar i la resta acabàvem d'arribar-ne. Mancats de cohesió, calia aixecar la moral i poder donar l'impuls suficient per fundar una entitat esportiva. Aparegué llavors en Muela i, com un germà gran, congrià la dispersió d'afanys amb la seva experiència i decisió, acomboiat pel també veterà Sr. Miquel Fortuny, primer president que fou.

L'u d'abril de mil nou-cents cinquanta-tres es creà una secció excursionista amb el nom de "Atalaya". Neix prenent com a nom el topònim del cim més alt del terme i a redós de la centenària Societat Coral "La Unió Vilanovina", el popular "Coro". Els disposats i benefactors directius, entre els quals cal destacar el Sr. Figueres i el Sr. Vallès, ens van oferir la seva secretaria-biblioteca per poder-nos reunir una vegada a la setmana. Igualment, la generosa cooperació del Sr. Llorenç, que regentava l'espaiós local i que ben pocs guanys hi tenia amb la nostra presència, tot i traspassar la cafeteria i l'inapreciable consum que hi fèiem.

Reflexionant més d'una vegada m'he fet el següent i sincer interrogatori: ¿I si en Muela no hagués aparegut en aquella època per instal lar-se a Vilanova, duent com duia l'empeltada d'una secció excursionista del Club Dinàmic, ubicat a la Ciutat Comtal, i amb l'esperonador neguit per fomentar aquesta bella experiència d'esport-cultura, una sendera per redescobrir el nostre país? I si, en comparèixer, no hi hagués hagut el ferment i caliu existent, hauria estat possibe aparellar l'embrió començant de zero?

I si la quinzena de fervents practicants curulls de bona fe i entusiasme, però desfornits d'expertesa i sense cap mena d'ajut local ni extern, no l'hagués trobat? Altrament, carents de la necessària dosi d'abrivament per donar la darrera empenta, mancats d'un cap amb el suficient influx per dur les regnes, hauria pogut ser factible aconseguir objectivar el projecte que tots dúiem a la ment de fundar un club?

Per això, l'arribada d'en Tomàs Muela va suposar la conseqüència innegable d'una profitosa i definitiva realitat. Sens dubte, va ser una coincidència providencial, tot i l'empedregament de l'hora i l'evident pas a pas que calia superar.

Dins les possibilitats del moment, es van dur a terme una sèrie de sortides amb autocar per a totes les edats, caminadors o no, i tenien la finalitat de donar a conèixer les comarques properes, i poc més enllà. Escapatòries dominicals a les coves de Carme, al molí paperer de Capellades, al castell de Cardona i al Miracle o al balneari de Cardós.

Per la tardor d'aquell any es va concebre programar el primer aplec a Sant Miquel d'Olèrdola, per cert amb escassa participació de gent. No obstant això, no es deixava

sentir el desmai i sí, en canvi, la voluntat de superar-se i de tirar endavant, eixint aires de grandesa.

L'octubre del cinquanta-quatre, l'aplec ja anava, amb una acampada de dues tendes, una exhibició de "rappels" i l'actuació d'una modesta cobla que va pujar caminant des de la carretera, per tal d'amenitzar unes ballades de sardanes en l'esplanada de l'històric siti.

En Tomàs, amb la seva família, que incloïa una nadona de mesos, hi era, allí, i no es deixava perdre quasi cap de les activitats d'aleshores. I també perquè assumia bona part del tragí, sense fer soroll, com aquell que no fa res, però sí adquiria anomenada de pública popularitat.

Cap a la meitat del cinquanta-cinc, en Muela es basquejà per tal de posseir un local i el va trobar. Uns senzills baixos d'una quadra al carrer de Sant Pau van servir i durant mig any no es van escatimar esforços per arranjar-lo.

Si volíem ser uns mateixos amb identitat pròpia, projectant actes i disposant d'espai per al futur material de muntanya que s'anés acumulant, era necessari abandonar la tutela de la benefactora societat vilanovina. Però no tot s'acabava amb el manual trafegueix de fer obres, que amb prou feines es podien costejar, encara que fos la mà d'obra voluntària.

Malgrat això, hi ha afers que són més complexos del que poden semblar quan apareix el fred engranatge burocràtic que no entén d'afeccions, sacrificis ni el que representa un aplec d'il.lusions per a un grup de jovent.

L'onze de setembre de mil nou-cents cinquanta-cinc, a l'antic local de l'Orfeó Vilanoví, es va celebrar, previ permís de l'autoritat, una assemblea constitutiva per tal de legalitzar oficialment la nova societat sota el nom de "Agrupación Excursionista Atalaya". D'aquesta reunió, Tomàs Muela en va sortir elegit com a secretari.

El dia vint-i-u de gener del cinquanta-sis era festa local i queia en dissabte i l'endemà, diumenge vint-i-dos, es va acordar inaugurar el local social. Els tràmits oportuns feia quatre mesos que s'havien cursat, i el vist-i-plau no acabava d'arribar, però ens vam arriscar.

Era un perllongat romiatge d'imprevisible durada amb desconeguts entrebancs i impediments que anaven sorgint. La llei d'associacions era estricta i recelosa i si cal, més, tractant-se d'una novella entitat excursionista on es podien aixoplugar problemàtics jacobins o simplement nodrir ferum de catalanisme.

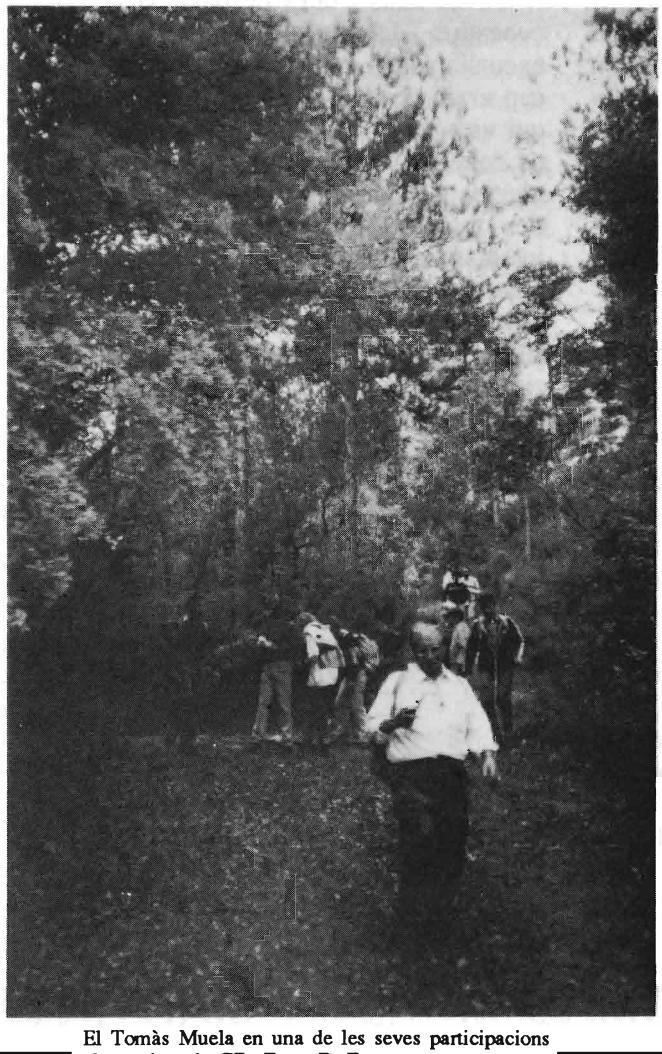

El Tomàs Muela en una de les seves participacions als senders de GR. Foto: B. Forgas

Cadascú amb els seus privatius principis, la veritat és que érem una colla de confiats cadells amb totes les de la llei i aspiracions de fruir d'acord amb la natura i costums del nostre país. Erem conscients dels precaris moments i calia evitar equívocs que ens duguessin a perdre allò que amb tant d'esforç s'havia aconseguit. Tot i caminar per la corda fluixa i amb la temença que algun infortuni anihilés un somni de temps.

Com que no arribava la conformitat del Govern Civil, es va decidir a instància del bonhomiós geltrunenc Sr. Miquel Fortuny, primer president, d'anar a Barcelona. I aquell vint-i-u de gener, el secretari Tomàs Muela, conduint la "Montesa" i el present a la gropa del vehicle, anàrem a entrevistar-nos amb el Dr. Eduard V. Padrós de Palacios, llavors delegat a Catalunya de la "Federación Española de Montañismo". Aquest senyor, de tan bon record i estimat pels excursionistes del Principat, ens va rebre molt favorablement, i també els nostres requeriments; més ben dit, els d'en Tomàs Muela i jo fent-li suport. Es va exposar la situació il.legal en què érem en fer l'obertura del casal, i el delegat federatiu ens va donar mesurada confiança predisposant que tiréssim endavant.

Al dia següent, envigorits de prudent serenor, s'inaugurà el primer i nu estatge social. D'entre el centenar escàs de socis, una trentena assistiren a l'emotiu acte, en el qual un jove vicari de la Parròquia de Mar beneí una imatge de Sant Bernat, patró dels muntanyencs. A continuació es feren uns reflexius i breus parlaments enaltint l'essència i valors de l'excursionisme i la tasca i camí a recórrer amb volada pròpia d'aleshores endavant.

No hi va haver cap mena de refrigeri, només envoltats de quatre cadires i cinc o sis llibres que algú hauria dut perquè no es veiés el local tan buit. Pel juny van arribar del Govern Civil els estatuts i els llibres d'actes i de socis degudament segellats.

Aquell estiu, a instàncies de la junta, en Muela, amb la seva peculiar captinença, va remoure cels i terra per aconseguir del Consulat Britànic un preciós documental de categoria internacional. I va ser possible gràcies a la gentilesa del Consulat i a la tenacitat d'en Muela que es projectés en el Teatre Principal el valuós document històric de "La Conquesta de l'Everest", proesa mundial realitzada tres anys abans. Tot i així, intervingueren mitjans polititzats per apropiar-se del protagonisme i perquè el nom de l'Agrupació restés entelat i en un segon lloc de discreta col.laboració.

En el cinquanta-vuit es participà en les "Comparses" i ell va prendre part i s'encarregà de bona part de la seva consecució.

Durant un viatge a Andorra, va adquirir per a l'entitat una gran tenda de campanya, de la qual només va poder passar una peça; la resta l'havíem d'anar a cercar una colla en el transcurs d'una excursió a Malniu, però l'intent va fracassar i finalment en Muela la va acabar de recuperar.

Durant l'estiu es va estrenar el dit material amb motiu d'un cèlebre campament a la vall de Benasc. En tan memorable expedició a Les Maleïdes van sortir diversos contratemps de caire organitzatiu, però en Muela, superant criteris, havia de trobar solucions a les situacions més contradictòries.

L'any cinquanta-nou, en Tomàs va ser elegit president de l'Agrupació, càrrec que va ocupar durant cinc anys.

Al seixanta-u cercà un altre local més espaiós, aquell del carrer d'Anselm Clavé, i altra vegada va començar a funcionar la brigada dels pic i pala.

Al seixanta-dos s'instal là el campament d'estiu al Pla de l'Artiga de Lin i, en una de les sortides, acompanyat dels seus familiars i altra colla, va assolir el Coll dels Aranesos tot i que duia un braç enguixat.

Hi ha tants i tants de passatges evocatius del seu testimoniatge excursionista i que no consten en cap arxiu però sí en el record dels qui vam tenir la sortosa avinentesa de conèixer-lo, com a company de marxes i de campaments! I aquelles reunions de junta setmanals intercanviant opinions i suggeriments efervescents que molts van quedar en l'intent, o en tertúlies sense cap altra raó que només el simple diàleg entre amics!

En el seixanta-cinc, i a proposta dels directius de l'Agrupació, va ser guardonat amb la "medalla de plata de muntanyisme". Igualment, i a darrers del cinqunta-sis, se li va oferir un diploma signat per un bon nombre de socis en reconeixement a la seva dedicació a la jove Talaia.

Però el temps no passa endebades, i després d'una època d'activitat planera, succeeix una altra etapa tanmateix sadollada també de "jove" vitalitat. La maduresa de la seva vida no el privà de continuar treballant envers grups de persones dites de la tercera edat, preparant, combinant, concertant excursions per diferents indrets i en precises estacions de l'any.

Amic Tomàs, darrera la teva pipa esguardaves amb somriure carismàtic pròdigs propòsits de pacient confiança. D'altra banda receptiu, obert i ponderat, engrescador de noves idees i obstinat que no es donava mai per vençut. Responsable i perseverant, eficient i fidel en les comeses, carregant-se a vegades tasques que no li pertanyien. Sempre trobava un espai per donar una mà i coadjuvar, i tot amb la rara absència de la presumció. Mai desplaent i sí en canvi somniador, i tanmateix a vegades utòpic, amb plantejaments que nosaltres no comprenïem. I mantenint per damunt de tot un caràcter de conciliador proisme.

Amb tu desapareix un ferm suport de l'excursionisme vilanoví i un conciutadà inoblidable. Que els posteriors nouvinguts que no t'han conegut sàpiguen guardar i aprenguin del teu personal encuny.

Quan s'acompleix el terme, quin comiat es pot oferir al més "jove" dels fundadors que s'ha allunyat a immarcescibles prades?

Que des d'altives muntanyes i moradenques valls retrunyi si cal com un ressó d'amical i perdurable record el tornaveu de Muela... Muela...

Antoni Ordovàs
desembre de 1991

TOMÀS MUELA I MARTÍNEZ

Soci fundador d'aquesta entitat de la qual fou president durant el període 1959-1963, morí el 12 de desembre de 1991 a l'edat de 75 anys.

MANTINGUEU-LO VIU EN LA VOSTRA MEMÒRIA

DESCANSI EN PAU

QUATRE MOTS DE COMIAT

ADEU, TOMAS!

Penso que tampoc ara cal fer una glossa molt extensa del Tomàs, puix encara era ahir que el teníem assegut a la taula de reunions i sempre tenia per dir alguna cosa de l'activitat talaienca. Es evident que li agradava més el present i el futur que no pas el passat, i per això sempre li agradava dir el que volia fer -que planificava amb molt d'interès- i no estava pas per romanços d'altres temps passats. Era un home dinàmic, igual que aquell Club Dinàmic barceloní d'on el Tomàs provenia i que portà a casa nostra cap a l'any 50, a través d'aquell grup indefinit de joves excursionistes vilanovins, aquella llavor associativa que germinà en el que ara és la Talaia.

Vaig conèixer el Tomàs no pas d'excursió, sinó l'any 55, quan s'estava començant a bastir el primer local social al carrer Sant Pau, 27. Jo ja m'havia fet soci d'aquella Secció de Muntanya de la "Societat Coral La Union Villanovesa" que es deia A.E.Talaia.

Les parets de tàpia d'una antiga quadra donaven forma a un local d'un sol cos amb una eixida i amb un annex que més tard faria de secretaria. En aparèixer jo per la porta a visitar el local en obres, en Tomàs va preguntar-me: "Tu ets soci?". En dir-li que sí, em respongué: "Doncs agafa't a aquest tauló i ajuda'm a trepitjar el terra!".

Amb una paciència infinita ens dedicàrem aquella tarda a compactar una gruixuda capa d'escòria de foneria, més coneguda com a "cagaferro", destinada a minorar les humitats abans d'aplicar la pavimentació definitiva. Aquella va ésser la meva primera col.laboració, no sols amb el Tomàs sinó amb aquesta esplèndida realitat que és avui la nostra Talaia. Al llarg d'aquests trenta-set anys han estat moltes les marxes, els campaments o les sortides de qualsevol altra especialitat en què hem coincidit, i d'en Tomàs sempre tindrem el bon record de la seva empenta, del seu optimisme i de la seva tenacitat.

Ara que se'ns n'ha anat, cal que el mantinguem viu a la memòria i que ens contagiem d'aquell dinamisme de què era portador.

Adéu, Tomàs, descansi en pau!

Josep Blanes

Hivern de 1992

El Tomàs Muela, l'any 61, durant un repartiment de premis, al local del carrer A. Clavé. Foto: Vilarnau

Les Marxes d'Orientació i de Regularitat

CASTELLOLI, PUNT DE REUNIÓ PER A LA XXXIV MARXA SOCIAL

Una nova edició, amb uns altres ingredients però amb el mateix esperit renovat de cada any, ens menà a **Castellolí** el proppassat dia 22 de març amb el complement afegit de poder gaudir, en dia clar i asolellat, de totes aquelles sensacions que la muntanya pot oferir.

Abans de descriure l'itinerari, cal esmentar que en una petita part i en sentit invers corresponia amb el que va fer-se l'1 d'abril de 1984. En aquella ocasió la pluja persistent reduí la participació a una dotzena d'equips. Fou aquest el motiu que donà peu a escollir la mateixa zona d'aquella XXVIª edició, aprofitant els elements de major rellevància i introduint tot un seguit de variacions que ha donat com a resultat un itinerari nou que poc s'assembla al d'aquella edició.

A les 8 en punt del matí partia el primer equip del costat mateix del restaurant NOU URBISOL als propietaris del qual, dit sigui de passada, agraïm la col.laboració que oferiren en tot moment. Després de traspassar el poble i creuar la riera, l'itinerari remuntava fins a les envistes de **l'antiga parròquia de Sant Vicenç** i derivava després cap al Bosc de la Creueta fins abastar un ample coll entre conreus i fer l'ascensió al **castell d'Olí** i **l'església romànica de Sant Vicenç,** on hi havia instal.lat el control A. Després d'un breu descans en aquest paratge carregat d'història, i seguint un camí carener, fèiem cap a la masia de **cal Muset**, una edificació de connotacions modernistes; en destacava l'alta torre de planta quadrada i quatre pisos d'alçada. Vorejant la casa trobàvem el control B, lloc destinat a l'aturada de l'esmorzar i on l'organització havia preparat un suculent suca-mulla.

Seguíem una pista planera, primer entre fruiters i després dintre una frondosa pineda. Poc després de passar la capçalera del torrent de les Coves arribàvem al costat de la **Font del Ferro** -control C-; la mina d'aigües ferruginoses és tancada amb un reixat. Ara calia fer l'esforç més notable per remuntar entre el bosc fins abastar la pista de Ca n'Aguilera i seguir-la fins a la cruïlla de camins propera al **Puig de la Fembra Morta (771 m)**, el punt més enlairat de la marxa i on se situava el control D. En principi el descens s'efectuava per bon camí, però després d'alguna bifurcació encetàvem un corriol descendent netejat expressament per l'organització; una gran panoràmica del massís montserratí s'obria sense cap entrebanc davant nostre. Un cop al camí bo, i ben a prop, es trobava el **Forn de Calç** on s'havia emplaçat el control E. Continuàvem per un tram bastant malmès i perdedor, gairebé sempre planejant, fins a les ruïnes de **Cal Guixà** i, donant el tomb a les edificacions i a la **capella romànica de Sant Miquel de Vilaclara**, arribàvem al control F on ens fèiem mereixedors d'una estona de descans.

La sortida d'aquest punt era un xic laboriosa ja que precisava molta atenció. Remuntàvem un grauet i seguíem el fil d'un rebaixat cingle fins a endinsar-nos en la capçalera d'un fondalet on vàrem poder admirar la bellesa d'**un pont natural** que després havíem de sobrepassar. Un cop arribats al bon camí, ens trobàvem amb el control G. Aquesta mateixa pista ens menà a les immediacions de **Cal Soteres**, talment encimbellada sobre uns penyots. Fent drecera i separats d'aquesta masia pels Camps del Noguer, fèiem cap a una altra pista on, tot seguit d'haver-la traspassada, trobàvem el control H. Ara calia encetar el traçat sota una línia de baixa tensió per emprendre

Un aspecte de la sortida de la Marxa a Castellolí.
Foto: Marta Sagarra

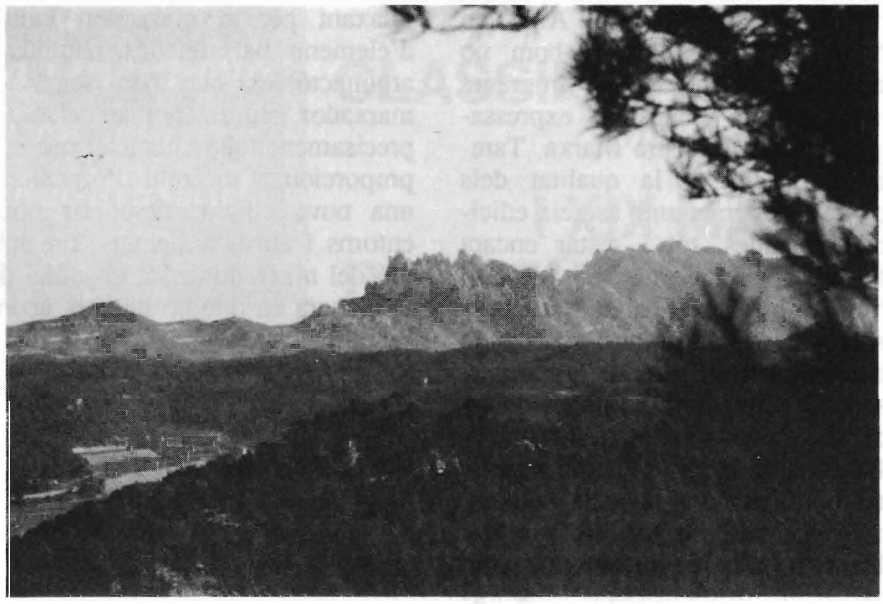

El massís de Montserrat des de la Fembra Morta.
Foto: Antoni Sagarra

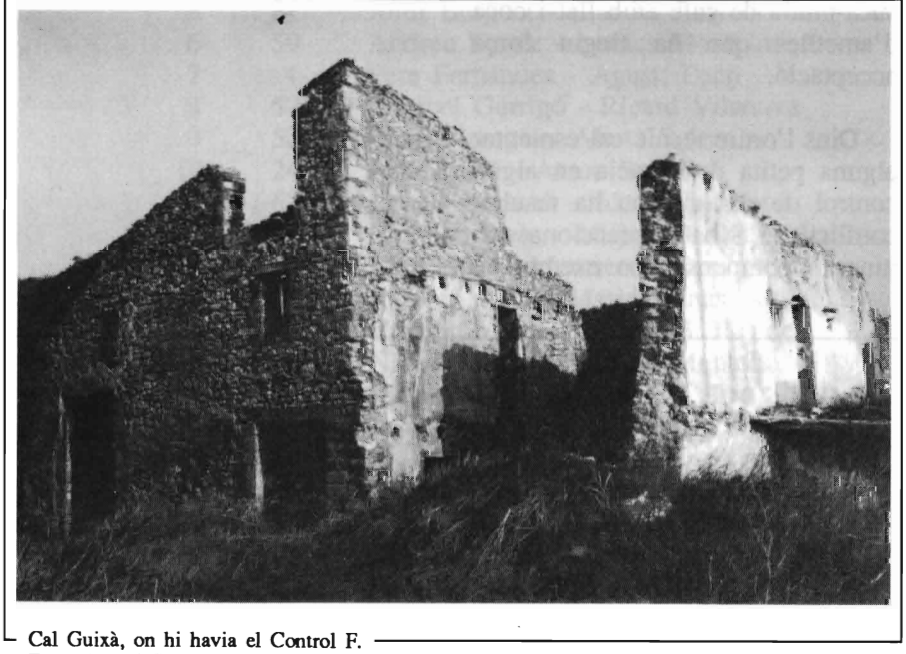

Cal Guixà, on hi havia el Control F.
Foto: Antoni Sagarra

Un aspecte parcial de les Coves de Castellolí o de Cal Llucià. Foto: Salvador Butí

després un camí just mateix sobre d'una gran bauma que mereixia ser observada. Aquest camí ens menà a les proximitats de les **Coves de cal Llucià**, més popularment anomenades **de Castellolí**. Aquestes coves són dignes de ser visitades i amb aquesta intenció era situat el control I a dins mateix, facilitant ensems alguns instruments d'il.luminació. La sortida d'aquest lloc no era del tot fàcil, ja que calia abastar les feixes ermes del **Maset de l'Artigues**, per les ruïnes del qual passàvem a frec abans de situar-nos a la riba dreta del Torrent de Güells. Més endavant, en el mateix llit del barranc, estava situat el control J. Avançàvem per l'altra riba, per un corriol a mitja alçada fins atènyer un camí que, en sentit descendent, ens conduïa fins al poble d'on havíem partit unes poques hores abans, esmerçant un temps proper al que hauria estat l'idoni per guanyar la cursa de 3 h 39' 30" i 1 h 11' de temps neutralitzat.

Aquesta escueta descripció quedà abastament ampliada en el relat complementari que s'oferí als marxadors a mesura que acabaven la prova. Els excursionistes que no pogueren assistir a la Marxa i estiguin interessats en obtenir aquest relat i el mapa a quatre tintes que es realitzà expressament per a aquesta ocasió poden recollir-los a l'Entitat dirigint-se a algun membre del Grup de Marxes.

Dins el món de l'excursionisme, cal reconèixer que l'apartat de marxes, entès dins el context competitiu, està en crisi. Proves de llarga tradició han deixat de celebrar-se a causa de l'escassa participació. Aquesta realitat s'ha pal.liat amb la bona acceptació que tenen altres tipus de marxes no regulades com les caminades populars o els itineraris preparats que segueixen els senders de Gran Recorregut. Prova d'això en tenim l'exemple plausible del que passa aquí a casa nostra mateix.

No obstant això, la Talaia ha fet front a aquesta tendència basant-se només en la riquesa dels recursos humans: l'esperit de sacri-

fici i de superació d'un grup de persones vers una mateixa causa ha aconseguit aturar la davallada de participants que tant s'havia temut uns pocs anys enrere.

Caldria destacar tot un seguit d'esforços individuals mereixedors del més digne reconeixement. El participant, que opta a un premi si té l'encert de realitzar una bona cursa, no pot adonar-se de com arriba a ser de complexa l'organització d'una marxa, descomposta en mil i una facetes de tractament diferenciat. Es per això que a la fi sempre en resulten petites deficiències o mancances que mereixen el ferm propòsit de ser subsanades. El premi de l'organització, al marge que tot surti com estava previst, és rebre la confiança del soci per aconseguir millorar el gruix de participants. Els 82 equips que han pres la sortida en aquesta edició representa un balanç positiu i dóna peu a creure que pot incrementar-se en properes edicions.

Els canvis organitzatius més destacables han estat el repartiment de premis al cap de poc d'haver arribat el darrer equip. Això no hauria estat possible si hom no hagués confeccionat un programa informatitzat concebut expressament per a la nostra Marxa. També cal destacar la qualitat dels trofeus, superant amb escreix edicions passades, tot i restar encara molt per sota del que seria desitjable. Amb quatre aparells transmissors s'ha millorat molt l'aspecte de comunicacions, sempre tan necessari. La Creu Roja ha pogut cobrir el seu servei desinteressadament. La qualitat del material gràfic també ha millorat substancialment, tot i que malgrat els esforços realitzats no s'ha pogut comptar amb cap firma patrocinadora. L'esmorzar que facilitàvem en les darreres edicions s'ha substituït per un suca-mulla de cafè amb llet i coca d'ametlles que ha tingut força acceptació.

Dins l'ordre tècnic cal esmentar alguna petita deficiència en algun control de pas que no ha resultat conflictiva. S'ha confeccionat un itinerari compensat, no exempt de desnivell però relativament curt i relaxant per al marxador, curull d'elements paisatgístics, naturals i arquitectònics que ben segur el marxador haurà sabut apreciar. Es precisament aquest caràcter que ens proporciona l'incentiu d'organitzar una nova edició: descobrir nous entorns i altres al.licients. En opinió del marxador resta el judici de la manera en què ho haurem aconseguit.

GRUP DE MARXES

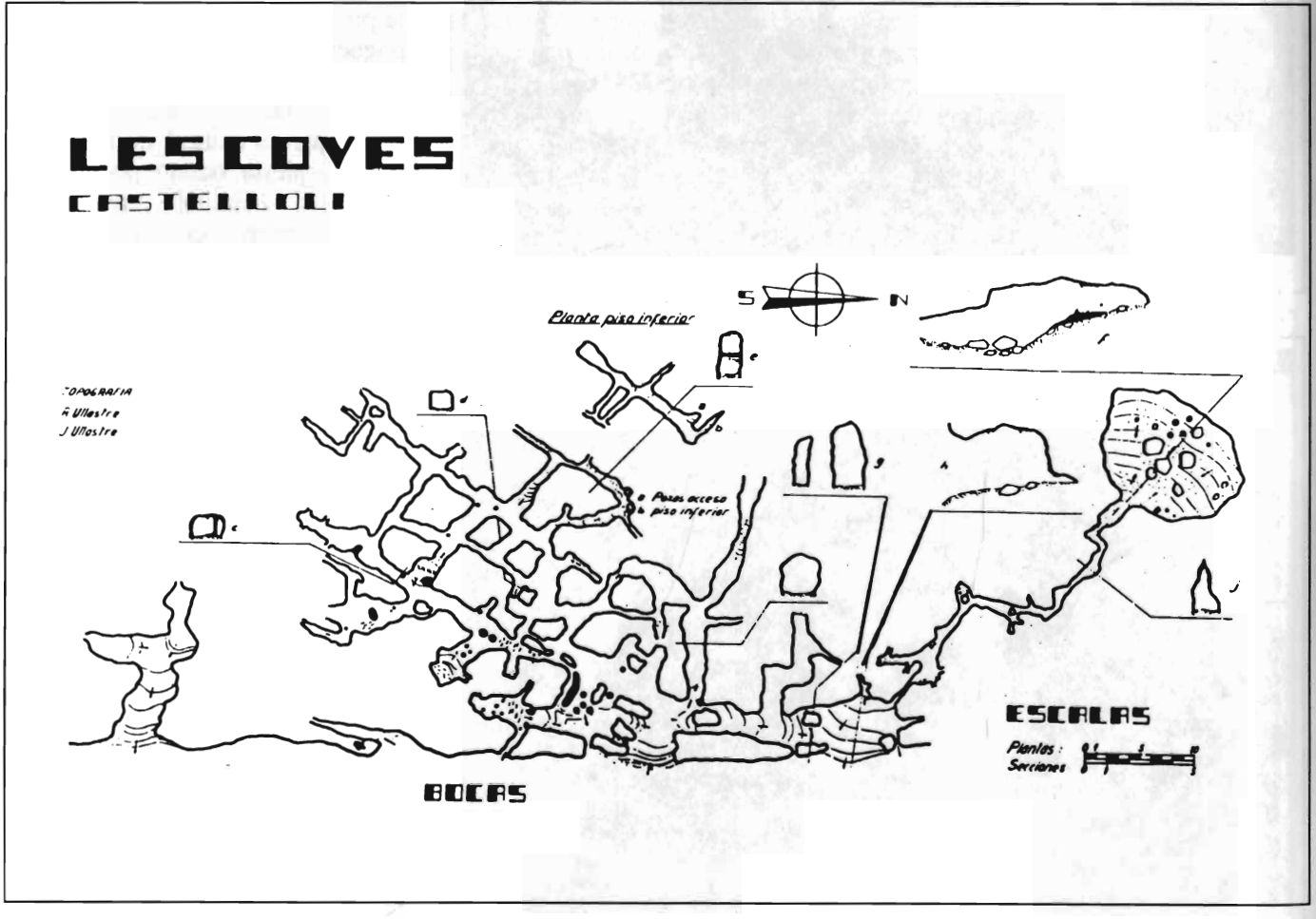

CLASSIFICACIONS DE LA XXXIV MARXA SOCIAL I XIX MARXA INTERSOCIAL D'ORIENTACIÓ PER DESCRIPCIÓ

CLASSIFICACIO XXXIV MARXA SOCIAL

Núm	Dorsal	Nom equip	Punts
1	33	Roser Muela - Josep Planes	15
2	5	Roger Ventosa - Oriol Ventosa	22
3	39	Eliseu Oltra - Lluís Daviu	23
4	63	Antoni Martí - Josep Bertran	27
5	81	Jordi Burguet - Clàudia Junyent	27
6	59	Andreu Ferrer - Lurdes Montoliu	27
7	4	Pere Fernández - Agustí Poch	28
8	57	Maribel Garrigó - Ricard Vilanova	29
9	52	Juanjo Iraegui - Marta Soler	29
10	24	Joan Sivill - Anton Penna	30
11	62	Lurdes Pascual - Eduard Montané	30
12	68	Carolina Roig - Miquel Bernadó	32
13	6	Neus Solé - Montserrat Cendres	32
14	7	Ramon Martí - Maria Planas	32
15	8	Cristina Forgas - Josep M. Pujades	35
16	65	Narcís Muela - Manuel Montoliu	38
17	72	Jordi Montoliu - Xavier Callao	39
18	3	Josep M. Casas - Victòrio Carbonell	40
19	60	Francesc Brull - Marga Carbonell	42
20	45	Jaume Planas - Carme Silvestre	42
21	25	Isabel Romeu - Joan Toledano	43
22	75	Susanna Plana - Jordi Pujol	46
23	61	Ramon Also - Ignasi Also	48
24	26	Sergi Florenciano - Ignasi Florenciano	51
25	69	Pili Meléndez - Marcel.lina Simón	51
26	54	Eva Planas - M. Mar Muela	52
27	55	Ramon Casas - Carles Gómez	53
28	67	Jaume Ballús - Manel Ballús	53
29	48	Susanna Guimerà - Pili Sánchez	60
30	38	Antoni Campillo - Jofre Campillo	60
31	43	Jordi Vidal - Olga Soria	65
32	77	Oriol Toledano - Aida Toledano	69
33	18	Dolors Farreras - Montse Pascual	71
34	16	Jordi Candela - Neus Benavent	88
35	56	Laura Cabayé - Julio Lara	98
	13	Pere Masdeu	No classificat
	44	Josep Candela - Josep Carbonell	id

CLASSIFICACIO XIXa MARXA INTERSOCIAL

Num	Dorsal	Nom equip	Punts
1	82	Ramon Casas - Roger Domingo (Foment Exc.Barcelona)	18
2	28	Montserrat Ribas - Miquel Cuatrecases (C.N.Igualada)	19
3	80	M. Pilar Nieves - Gina Girval (UEC Sants)	23
4	2	Rafael Hervàs -Manuel Aparicio (UEC Sants)	26
5	41	Magdalena Escala - M. Lluïsa Domingo (C.E.Molins)	29
6	20	Anton Gómez - M. Teresa Montfort (C.E.Molins)	30
7	50	Manel Ventura - Glòria Riba (C.N.Igualada)	30
8	1	Josep M. Castellarnau - Jordi Pardo (UEC Olesa)	32
9	19	Santi Lleonard - Montse Lleonard (UEC Sants)	32
10	34	Josep Mata - Cèlia Montaner (CEP Vilafranca)	35
11	78	Magda Tuyà - J.C. Ruiz (CEP Vilafranca)	36
12	21	Jordi Caralt - Imma Caralt (Sant Vicenç)	36
13	14	Xavi Castellarnau - Jordi Pardo (UEC Olesa)	38
14	40	Jaume Montoliu - Josep Armengol (Els Blaus)	39
15	27	Jordi Mayoral - Marc Beramendi (Els Blaus)	39
16	76	Bru Miró - Mauri Martí (UEC Sants)	44
17	64	Josep Iglésies - Agustí Sánchez (UEC Sants)	49
18	15	Joan Miró - Marta Ventós (UEC Sants)	50
19	32	Albert Arbós - Lluís Mayoral (Els Blaus)	52
20	10	Joan Baliu - Josep M. Sánchez (UEC Igualada)	56
21	17	Gener Aymamí - Oriol Aymamí (UEC Sants)	66
22	23	Lluís Martí - Alfons Llompart (UEC Sants)	71
23	83	Lluís Domingo - Rosa Milà (Foment Exc. Barcelona)	73
24	12	Elisa Tomàs - Daniel Aymamí (UEC Sants)	86
25	53	M. Pilar Vinyals - Javier Egea (UEC Olesa)	88
26	22	Carles Tolosa - Antoni Cruz (UEC Olesa)	104
27	73	Josep Mascó - Joan Yuba (UEC Sants)	120
28	79	Isabel Werner - Núria Ricart (UEC Sants)	139
29	30	Jacint Riu - Elena Garcia (UEC Sants)	149
30	9	M. Teresa Vilaplana - Imma Elias (UEC Sants)	156
31	51	M. José Jiménez - Cristina Jiménez (UEC Sants)	181
32	46	Enric Viver - Teresa Monteró (UEC Sants)	198
	66	Elena Miró - M. del Mar Aparicio (UEC Sants)	No classificat

CLASSIFICACIO PER ENTITATS

1	U.E.C. (Unió Excursionista de Catalunya)	23+26+32= 81
2	ELS BLAUS	39+39+52= 130

CLASSIFICACIO D'ALTRES EQUIPS PARTICIPANTS NO FEDERATS

1	70	Lluís Pujol - Conxita Socias (La Unió)	26
2	31	Moisès Queralt - Carme Pascual (Martorell)	38
3	37	Natí Montané - Jordi (Vilanova i la G.)	40
4	29	Creu Velasco - Albert Velasco (id.)	43
5	42	Marta Montoliu - Cisco Expósito (id.)	44
6	11	Albert Gras - Sergi Gras (id.)	49
7	58	Francesc Medina - Cisco Medina (id.)	55
8	74	Maite Barillas - Antònia Valle (id.)	57
9	36	Jordi Escalona - Sandra Pijoan (id.)	60
10	71	Gemma Roset - M. del Mar Sivill (id.)	70
11	47	Jordi Chércoles - Susanna Arnau (id.)	81
12	49	Marta Catalan - Charo Montón (id.)	112

PARTICIPACIO TOTAL 82 EQUIPS

FITXA TECNICA

Comissió del Grup de Marxes : Salvador Butí, Blanca Forgas, Pilar Bertran, Lluís Forgas, Ramon López, Joan Mañé, Toni Sagarra i Manel Vidal.

Distribució de controls :

Control Sortida : Salvador Butí, Toni Sagarra i Lluís Forgas
Control A : Ramon López, Pep Torras, Paca Sánchez, Jaume Carbonell
Control B : Xavier Capdet, Josep M. Also, Dolors Lacasa
Control C : Josep M. Sánchez, Petri Pérez, Pilar Bertran
Control D : Andreu Usieto, Maria Aragonès, David Vidal
Control E : Marina Massó, Josep Elias, Roser Grifoll
Control F : Victòria Carbonell, Lídia Farràs, Rosa Farriol
Control G : Paqui Albet, Teresa Alba, Marta Elias
Control H : Vicky Florenciano, Alfons Trullàs, D. Trullàs
Control I : Xavier Conesa, Josep Ayza, Jordi Ràfols, J. Rigual
Control J : Ramon López, Pep Torras, Paca Sánchez, Jaume Carbonell
Control Arribada: M. Carme Barceló, Virtut Castro, Josep M. Also
Controls de pas : Montserrat Sagarra i Marta Castelló (1), Jordi Forgas (2), Pitu Blanes (3), Núria Forgas i Marta Sagarra (4).

Altres ocupacions :

Equip que obrí marxa : Blanca Forgas, Vicenç Carbonell, Cisco Ayala i Josep Carbonell
Equip escombra : Manel Vidal, Joan Mañé i Toni Castelló
Repart.documentació : M. Carme Barceló i Virtut Castro
Classificacions : Lluís Forgas i Toni Sagarra
Material divers : Joan Mañé, Ramon López, Pilar Bertran
Transport material : Antoni Campillo
Suca-mulla : M. Carme Sagarra i Montserrat Barti
Relat complementari : Blanca Forgas - Dibuix portada: Josep M. Also
Mapa i perfil : Antoni Sagarra
Programa ordinador : Ramon Casas
Org.dinar col.lectiu : Manel Vidal

Col.laboració de cases comercials :

Generalitat de Catalunya VERD, Esports Vidres ROURE Cables PIRELLI, S.A. Rellotgeria ORTIZ

Ferreteria OLIVELLA Esports OLARIA Llibreria LA MULASSA Cicles ITURAT Calçats CLASSIC

Suministros ALEMA Ferreteria ALBA MIRIM, Articles de pell

ELS ESTABLIMENTS I MARQUES QUE TENIM ANUNCIATS EN AQUESTA REVISTA COL.LABOREN EN EL SEU FINANÇAMENT. AGRAIRIEM LA COOPERACIO DE TOTS ELS SOCIS EN L'ADQUISICIO DELS PRODUCTES DEL NOSTRES ANUNCIANTS I COL.LABORADORS!

Grup d'Escalada i alta muntanya

CAMPAMENT D'HIVERN 1992 PEDRAFORCA

En el llarg cap de setmana de la festivitat del Patró de la nostra vila, que tant ens afavoria a nosaltres, el GEAM muntava el **Campament d'Hivern 92**. Decidir el lloc no sempre és fàcil i més quan es fa a l'hivern. Ha d'ésser atractiu i que reuneixi condicions per poder fer activitats d'escalada hivernal i la seguretat de marxar per si es produeix un canvi de temps.

El **Pedraforca** era el que tenia totes les possibilitats pels fenòmens climatològics que s'havien produït en el darrer mes: nevades, fred...

El Pedraforca nevat, motiu del Campament d'Hivern
Foto: Joan Toledano

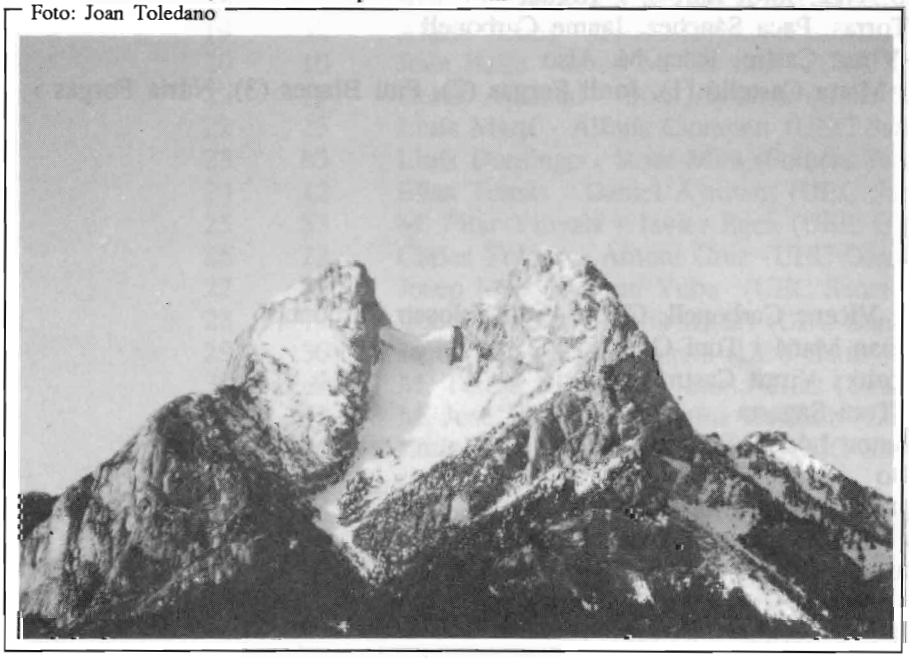

Entremig del bosc, les tendes del Campament.
Foto: Joan Toledano

Com que el "Pedra" és parc natural, no podíem acampar a sota i no volíem viure al refugi del "txepa", només podíem acampar fora dels límits del parc. En el terme de Saldes tenen una zona recreativa prevista per poder muntar les tendes.

Part dels components vàrem marxar el dia 16 al vespre per aprofitar al màxim tots els dies. El 17 al matí sortim del Mirador de Gresolet i anem a encarar la cara nord a la recerca de cascades de gel, aproximadament a la vista de la canal Rimbau. Iniciem la pujada per canals cobertes de neu gelada que ja ens obliga a equipar-nos de peus i de mans (grampons i piolets). Com que el grup és nombrós, tots anem pujant amb tranquil litat i seguretat, superant totes les incidències de la muntanya agreujades pel gel, podent fruir en vèncer aquestes barreres. Una vegada acomplert l'objectiu d'escalar la **cascada del Verdet**, tornem al campament.

Durant el dia, altres membres de l'Entitat han fet cap allà i els expliquem com ha estat de ferma la jornada.

A la nit organitzem una divertida tertúlia aprofitant que el "presi" i la Isabel deixaven de ser solters la setmana següent: regals, cava, acudits, molta alegria i a dormir.

Dia 18, l'activitat queda dividida en les dues vessants: gel i roca. Uns quants anem a fer roca a la cara sud del "Pedra" i uns altres, amb els nouvinguts, van a fer gel, però no podien repetir el lloc perquè crec que no en quedava, per la depredació del dia anterior. Bon temps i èxit amb l'activitat.

Fent pràctiques d'escalada en gel a les canals del "Pedra". Foto: J. Peña

Els acampadors-escaladors a la foto de rigor. Foto: Joan Toledano

Foc de camp i comentaris de les conclusions que s'havien tret del campament. Una opinió unànime destacava aquesta edició de les últimes; cal remarcar no sols el temps, l'oportunitat del gel, etc. sinó també la ferma convivència d'un grup de vint acampadors amb edats molt diverses i que absolutament tots hem compartit l'activitat i l'hem viscuda intensament.

Dia 19, diumenge, aixequem el campament -cal destacar que la zona és de peatge- i anem a fer el dinar de cloenda a Sant Cornel li.

Ja ha finalitzat el Campament d'Hivern 92. Tots tenim forces ganes del Campament d'Hivern 93. Us hi esperem.

J. Toledano

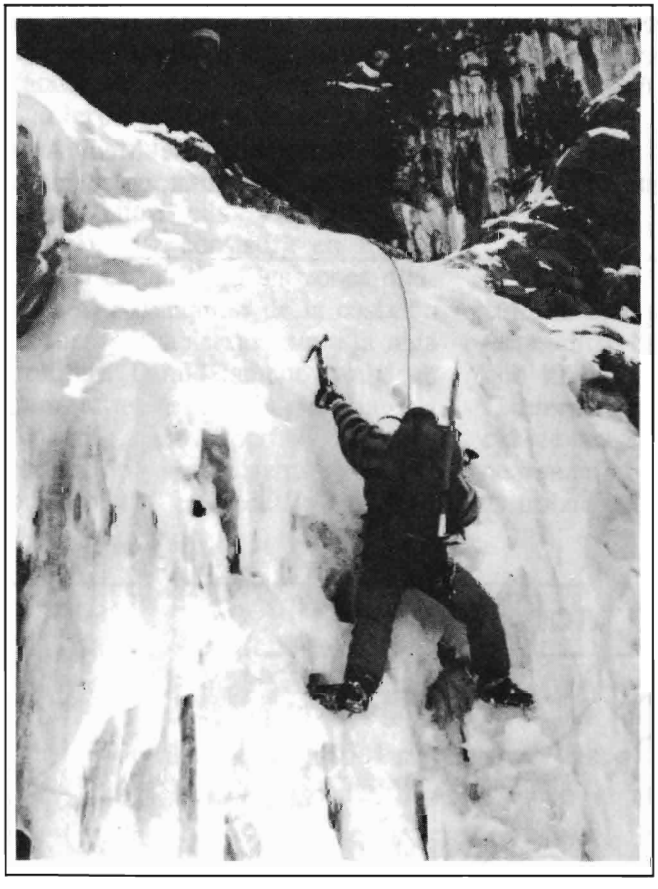

L'Archilla junior barallant-se amb una esplèndida cascada de gel. Foto: Joan Toledano

L'impressionant verticalitat de la cascada de gel. Foto: Agata Olegario

UNA ALGA INVASORA
L'ecosistema marí en perill

Des de començament d'any, la premsa s'ha fet ressó de la invasió al Mediterrani d'una alga verda, tropical, tòxica, anomenada **Caulerpa taxifolia**.

Es tracta d'una alga d'un color verd fluorescent, amb uns estolons d'1,5 mm de diàmetre dels quals surten uns rizoides que arrelen al substrat i unes frondes que poden amidar fins a 60 cm molt dividides, semblant a les fulles del teix, d'aquí li ve el nom de **taxifolia.** Al Mediterrani tenim una espècie pròpia del gènere **Caulerpa, C. prolifera** que es diferencia perfectament de l'anterior per tenir les frondes senceres i amb algunes ramificacions.

Sembla ser que aquesta espècie estava als aquàriums de Mònaco i va arribar al mar a causa d'una negligència, ja que es va escapar pels desguassos i va instal.lar-se a les roques de Mònaco. Alexandre Meinesz va observar la progressió aparatosa de l'alga cap a Niça a finals de 1990 i a partir del mes d'abril de 1991 s'alerta les Administracions públiques. A finals de 1991 es creu que l'extensió probable de **Caulerpa taxifolia** és als Alps Marítims, entre la frontera italiana (Menton) i Niça i la seva expansió es fa preferentment en el sentit del corrent ligur, és a dir, cap a l'oest. També hi ha taques aïllades a Antheor, Agay, Le Lavandou, Toló i Sant Ciprià, a prop de Perpinyà. L'expansió d'aquesta espècie és actualment molt ràpida. Des del 1990 al 1991, les superfícies ocupades s'han multiplicat per tres i per deu segons els llocs.

No és el primer cas que una espècie d'alga és introduïda accidentalment al Mediterrani des del començament del segle XX. Algunes d'aquestes espècies s'han adaptat i col.locat al seu lloc ecològic, d'altres, com **Sargasum muticum**, espècie molt abundant, ha eliminat espècies pròpies en el biòtop que colonitza, però no és tòxica, té depredadors i queda aïllada en un biòtop molt particular.

En canvi **Caulerpa taxifolia** presenta al Mediterrani unes característiques excepcionalment preocupants. Es una alga molt més robusta que als mars tropicals i les seves frondes poden amidar fins a 60 cm en lloc de 10 cm que fan als mars tropicals.

L'alga és dominant, desplaça totes les espècies pròpies del Mediterrani (poblaments d'algues sobre roques, sobre sorra, herbassars de **Posidonia oceanica**, etc.) i ocupa en alguns llocs la totalitat del substrat, arribant fins i tot a 50 m de profunditat.

Els seus poblaments semblen molt pobres pel que fa a la flora i fauna associades.

L'alga conté substàncies tòxiques, principalment caulerpina i altres que estan en via d'identificació. Es possible que algunes d'aquestes substàncies es difonguin a l'aigua i contribueixin a eliminar les espècies tant animals com vegetals competidores.

Els científics que estan treballant en el tema, Charles F. Boudouresque, ecòleg i un dels principals investigadors del programa que s'està portant a terme a França, creu que és poc probable que **Caulerpa taxifolia** s'instal.li a Catalunya, ja que el poblament de Sant Ciprià, a prop de Perpinyà, les autoritats franceses el van eradicar l'estiu arrencant-lo amb les mans, tot i que existeix la possibilitat que es torni a reproduir.

El Departament de Medi Ambient de la Generalitat, en col.labo-

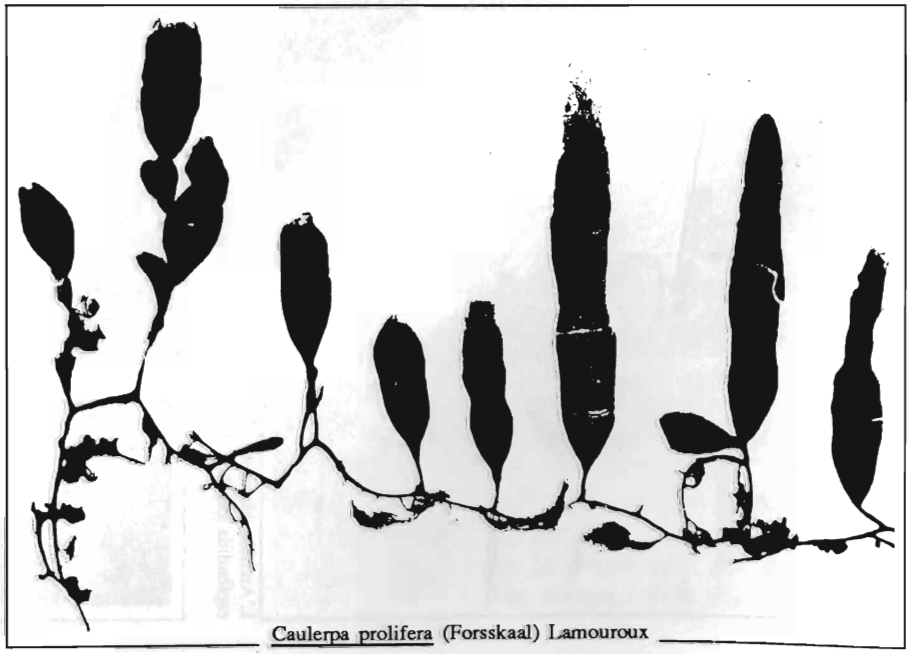

Caulerpa prolifera (Forsskaal) Lamouroux

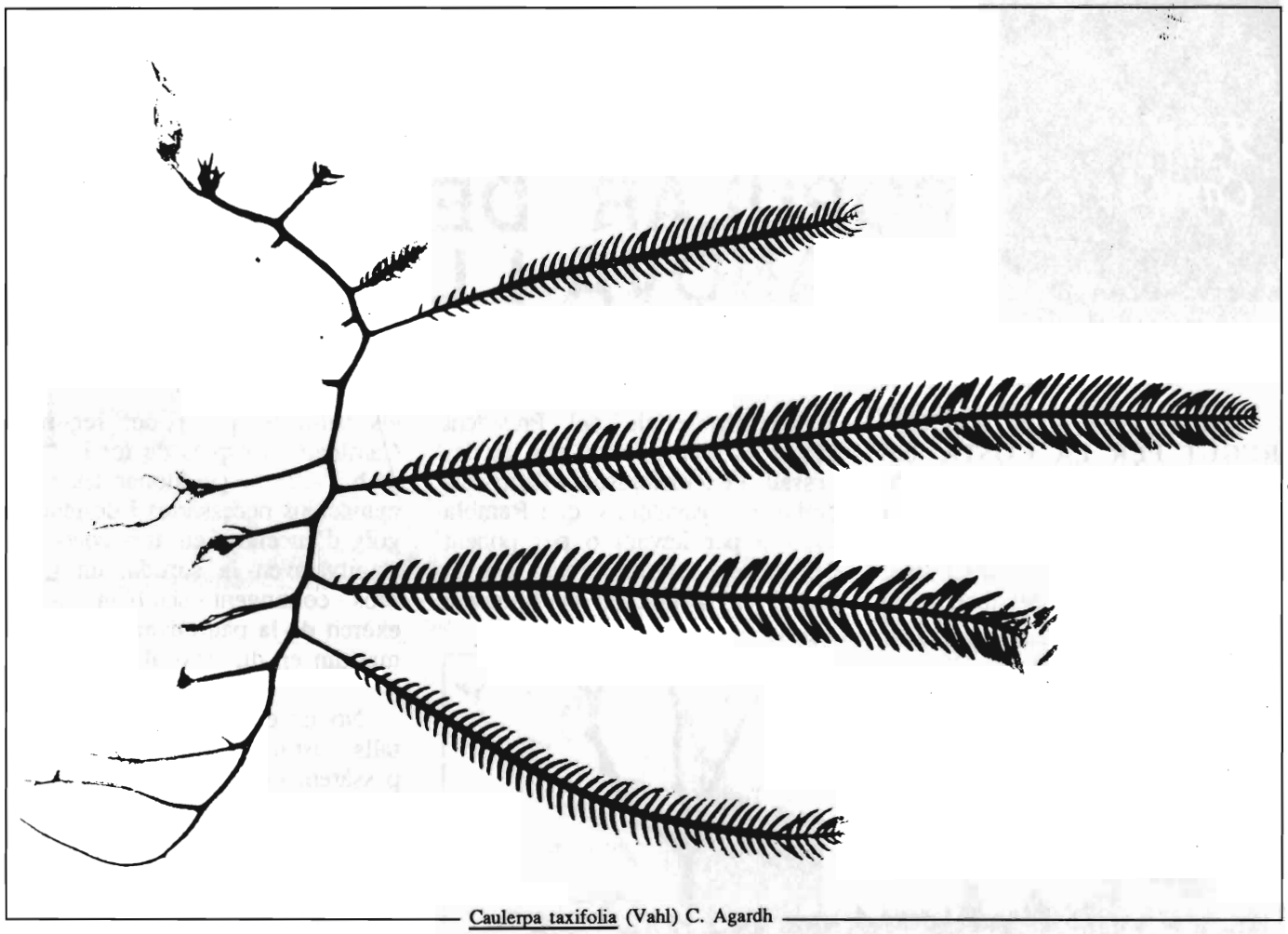

Caulerpa taxifolia (Vahl) C. Agardh

ració amb el Centre d'Estudis Avançats de Blanes, ha posat en marxa el passat mes de febrer un programa especial de vigilància i control del fons marí del litoral català per evitar la instal.lació de **Caulerpa taxifolia.** Aquest programa de vigilància es farà durant dotze mesos en dinou punts de la costa (entre ells Vilanova i la Geltrú), que consistirà en fer un control exhaustiu a les zones d'aigües més tranquiles de la costa on és més probable que aquesta alga proliferi. Paral.lelament també es durà a terme una vigilància addicional a la superfície amb el control de seixanta punts del litoral per detectar restes de l'alga a les platges que podrien ser llençades a la costa per les onades. Segons el Departament de Medi Ambient i del Centre d'Estudis Avançats de Blanes es vol deixar clar que "aquest programa està enfocat a prevenir una contaminació biològica de la diversitat de la Mediterrània, però l'alga no és tòxica per als homes.

També el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat ha editat un díptic en què hi ha unes fotografies de la **Caulerpa taxifolia** i una explicació de les conseqüències que pot ocasionar al Mediterrani, i a més es troba una enquesta en què la persona que trobi l'alga ha de donar la següent informació: situació geogràfica, fondària, tipus de fons (alguer, sorrenc, fangós, rocós), densitat, llargada de les fronades i altres informacions addicionals, així com el nom de la persona que l'ha localitzada, l'ocupació i la data.

Alerta, doncs, els submarinistes, pescadors professionals o esportius, musclaires i banyistes.

Maria Carme Barceló i Martí

NOTA INFORMATIVA

Els propers dies 1, 2 i 3 de maig del 92, el REFUGI BALDRIC estarà tancat per obres. Es a dir, no es podrà fer servir per anar-hi d'excursió. Però si algú s'hi apunta per treballar, sí que l'acceptarem. Es necessita la vostra ajuda!

Fent Camí

TOT PASSEJANT PER LA VORA DE LA MAR

IV CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Sota el lema d'**UN RECORREGUT PER LA COSTA**, enguany els organitzadors de la **IV Caminada Popular de Vilanova i la Geltrú** ens portaren per un itinerari a frec de la mediterrània. Eren quasi les nou del matí quan la pacífica efígie del President Macià es veié torbada per un devessall d'excursionistes vilanovins, cridaners i esvalotats, que Rambla avall o per llevant o per ponent del Passeig Marítim feien cap al taulell de sortida on es lliuraven els patracols per poder seguir la Caminada. Després de fer la lata amb l'altaveu per donar les recomanacions necessàries i de tenir el goig d'encendre els tres coets que assenyalaven la sortida, un nombrós contingent semblant a un exèrcit de la pau envaia el passeig marítim en direcció al Far.

Al peu del monument a Macià, concentració abans de la sortida. Foto: F. Casas

El Passeig Marítim vilanoví envaït pels caminaires. Foto: F. Casas

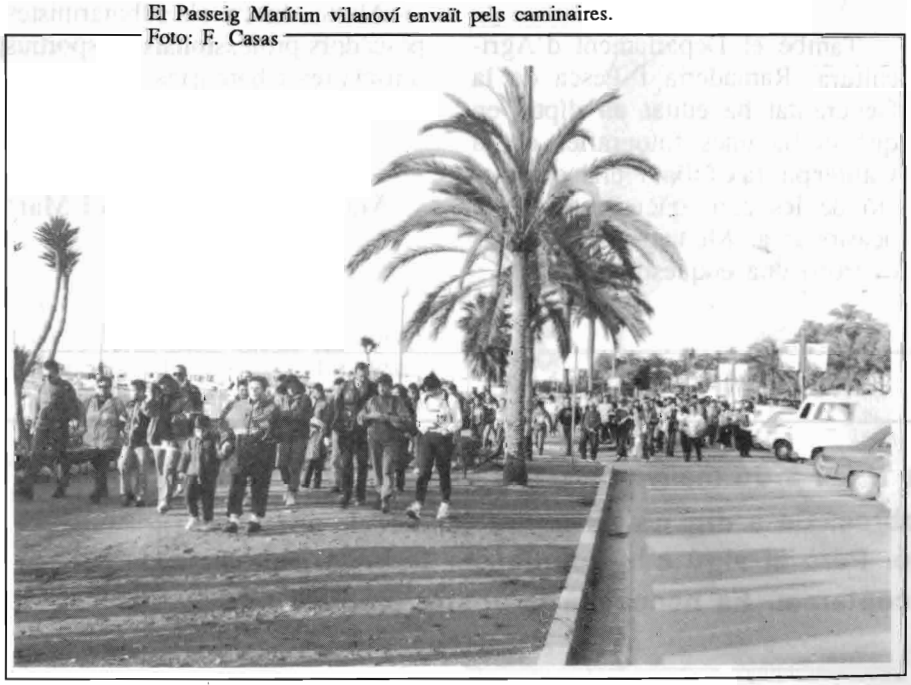

No us entabanaré amb els detalls històrics dels llocs per on passàrem puix a l'opuscle-itinerari que es lliurava ja hi havia una explicació detallada i plànol, confeccionats respectivament per en Vicenç Carbonell i en Toni Sagarra. Sí que anirem recordant, però, els topònims per on passàrem ja que sobretot la costa és rica en noms amb què la gent marinera ha anat guarnint els molts accidents geogràfics del nostre perfil costaner.

Així, després de creuar pel pont el Torrent de la Piera, vam deixar a l'esquerra la coneguda Farola i travessàrem per damunt les roques vorejant aquella immensa platja que s'ha fos amb la popular platgeta dels Frares. La veritat és que, de bon matí i amb un dia esplèndid, feia patxoca veure aquella corrua de gent per un lloc poc habitual. Tot xino-xano i fent petar la xerrada amb els amics i coneguts, caminant paral.lels a la via del tren, deixaríem de banda aquells llocs que la veu popular havia batejat com la Punta Mabrera, la d'Escorreguixes o el Fogó de Pillo, fins que ens aturaríem una estona a la Punta dels Colls per observar els "bufadors", un petit espectacle natural que les onades produeixen entremig dels forats de les roques.

Enfilant-nos a les Roques Altes, sobre la Platgeta dels Frares. Foto: Oriol Ventosa

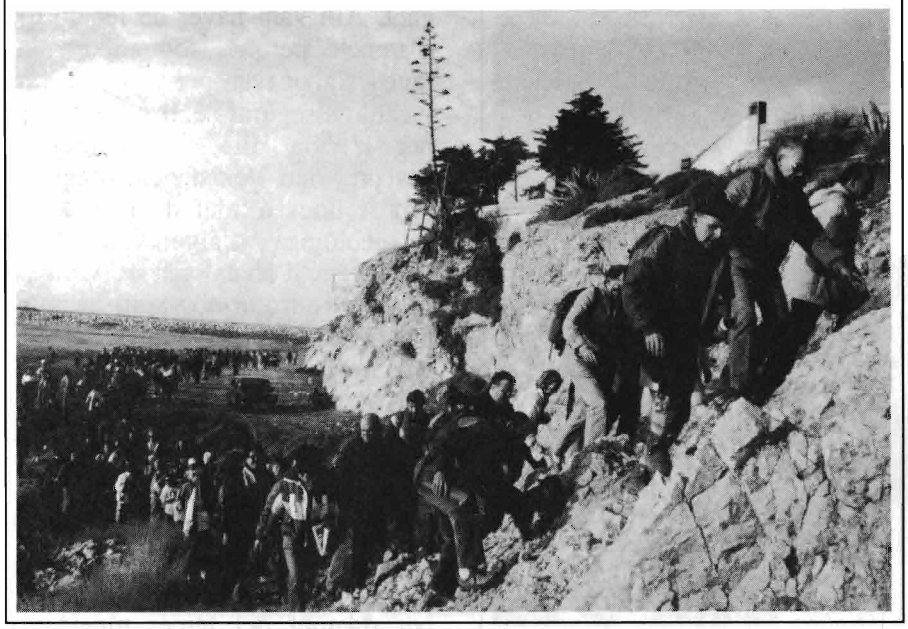

Contemplant els bufadors a la Punta dels Colls. Foto: F. Casas

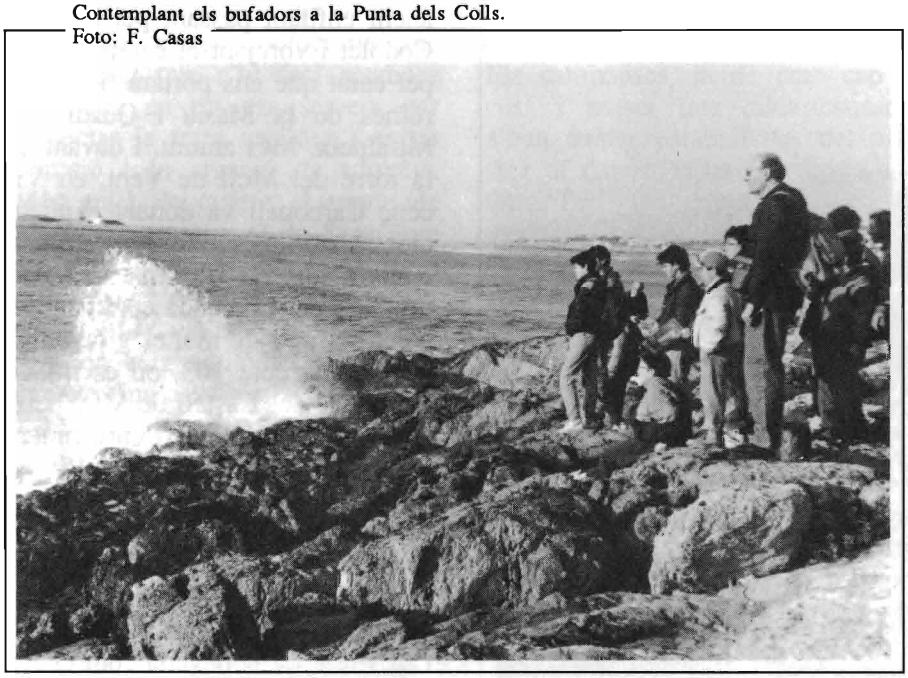

Caminant entre la via i el mar. A darrer terme el primer tunel i damunt el xalet-masia del Musitu. Foto: F. Casas

Damunt del túnel del ferrocarril, deixem la masia-xalet dels Colls on els més grans encara recorden la gran quantitat de guàrdia civil que vigilava aquells verals quan al general Franco se li havia ocorregut d'anar a la casa dels Bertran i Güell. I vàrem seguir cap al Pati Blau i la Punta de l'Ombra, amb una roca coneguda com la Caixa de Morts. Més enllà, la Cova i Platja d'en Gaspar i a continuació la Punta Raldiris, també coneguda com a Morro de Gos. I arribaríem a la Punta Grossa, també amb una roca que emergeix de l'aigua i que la caracteritza i que és anomenada de diverses formes com el Rovelló, la Guardiola o l'Oliva. Aquesta elevació del relleu resulta travessada pel segon túnel. Els trens que hi circulen ens recorden de tant en tant que hem d'anar en compte en acostar-nos a la via. Com que des de dalt d'aquesta Punta Grossa es divisa una immensa panoràmica, ens aturaríem per esmorzar i ja ens teniu tots els caminaires queixalant l'entrepà al redós d'uns pins que amb prou feines s'aixequen un metre de terra. Els vents marins, des del llevant al garbí, han aplanat aquests arbres conformant-los com si es tractessin de bonsais del Garraf.

Encara que des d'aquí no es veuen massa bé, sota nostre hi ha el Relliscall, els Gegants i el Forat del Nou Món, batejats sense cap dubte des de les barques de pesca que és des d'on els mariners divisen aquestes formes imaginàries. Després d'aquest reagrupament i d'intercanviar algun traguet de vi o d'invitar-nos a un got de café, tips i descansats reprenem la Caminada.

Fem cap a la Platja de la Desenrocada, també coneguda com la dels Gegants o la del Cagarritu i darrerament també com la del "despelote", referint-se -és clar- a la concentració que a l'estiu allí podem trobar: els nudistes, igual que a l'altra banda de la Punta de la Desenrocada, és a dir, a la Platja de l'Home Mort. Quan arribem a la Punta de les Coves, després d'haver deixat la Platja d'en Rosers, podíem fer una derivació i acostar-nos -els que van

Els caminaires aturats a dalt la Punta Grossa a l'hora d'esmorzar
Foto: Oriol Ventosa

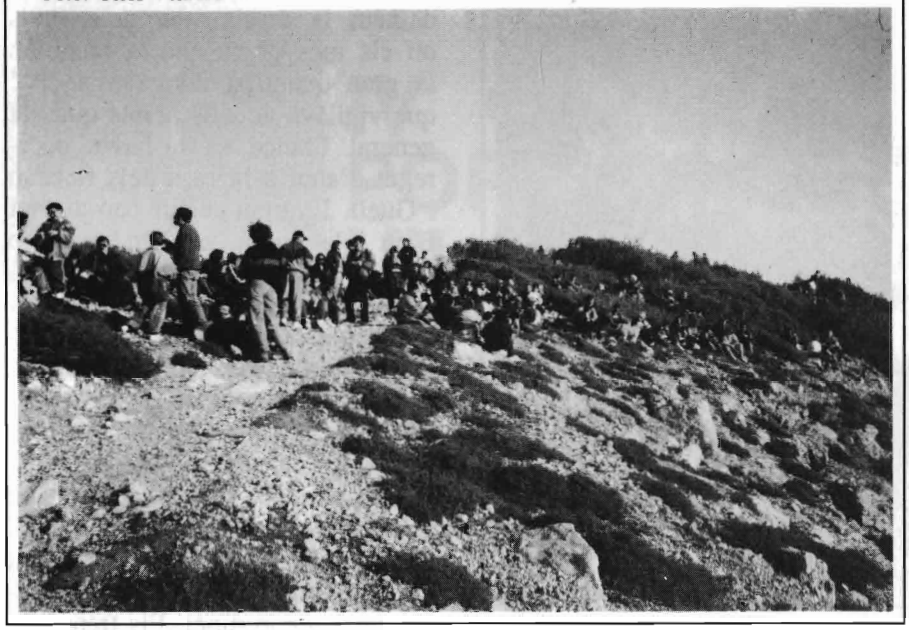

El Vicenç Carbonell dona la corresponent explicació històrica per l'altaveu prop del corral de Miralpeix. Foto: F. Casas

Visitant les runes del castell de Miralpeix. Foto: F. Casas

voler- a la boca de l'Avenc Gegant. Allí vam haver de fer un toc d'atenció perquè -sobretot els infants- s'abocaven per veure el fons i calia assegurar-se per no baixar per la via directe. La majoria desconeixien l'existència d'aquells forats, llocs d'inici de la pràctica espeleològica d'alguns talaiencs. Però hem d'abandonar la vora de la mar i encarar-nos amb la muntanya. Davant, el Pla de Miralpeix, en funcions de camp de golf i, més lluny, la vila de Sitges amb el Puig Boronet i Puig de Sant Isidre com a teló de fons.

Aquí la Caminada es va allargassant i en petites colles, una darrera l'altra, després de creuar per damunt del tercer túnel, ens anem enfilant passant pel Puig de Codolet i vorejant el camp de golf pel camí que ens portarà fins a les ruïnes de la Masia i Quadra de Miralpeix. Més amunt, i davant de la torre del Molí de Vent, en Vicenç Carbonell va donant explicacions històriques d'aquelles edificacions a tots els qui ens hem reagrupat. Però la pujada continua i el camí, després de moltes giragonses arriba a la cota 103, on es troben les ruïnes del Castell de Miralpeix, avui desenterrades de l'enrunament que hi havia al damunt. El Vicenç torna a donar una il.lustrada explicació d'aquell lloc històric, que és seguida amb molt d'interès per la munió de gent que l'envolta. Tot i amb això, n'hi ha que s'han dirigit cap a la torre coneguda com el Far dels avions, restes d'una senyalització aèria avui abandonada. Tots plegats baixaríem una mica fins a concentrar-nos a la també abandonada ermita de la Mare de Déu de Gràcia. Des d'aquí ja començaríem a davallar, donant l'esquena a la vessant de Sitges i encarar el camí en direcció a Les Roquetes. Baixem pel collet de Miralpeix entremig de bosc de pi blanc i per un corriol carener davallaríem fins enllaçar amb una de les pistes, que no és res més que l'antic camí de Miralpeix als Colls. Voregem el turó de la Rodona i per l'ample camí paral.lel a la via i a la costa passem prop de la coneguda barraca de Bons Aires. Tots els fondals que hem travessat són plantats d'una espècie aliena a aquests

Fent petar la xerrada davant l'abandonada ermita de Gracia
Foto: F. Casas

indrets, el xiprer macrocarpa, que no permet que s'hi faci sotabosc però que en tot cas serveix per subjectar la terra argilosa i evitar l'erosió i la creació de torrents. Més enllà deixaríem el terme de Sitges i entraríem al de Sant Pere de Ribes, encara que per poca estona, puix d'aquest darrer terme, només una estreta faixa de poc més de mig quilòmetre d'ample davalla fins a la platja.

En una bifurcació deixaríem a l'esquerra el camí de la Masia dels Colls i entraríem al terme de Vilanova seguint el camí que va cap a la Muntanyeta i a Sant Cristòfol. Els caminaires, ja de cara cap a casa i potser una mica cansats, s'han anat espaiant i des del primer al darrer hi ha una bona estona. Però falta molt poc, ja que un cop passat el dipòsit de reg del Pantà remuntaríem aquell turonet suau, quasi desapercebut, de 41 m d'alçada, que tothom coneix com la Muntanyeta, fent cap al pont que salva la trinxera del ferrocarril i, creuant-lo, arribaríem tot seguit a l'ermita de Sant Cristòfol. Allí, com cada any, l'organització va preparar per als assistents un esplèndid vermut que serví per entretenir la gana i fer passar la sed, detall que fou agraït per tota la gent caminaire. I com a tradició, els fotògrafs ens immortalitzaven en una foto col.lectiva on amb prou feines hi cabíem tots, però on a força d'apretar-nos una mica acabaríem traient el nas. No hem fet una estadística de les edats dels participants, però sempre us diem quins han estat els més grans i els més petits dels inscrits. Així, doncs, els de més edat foren: el Josep Casas i el Jaume Carbonell de 76 anys, el Jaume Valls i l'Anton Ràfols de 75, el Jaume Casanovas de 74, el Salvador Artigas de 73, la Lluïsa Amat de 72 i el Joan Ossó i la Teresa Valverde de 70. Per altra banda, els més petits foren el Joan Manel Casals de 5 anys, el Teo Linares, el Miquel Alcaraz i el Josep Contreras de 6, mentre que de 7 ens constaven l'Aleix Olivella, l'Aniol Jodar, l'Oriol Sivill i la Clàudia Vidal. Com a mitjana d'edat dels caminaires resulten 37,5 anys. No està gens malament! El que sí que volem és que, l'any vinent, grans i petits pogueu tornar tots a la Caminada i que encara siguem molts més, ja que enguany la participació ha minvat una mica: n'érem 241 a caminar i 8 col.laboraren en l'organització d'aquesta jornada. Gràcies a tothom!

Josep Blanes

La Caminada Popular de Vilanova fent-se retratar davant l'ermita de Sant Cristofol. Foto: F. Casas

Temes Vilanovins

EVOLUCIÓ URBANÍSTICA A PONENT DE VILANOVA

L'allau immigratori i l'augment demogràfic a Vilanova en la dècada dels anys 50 originà una explosió urbanística cap al sector de ponent de la ciutat.La barrera natural que formava la "rasa Miquelet" en aquest sector fou ultrapassada; primer tímidament i després a cor què vols, es van marcar els carrers en aquest rectangle natural que limitaven la "rasa Miquelet", a llevant (avui carrer del Pare Garí), el camí que anava de la creu de terme a l'ermita de Sant Joan (avui carrer de la Torre d'Enveja) al nord, i el camí de les Roques del Pelut, que des de l'ermita de Sant Joan baixava a trobar-se primer amb el camí del Banderer i al final amb la "rasa Miquelet", per travessar junts i per sota la carretera vella de Cubelles, a l'encreuament del carrer de Josep Coroleu, i que tancaven el rectangle pels costats sud i oest.

Durant la nostra infantesa, la "rasa Miquelet" era un lloc prohibit. Anar-hi o passar-hi representava atreviment i aventura. La seva part superior sí que era ampla, si bé el seu començament era com el d'un embut al revés, molt estret. A l'alçada del carrer de l'Aigua s'estrenyia de nou en passar per sota de dues grans portalades (sense porta), però senyal que en un altre temps hi havien estat i s'havien fet servir. Aquestes portalades es tancaven per major tranquil.litat dels treballadors que anaven a la fàbrica situada a l'altre costat i que representava que era fora de les muralles. L'única fàbrica de teixits de llana que ha tingut Vilanova, coneguda per Samà, Bresca i Cia, fundada l'any 1875 i desmuntada per fallida l'any 1901.

Com que la "rasa Miquelet" servia de desguàs de les aigües que baixaven pel camí dels Escalons, les terres que s'hi dipositaven facilitaven el creixement de variades herbes i les sargantanes hi campaven a pleret donant-li una major aparença selvàtica. De la "rasa Miquelet", sols en queda un tros en estat natural, entre els carrers d'Esbarjo (Recreo), i Francesc Macià. Continuava el seu recorregut per davant del primer bloc dels "Blocs Baquès", i en arribar al col.legi Pompeu Fabra i absorbint l'antic camí de Vilanova a Sant Gervasi, prenia direcció SO passant pel mig del que ara és el pati del col.legi. En aquest pati podem comptar-hi vuit pins de gran alçada, i situats en diagonal, assenyalant el lloc exacte per on passava la "rasa Miquelet".

Tot el terreny enclavat dins d'aquest rectangle, amb una superfície aproximada de 20 hectàrees (200.000 m2), només era travessat pel camí de Sant Joan. Era un camí estret (solament hi passava un carro) i quedava molt encaixonat entre unes parets laterals molt altes. Començava a la plaça Catalunya (el passatge del "mercadillo"), i en arribar a l'avui plaça Xoriguer es bifurcava en dos. El camí de dalt feia cap al camí de les Roques del Pelut i el de baix al camí del Banderer, circumdant així diverses finques que allà hi havia. Aquest camí de parets tan altes guardava darrera seu un seguit de "patis", que són horts de caire familiar, tots ells equipats amb el seu dipòsit rodó, per poder regar les hortalisses. L'accés era per unes portes força petites que contrastaven encara més amb les altes parets.

Un camí encaixonat així semblava més llarg del que era i al fons hi havia la portalada d'accés a una de les finques, amb una gran portalada pintada de blau i rematada amb una artística marquesina feta d'obra i teules i sostinguda per uns cavalls de fusta empotrats a la paret. Avui la plaça Xoriguer ocupa una bona part d'aquella finca.

Portals als final del carrer de l'Aigua atravessats per la Rasa Miquelet. Foto: Arxiu Joan Virella-CEP

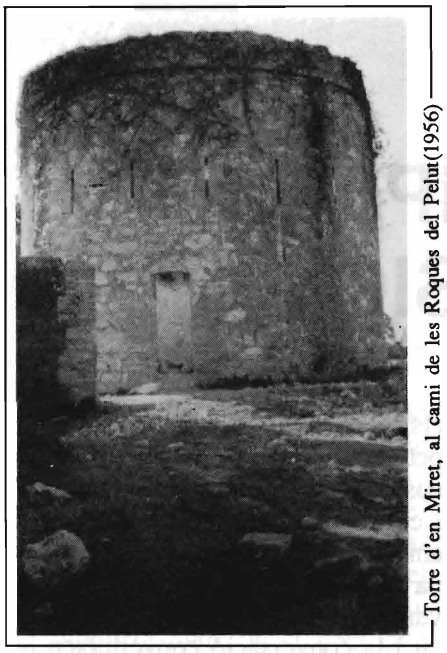

Torre d'en Miret, al camí de les Roques del Pelut(1956)
Foto: Arxiu Joan Virella-CEP

En el revolt superior d'aquest camí (mireu el plànol), que avui el situaríem a la part nord de la plaça Xoriguer, hi havia un jardí amb una torre de l'època carlista, torres que foren de defensa, de les quals a Vilanova encara queden algunes. Aquest senyorial jardí fou cedit als dirigents de la Congregació Mariana per a l'esplai del jovent que hi anàvem, fins que hi arribà la urbanització dels carrers de l'Aigua i de Sant Onofre. A la part sud de la plaça Xoriguer, es conserven un grup de pins d'abans d'urbanitzar el sector i també hi ha un pou, ara amagat, que l'ajuntament utilitzà no fa pas gaires anys en una emergència per donar aigua als veïns. Tota la resta d'aquesta plana eren sínies, terres de regadiu, principalment d'hortalisses. Hi havia diferents propietats, i cada una tenia la seva casa-masia o granja i el corresponent pou amb la sínia i els catúfols per treure'n l'aigua, i tenien en el mercat de Vilanova un gran consumidor dels seus productes.

Algunes d'aquestes masies han quedat tapades per les grans construccions, d'altres han estat enderrocades, però una mostra molt visible és la que hi ha en la cruïlla dels carrers Pare Garí-Esbarjo (Recreo). Aquesta masia, que data de principi de segle, la va fer edificar un vaquer de nom Cardús, i fou habilitada per a vaqueria. En passar a mans de la família Farràs, la van "batejar" com a "Granja La Villanovesa". L'actual propietari, el Sr. Ricard Farràs, ha sabut conservar-la de l'impuls constructor i li ha donat vistositat i perspectiva.

Un altre exponent d'aquestes masies el tenim a la plaça de Catalunya, amb una vista lateral de la que correspon a la "Sínia de l'Indiano". En destaca una galeria porxada amb cinc columnes que sostenen uns arcs rodons o de punta al primer pis. En aquella època, hi havia un gran jardí al davant de la casa, amb xiprers i pins que remarcaven el caire senyorial amb què fou construïda.

A mitja dècada dels anys 50, es produeix l'obertura dels carrers de Sant Onofre i de Francesc Macià, i comencen també les construccions verticals amb els blocs Baquès i els blocs sindicals de Sant Joan. Ja dins la dècada dels 60 s'obren primer el carrer de l'Aigua, que ho fou l'any 1961, i seguirien els carrers Jardí i Esbarjo (Recreo). Grans avingudes comercials travessen tot aquest sector i la forta construcció vertical li ha donat una gran quantitat de població, destacant que entre aquesta població una gran quantitat de socis de la nostra entitat hi tenim la nostra residència. D'aquest sector arrenca l'actual expansió que és la de la Vilanova del futur.

Joan Lluís Sivill i Vergés

Can Ton, a la vora de la Rasa Miquelet. Foto: Arxiu Talaia

La Sinia de l'Indiano, davant la Rasa Miquelet a l'actual Plaça de Catalunya. Foto: Rosa Farriol

Col·laboracions

COM MULTIPLICAR UNA EXCURSIÓ

Ara és quan, recordant les excursions que solíem fer seguint els itineraris del GR, em vénen a la memòria detalls i fets que, des de la perspectiva del temps que ha passat, s'ajunten en un sol record en el sentit que totes elles en conjunt són com un rosari de bells moments i que aquí i ara m'agrada posar en relleu. Però més que això, penso com si es tractés d'una sola excursió, una excursió llarga amb moltes facetes i d'aquí em ve la idea i el record que ja, fent-les d'una manera natural, ja ho posava en la pràctica i era el de convertir cada una de les sortides que fèiem plegats en moltes altres al mateix temps, és a dir, multiplicar-les, i ara us explicaré com ho feia i que molts de vosaltres recordareu.

Si, per exemple, jo començava l'itinerari amb una bona marxa i em posava capdavanter, em quedava la sensació que havia fet una excursió en solitari, i un cert gust de contrarietat, i més quan moltes vegades m'havien dit al final, al veure'm, si jo l'havia feta, perquè no m'havien vist en tot el dia.

Llavors vaig comprendre que caminar desconnectat dels altres companys era una pèrdua d'amistat molt gran. I aquí és quan em vaig proposar no recaure-hi més, ans al contrari, em va venir la idea de fer-ho completament a la inversa, o sia, multiplicar cada sortida per moltes a la vegada. I ho vaig aconseguir amb molt bon resultat. La sort, amb tot, m'hi acompanyà. Ara us explicaré com ho feia.

Tots recordem el sector de GR del Pantà de Sau a Tavertet. Tots, a la sortida, iniciàrem la caminada a bon pas i jo, fent de Pitu Blanes, un dels primers. Al cap de poc temps s'iniciava un fort pendent per guanyar el grau que ens deixà a l'alçada de Tavertet. Allí era el moment de posar en pràctica el meu pensament. Mirant enrere veia els meus companys d'un a un o en petits grupets parlant de les seves coses. Només em calia estar parat i em venien de cara els companys amb les seves converses. M'ajuntava amb uns i amb els altres i així vam anar fent i caminant. L'amistat i la conversació converteixen la sortida en un esplai més complet, i són unes grans aliades per fer-nos-ho passar més bé.

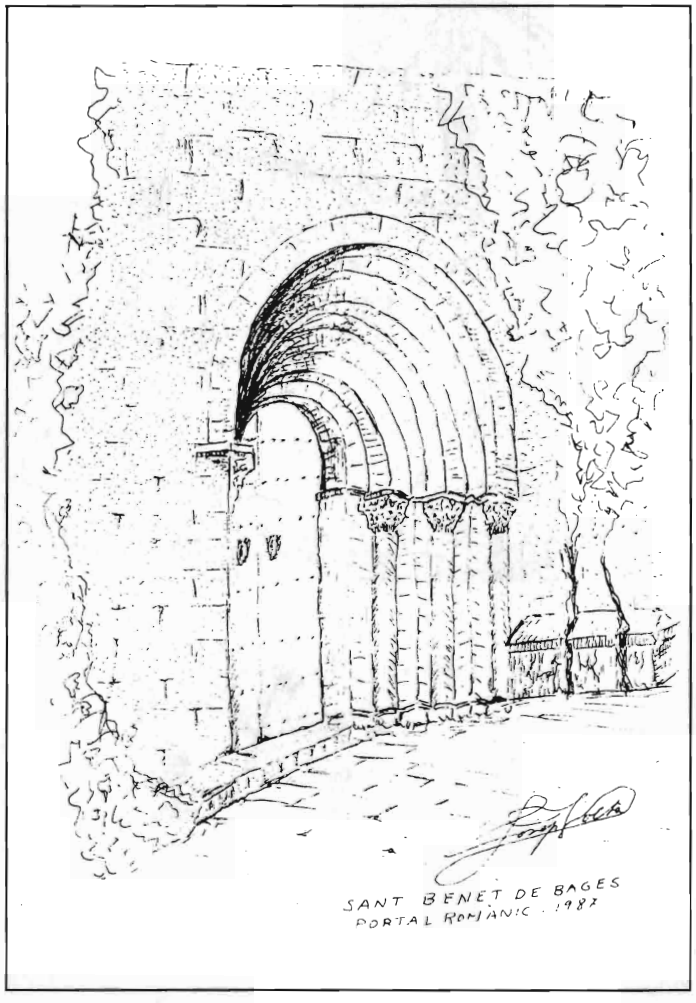

Així m'ho muntava jo. L'amistat de tots, un a un, la conversa quan era de grup... El dibuix és un altre al.licient, i és que quan dibuixes algun indret és un bon record que et queda. A més, jo sempre duia una petita farmaciola, que sempre hi ha qui necessita remei, sobretot per als peus castigats per la caminada. En conjunt una varietat de situacions que feien d'una sortida com si fossin moltes a la vegada, com si multipliqués la sortida, l'amistat i la companyonia. I avui dia em queda un bell record que d'altra manera no hauria tingut. I aprofito aquesta avinentesa per donar-vos la fórmula per tal d'aconseguir aquesta satisfacció. Companys, espero que no tardi molt en reviure aquelles hores tan felices i poder-vos fer companyia i tornar als bons moments passats.

Josep Voltà

"COULOIR" DE GAUBE

Es tracta de l'itinerari de glaç més llarg de la serralada pirinenca, amb 600 m de desnivell. De ben segur és la via més bonica i coneguda de tots els amants de l'escalada hivernal. Enclavada en el massís de **"Venhamala"** (França), a l'imponent marc de la seva cara nord, entre el **"Piton Carré"** i la **"Pique Longue".**

Cal sortir d'hora del refugi, tot just tocant les tres de la matinada. Rancallosos sortim del sac, de mica en mica i com si no tinguéssim cap pressa. (Sempre em dóna la sensació que quan ja tinc el sac a la temperatura suposadament confortable cal sortir-ne). Una sopa calenta, tria de material i ja som al carrer. La nit és magnífica. Un cel ple d'estels, la lluna omple de llum tènue i dóna un aspecte fantasmagòric a aquest monòlit que sembla abocar-se'ns al damunt.

La neu fonda fa l'aproximació feixuga i amb l'excusa de canviar la pila del llum frontal recuperem l'alè. Estem força cansats i a partir d'aquest punt serem l'Andrés i jo els que seguirem. Un cop al peu de la rimaia ens calcem els grampons i amb un piolet a cada mà enfilem amunt.

Miro enrera i veig dos francesos que vénen seguint les nostres petjades. I ràpidament els tenim darrera:

- Bonjour!
- Bonjour!
- Je suis très fatigué.
- C'est normal.
- Est-ce que vous voulez passer?
- Bien, merci.

Ara ja no van tan ràpids i nosaltres anem més còmodes. Però just a la cruïlla del corredor de la "Y" s'aturen.

- No ha durat gaire.

Bé, "sant tornem-hi" i que no sigui res!

El Couloir de Gaube, entremig de la Pique Longue i la Pointe Chausenque. Foto: Toni Massana

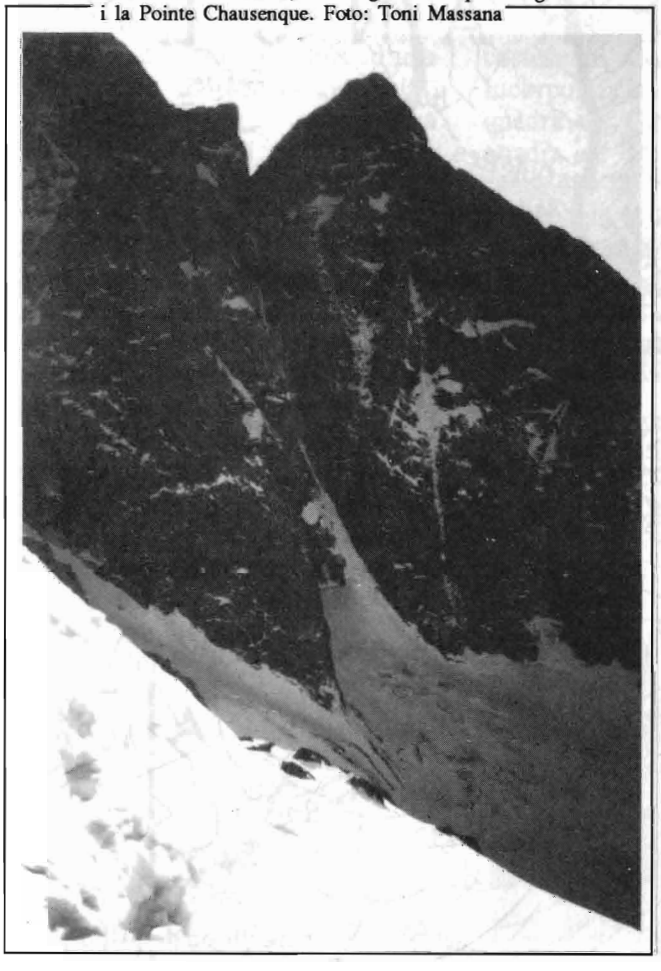

L'Andres Olivier davant el famòs bloc empotrat de la sortida del Couloir. Foto: Toni Massana

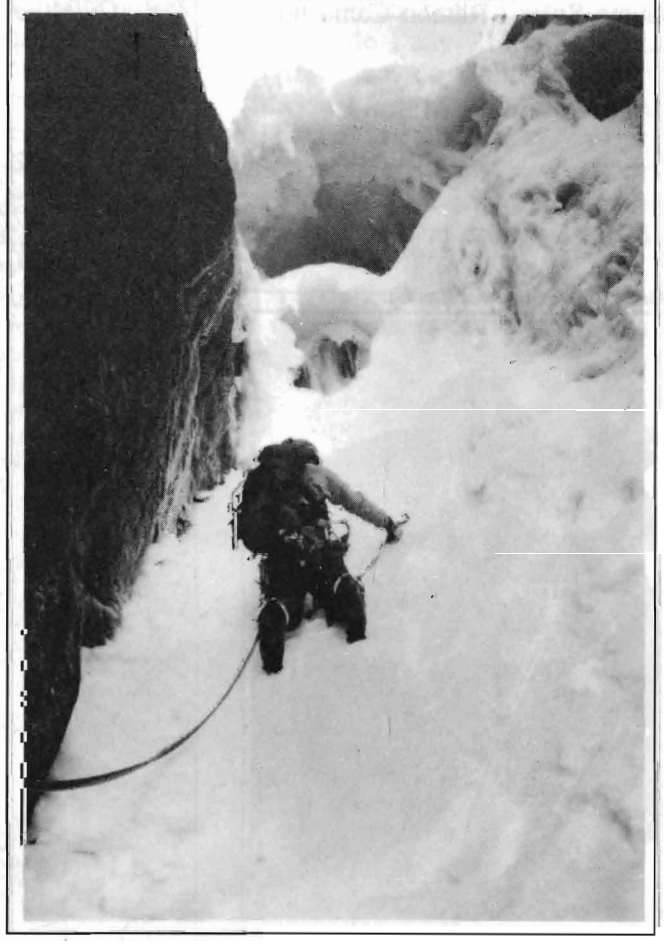

Després de 400 m arribem al primer ressalt; aquí treurem les cordes per superar aquest tram de 60º que no presenta massa problemes i 150 m més i arribem on es concentra la màxima dificultat d'aquest itinerari, amb una inclinació de fins 80º i una alçada de 50 m que ens deixen a la sortida de l'embut de **"Gaube"**. D'aquí passarem a la glacera d'**"Ossoue"**.

Després d'una encaixada de mans i les fotos de rigor, recollim el material i iniciem el descens en direcció al refugi de "Bayselance". Un cop en la morrena, girem a l'esquerra i amb una petita grimpada de IIIº per l'aresta que baixa del "Petit Venhamala" ens conduïm al coll de "Houquette" i d'aquí al refugi de les "Oulettes". Recollim els esquís i marxem cap al cotxe. Uns metres més avall, l'Andrés pateix una caiguda que l'obliga a ser enguixat.

Aprofito per desitjar-li una ràpida recuperació i que ens tornem a trobar en qualsevol altra escalada.

Components: Andrés Olivier, Josep Antoni Masana, Angel Vedo, Jaume Soler i Ramon Camacho.

Josep Antoni Masana

Desde dalt del Vignemale la carena del Taillon als Astazous. Foto: Toni Massana

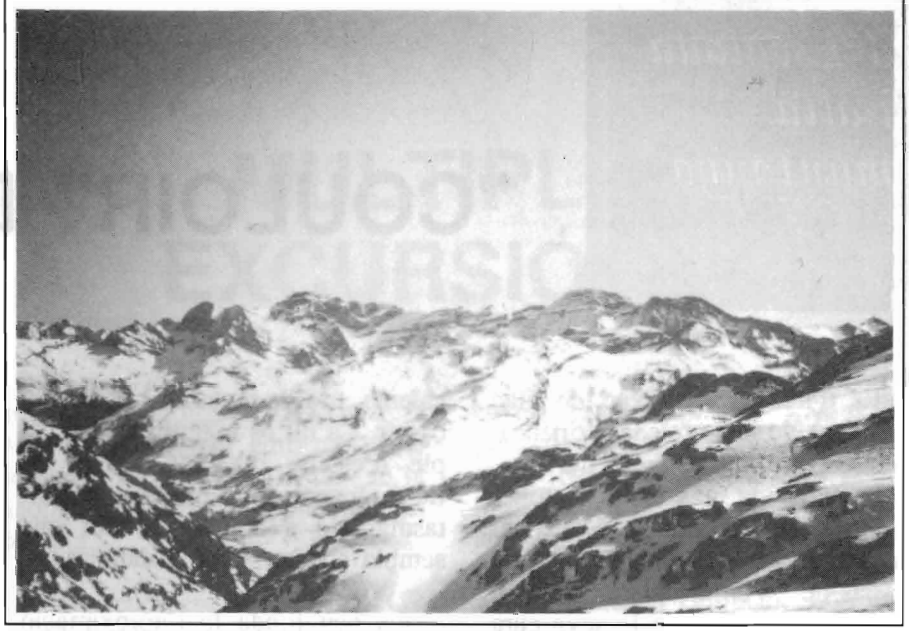

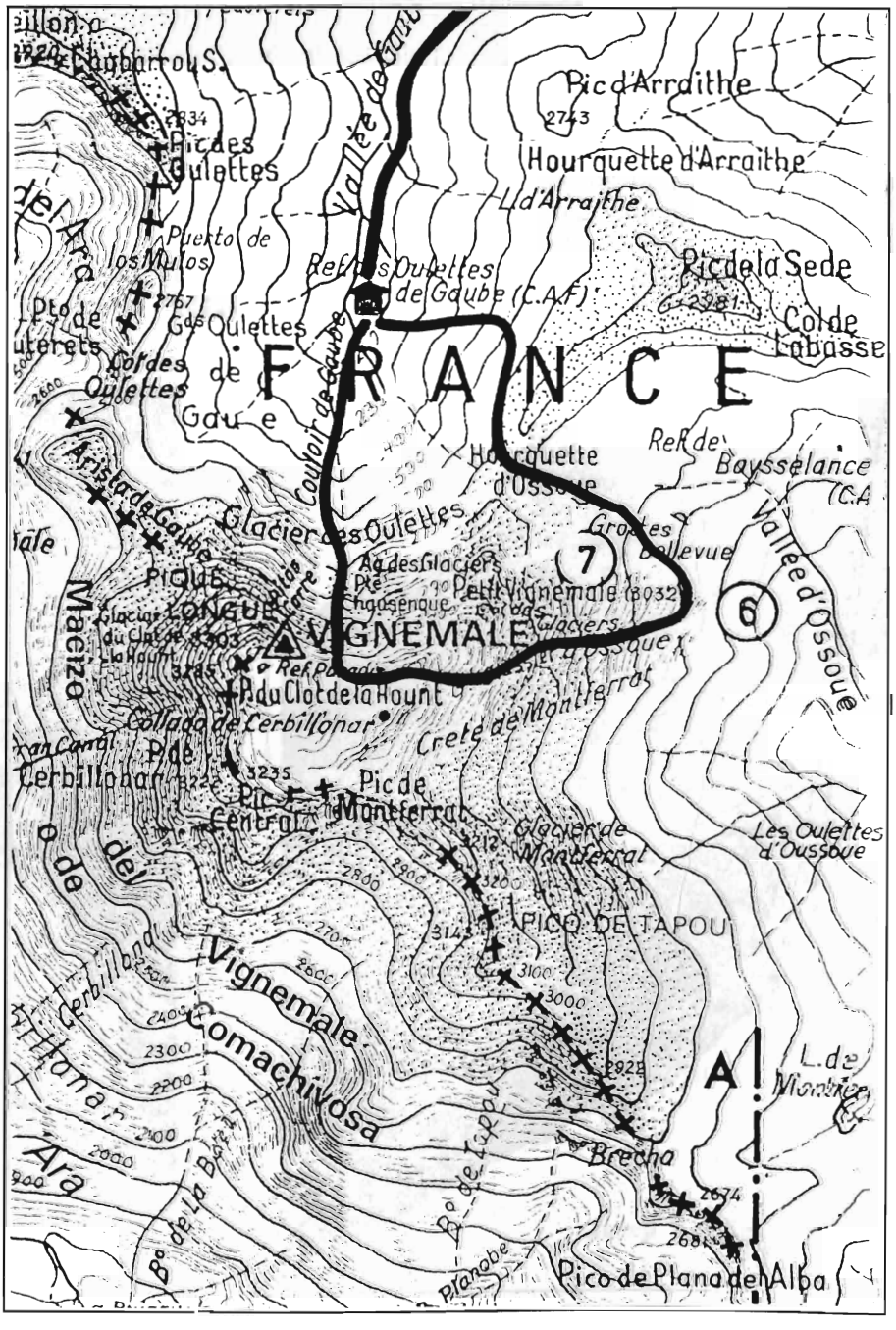

Grafic d'inclinació del Couloir.

Qüestions de Toponímia

LA PARTIÓ ENTRE LES QUADRES DE JAFRA I DE CAMPDASENS

Quan dies passats comentàvem que la muntanya del Picorb era un dels límits territorials entre els castells d'Olèrdola i de l'Eramprunyà, vam dir que, al segle XI, Sitges pertanyia al primer i Campdàsens al segon. Afegíem que la dependència del caseriu de Campdàsens respecte a Sitges va començar l'any 1154. Abans d'aquesta data, la quadra de Campdàsens limitava al nord amb la quadra de Jafra i aquesta divisió encara és vigent entre els municipis de Sitges i d'Olivella. Anem a fer-ne una breu explicació.

Una quadra era un districte especial (o enclau) dins el terme d'un castell termenat (en el nostre cas, el de l'Eramprunyà) i, per generalització, també dins d'una demarcació de jurisdicció reial, centrat en una força, torre o casa forta, amb jurisdicció separada territorialment de la del castell. El senyor de la quadra era lliure de tot domini superior per raó de la propietat i de qualsevol prestació. Existien quadres a gairebé tots els municipis del Penedès. Un estudi exhaustiu d'aquestes quadres està per fer. Pel que fa a les referides a la façana marítima, hi ha diversos treballs dins del context dels municipis corresponents, però sense profunditzar massa en els diversos aspectes que dibuixen la història d'un lloc. No obstant cal dir que ha estat publicada alguna meritòria investigació de quadres properes.

Entre Calafell i Castelldefels, dintre de l'allargassat massís del Garraf, hem constatat les quadres següents: Segur, Cunit, Vilaseca, Sant Pere, El Viver, Rocacrespa, El Trader, Gallifa, El Piular, Adarró, Enveja, Vilarrodona, Soterrània, Creixell, La Bisbal, La Costa, Solicrup, El Cortei, Miralpeix, Vilarrúbia, Els Gassons, Jafra, Campdàsens i Garraf. Quasi totes posseien fortificació, la majoria torre de defensa i alguna d'elles castell. Entre les darreres cal esmentar Cunit, Rocacrespa, Miralpeix, Jafra, Campdàsens i Garraf.

Les quadres de Jafra i de Campdàsens anaven aparellades dintre el terme del castell de l'Eramprunyà. Segles després, la primera s'incorporà a Olivella i la segona a Sitges. Per cert, de bon principi Sitges tenia una demarcació reduïda, entre el terme de Ribes i el mar (com ara), però només des de la riera de Begues fins a la primera muntanya de les costes de Garraf, en el Picorb. Incorporà Campdàsens, després la quadra de Garraf i, finalment, la quadra de Miralpeix, ampliant la costa des de la punta de l'Ombra (a llevant dels Colls) fins a la cova Fumada, a tocar de Castelldefels, on encara porta el nom de les Botigues de Sitges.

La partió o línia divisòria que volem detallar entre Jafra i Campdàsens segueix de ponent a llevant els accidents geogràfics coneguts per la Fita Grossa (a la serra Boletera), la Sivineta, les penyes de l'Aliga, la penya Riscle, el turó dels Boixos, la Guardieta, el coll de la Guardieta, el coll Blanc, el turó del Pal, el puig d'Espinal (a la serra de Coma Roja) i fineix vora el puig de Mata-rodona, on comença el terme de Begues, prop de la collada de Vallgrassa. A tramuntana d'aquesta frontera hi havia Jafra i a migdia Campdàsens.

La primera notícia històrica de Jafra és de l'any 1143. Es tracta del testament de Guillem Ramon, carlà de l'Eramprunyà, en el qual deixava al seu fill Pere el "castrum de **Campis de Asinis**" i el "locum de **Iafar**". Del castell de Campdàsens, ja en teníem esment del s.XI,

Torre de defensa i caseriu de Campdasens(1966)
Foto: Vicenç Carbonell

quan el pare del citat Guillem Ramon esdevingué carlà l'any 1068. Es a dir, el castell de Campdàsens ja era conegut mentre Jafra només era considerat un "lloc".

El 1154 els senyors de l'Eramprunyà i de Sant Martí Sarroca van donar en feu el castell de Campdàsens, fent menció de les afrontacions amb els castells veïns. Aleshores, a llevant hi havia les Portes, la Pedra Mala i el terme de Begues; a migdia el mar; a ponent els termes dels castells de Sitges i de Ribes; i pel cantó de tramuntana la "rocha rispa" (penya Riscle) o bé el "kastro Pudrito" (Jafra), mitjançant el puig de "Spinalba" (d'Espinal). En aquest document existeixen tres coses prou interessants: Campdàsens encara limitava amb Sitges, la penya Riscle i el puig d'Espinal ja eren fites delimitadores i de Jafra en deien "castell Podrit", demostrant que també posseïa una fortificació. Per què aquest nom? Es l'única vegada que surt aquesta lletja paraula sinònima de putrefacte, corrupte, infecte, fètid, corrumput o descompost. Potser ja queia de vell? El cas és que pocs anys després, el 1163, el rei féu donació de la Coma de Campdàsens per edificar-hi el monestir de Sant Vicenç, donant-se la presència de Ramon de "Jafar" sense fer menció del lloc. A partir d'aleshores disposem de referències de diverses persones vinculades a Jafra, però del castell, no en tornem a tenir dades fins al segle XIV.

Anem a comentar el que volíem dir en la introducció. Els límits de la majoria dels actuals municipis tenen un origen remot i es perpetuen durant segles. Hi pot haver segregacions i unions de caserius i pobles, però els noms de les principals fites perduren en les noves delimitacions, algunes vegades deformats pel temps i per la ignorància del seu significat.

Només amb dades prou reculades podem comprovar els canvis que es van produint en els topònims. Així, la coneguda **penya Riscle o Riscla** hem vist que antigament es deia **Rispa**, forma semblant a la que ja havíem constatat en documents del segle XVII, escrita **Rispla**. Fins ara suposàvem que el seu significat era **riscle = penya-segat o aresta** i actualment hem de canviar per **rispa, risp, rispe, rispla = esquerp, indòmit**, però també escarpat, espadat o acinglat.

Caseriu de Jafra(1967). Foto: Vicenç Carbonell

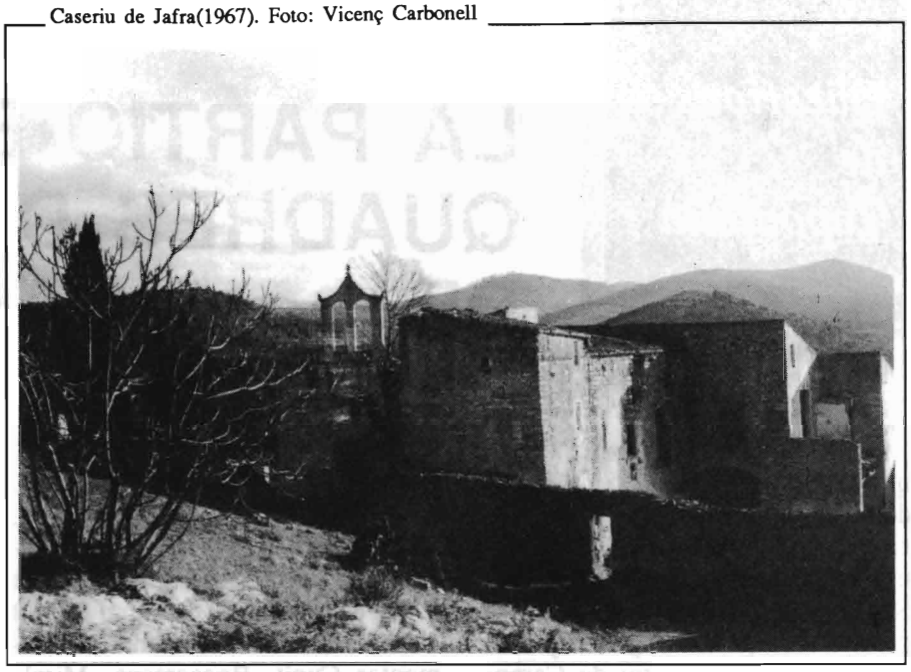

El mateix passa amb l'altre nom de lloc que surt en la donació de 1154, el **puig d'Espinal**. Durant segles s'ha escrit de moltes maneres: d'es Pinal, dels Pinals, Espinals, Espinol, des Pinol, de Pinyol, Spinoy, Saspirol, Sespirol, s'Espirol, s'Aspirol, etc. Finalment, sabem que el nom més antic era **d'Spinalba**, que vol dir "espina blanca", és a dir, **arç blanc**, que en castellà es coneix per "espino albar" o "majuelo", significat que rectifica el nom tradicional d'Espinal, equivalent a l'arç de les tanques, més aviat negre.

Si aquest nom de lloc no s'hagués canviat es diria igual que l'actual poblet d'Espinalba (també conegut per Espinauga), en el municipi de Llanars, prop de Camprodon, i no el trobaríem estrany. Són els eterns enigmes de la toponímia.

Vicenç Carbonell i Virella

Bibliografia:

Rius, Josep, "Cartolari de Sant Cugat del Vallès", 1947.

Baucells, Josep, "El Garraf i la Pia Almoina", 1990.

Alcover-Moll, "Diccionari Català-Valencià-Balear", 1979.

Pey, S., "Diccionari de sinònims", 1970.

Muntaner, Ignasi M., "Els noms de lloc del terme de Sitges", 1986.

****

AVIS

als amics i consocis de la Talaia

Amb el desig de ser útil a qualsevol membre de la nostra agrupació, em plauria molt que se'm consultés la història o el significat d'un lloc concret de la comarca, sigui masia, muntanya, riu, torrent, font, etc.

Em serviria d'ajuda per omplir la meva col.laboració en el nostre portaveu. Gràcies per endavant.

EL PAISATGE ALS MUSEUS DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Autor: **Joaquim Mir (Barcelona 1873-1940).**

Títol: **L'ermità de Sant Blai**

Al museu Víctor Balaguer hi ha un quadre de Joaquim Mir de l'etapa del Camp de Tarragona (1906-1914). Es l'època en què Joaquim Mir, ja restablert de la malaltia que l'havia portat a l'Institut "Pere Mata" de Reus, es trasllada amb la seva família al poble de l'Aleixar, prop d'aquella ciutat.

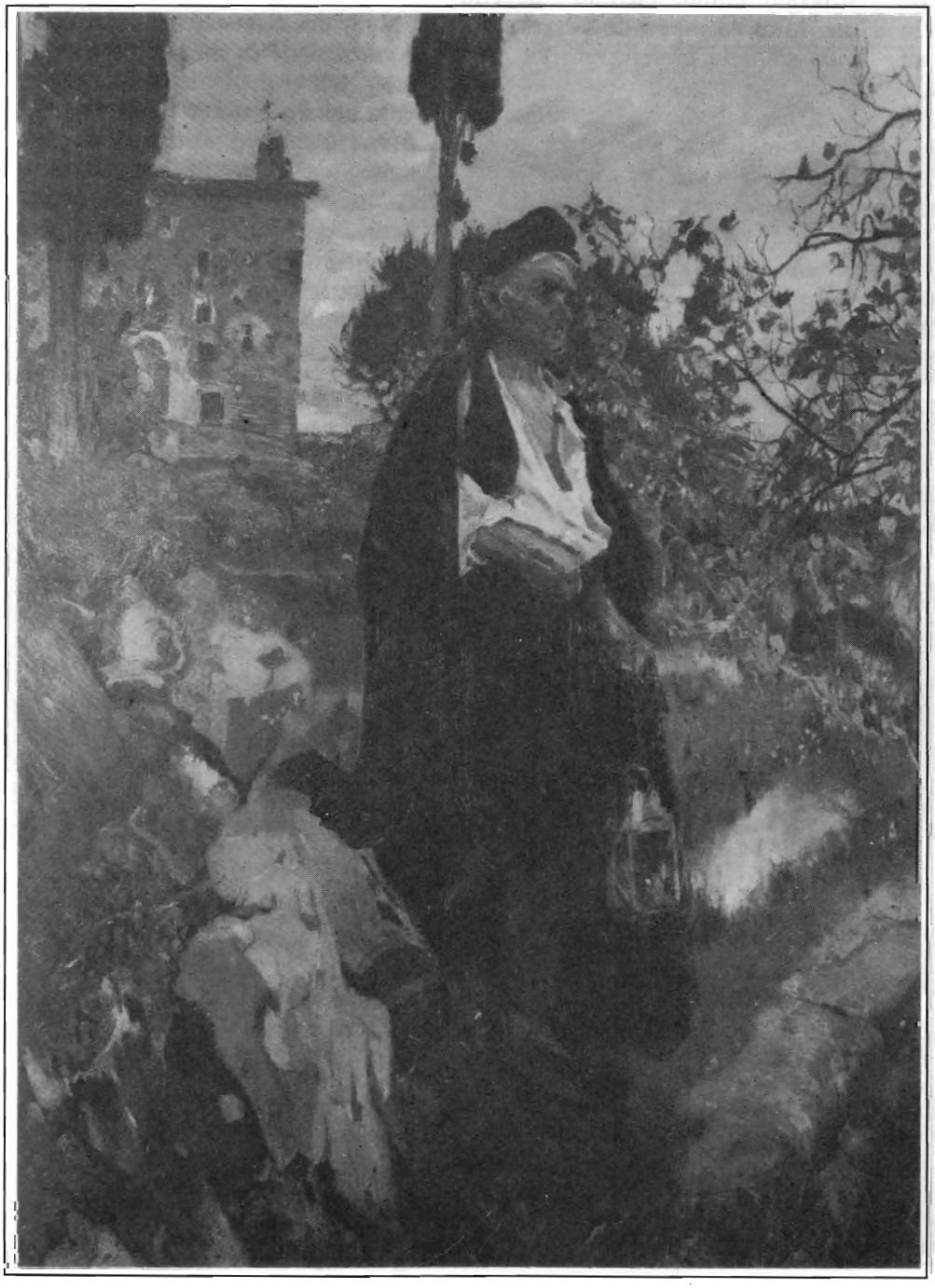

Sembla ser que un dels llocs més freqüentats per Mir fou el de **l'ermita de Sant Blai**, als afores del poble. Joaquim Mir s'instal.la al poble l'any 1907, però no serà fins el 1910 que en la seva pintura inclou figures. Tot i que aquestes figures de vegades poden ser de gran tamany, no es pot parlar de retrats, ja que formen part del paisatge com un element més d'aquest.
En aquest cas es tracta de l'ermità de l'església, a qui anomenaven "en Cotna", el protagonista de la tela i, encara que no està datat, és possible que sigui d'aquests anys (1910-1913).

L'etapa del Camp de Tarragona és la més interessant de Joaquim Mir des del punt de vista artístic. En aquests anys, aïllat dels centres urbans, aprofundeix en l'ús del color; les formes, tot descomposant-se, es transformen en un esclat de colors i és una etapa ben definida dintre de la seva carrera artística.

L'obra **"l'ermità de Sant Blai"** és un oli sobre tela (228x195 cm) i el seu estat de conservació és regular, segons consta a la fitxa tècnica del museu.

Bibliografia:

Joaquim Mir. E. Jardí. Ed. Polígrafa. Barcelona 1975.

Joaquim Mir al Camp de Tarragona 1906-1914. Fundació "la Caixa". Barcelona 1991.

Josep M. Also

Col·laboracions

ABADIES OCCITANES (3)

SANTA FE DE CONQUES

INDRET I HISTORIA

En plena Roerga, en un indret, avui idíl.lic, verd i fresc a l'estiu, però que en altres temps devia ser inhòspit, fred i cru sobretot a l'hivern, hi ha la petita vila de **Conques**, envoltant el magnífic monestir de **Santa Fe**. Avui és un paratge relativament conegut, però en altre temps fou una de les peces clau de la vida religiosa i era conegut arreu. Fou el resultat d'un dels primers èxits del marqueting en plena Edat Mitjana.

Parlar de Conques no és pas una cosa simple. Té una història novel.lesca i esplèndida i un present majestuós i cal anar per ordre per no perdre'n el fil.

Diuen les llegendes que en aquestes muntanyes ja hi vivien al segle IV, en petites capelles on s'havien retirat, eremites, seguint una mica la moda de l'època. La vida solitària preferia un lloc perdut a la muntanya i aquestes valls de Conques, lluny de totes les vies de comunicació, reunien les condicions necessàries.

Però les modes canvien, i en religió també. De l'orient anatòlic van venir les modes monàstiques i les primeres regles; després a Occident la regla de Sant Benet i...

Durant el segle IX es produeix a tota l'Aquitània, que és el regne que formen les terres del Sud de l'Imperi Carolingi en la seva part més occidental, tota una revifalla monàstica en gran part deguda a l'obra de Sant Benet d'Aniana. Avui Aniana és un petit poblet no molt lluny de Montpelhièr, a la vora del riu Erau (Hérault en francès) i a poca distància d'un altre dels grans monestirs occitans, Sant Guilhem del Desert. Aquest personatge, del qual haurem de parlar sovint en el nostre recorregut per les abadies occitanes, va tenir una gran influència a la seva època i

Façana de Santa Fe de Conques. Foto: Salvador Butí

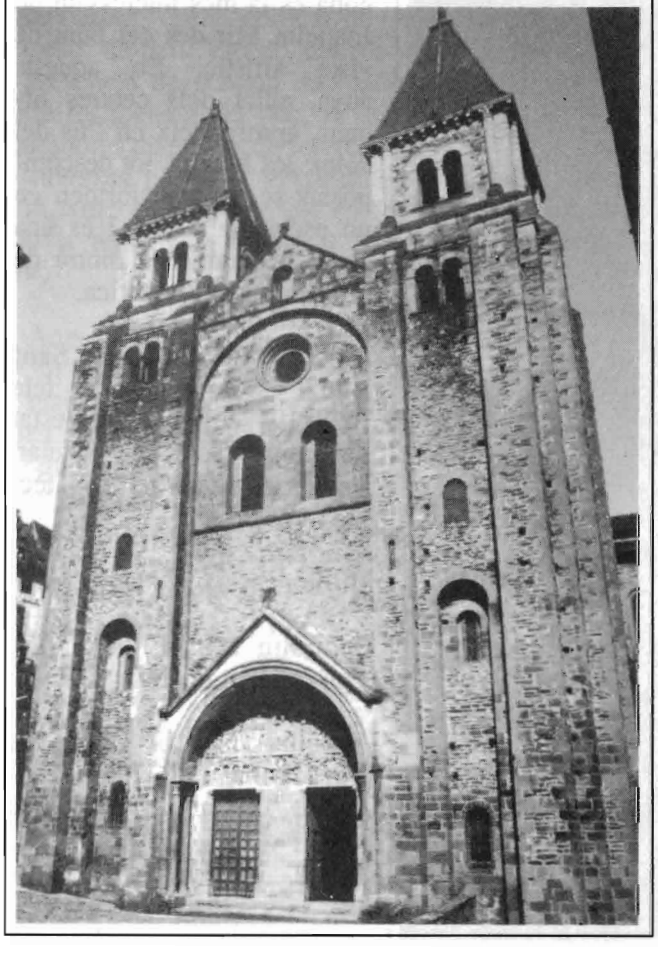

Crist en magestat. Foto: Salvador Butí

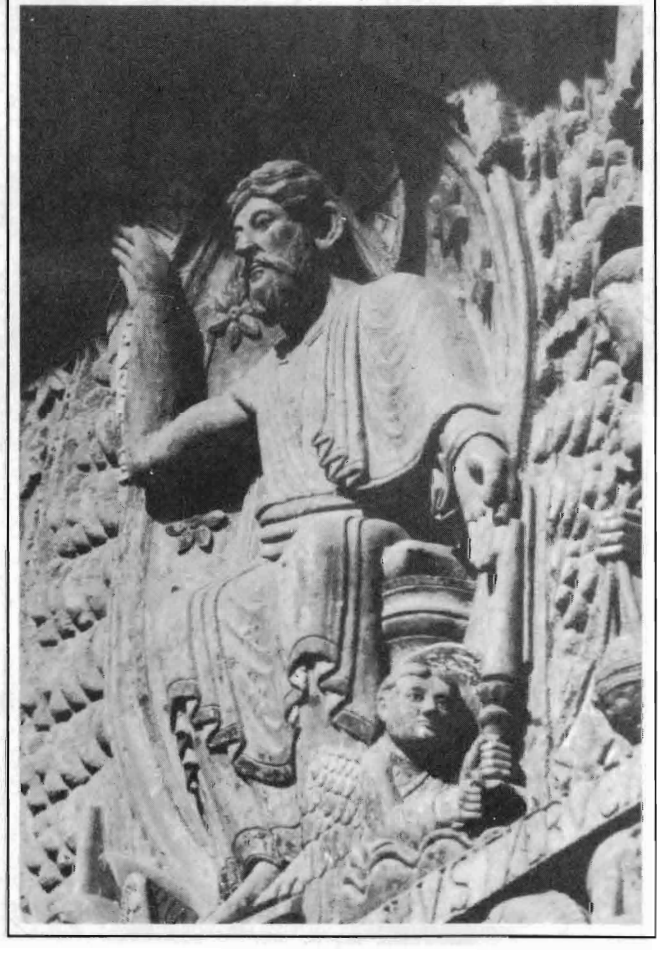

retorn, precisament quan passaven per Saragossa, encara en terra de moros, van ser atrapats i obligats a abandonar la macabra càrrega.

El fracàs no va desencoratjar els monjos i van buscar un altre Sant Vicenç, per allò que ja s'havien acostumat i il.lusionat amb el nom. Van trobar-lo a Pompéjac, a la diòcesi d'Agen, on van enviar una altra expedició. Fou llavors quan es van adonar de l'existència a Agen de les restes d'una santa màrtir, **Santa Fe**. Aquesta fou una noia de 12 anys, cremada viva durant la persecució de Dacià, entre el 286 i 288, sota l'imperi de Maximià. Santa, verge i màrtir, què més volien!

Un monjo va anar a Agen i va estar alguns anys al monestir on es guardaven les relíquies per guanyar-se la confiança dels seus propietaris, i en el moment menys pensat es va presentar a Conques amb Santa Fe. De seguida es van produir miracles, prova evident que a la Santa li agradava el canvi i, qui gosaria contradir-la? A més, el fet va atreure els peregrins a fer "gasto" a les botigues de records dels monjos. L'any 883, Santa Fe és ja la patrona oficial de Conques.

Com tots els sants, Santa Fe es va especialitzar -i sobretot era miraculosa- en salvar captius de mans dels sarraïns. Sembla que fou una gran alliberadora, perquè la visita de les relíquies de Santa Fe era parada obligada en els peregrinatges a Sant Jaume de Compostel.la. De fet la branca del camí que sortia de lo Puèi de Velai (Le Puy-en-Velay en francès) travessava els monts de la Margadida, l'Aubrac, baixava per la vall del riu Olt (Lot en francès) i anava a parar a Conques per continuar cap a Moissac i Roncesvalles.

Tot això provocà que Santa Fe fos molt coneguda en els regnes cristians peninsulars i que se li dediquessin capelles a l'hospital de Roncesvalles i en altres llocs de Navarra, i que Pere I d'Aragó posés sota la seva protecció tot el regne en el moment de la conquesta de Barbastro.

El Monestir de Santa Fe. Foto: Salvador Butí

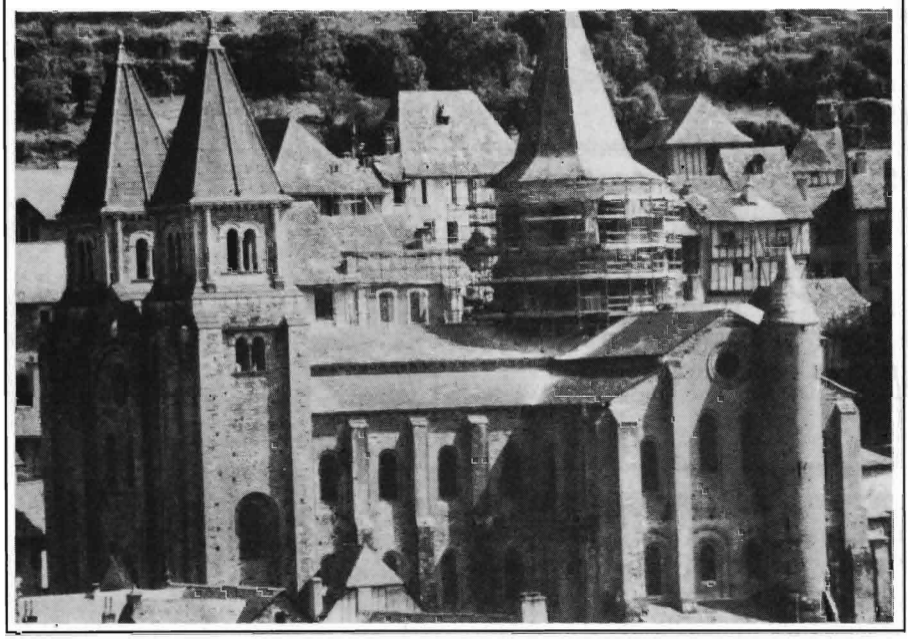

Els escollits, al centre un rei, Carlemany?
Foto: Salvador Butí

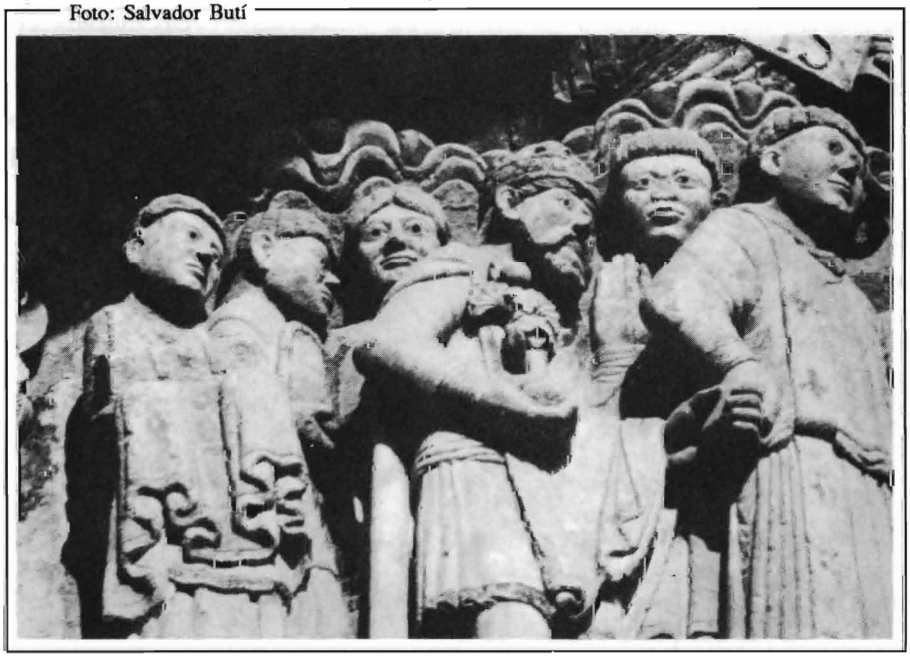

EL MONUMENT

Una santa tan productiva havia de tenir per força una gran casa, i això és el que van fer-li. De la primitiva església carolíngia no en queda res. Actualment podem, però, admirar una impressionant construcció romànica, obra del segle XI en la seva major part. Sembla que la construcció va començar entre el 1041 i el 1050 i es va acabar entrat ja el segle XIII, amb una forta aturada pel mig deguda provablement a un accident o a dificultats tècniques en la construcció. Això explicaria, potser, el fet que hi ha dues classes ben diferenciades de material corresponent a dues èpoques. Potser el pla primitiu era massa agoserat i no van saber-lo acabar fins segles més tard. Santa Fe seria, no obstant, una de les primeres basíliques del camí de Sant Jaume.

La realitat és que el resultat de tot fou un gran edifici ben proporcionat, visible i dominat, digne de la santa i digne d'admiració.

Però ni l'edifici, ni el lloc, ni la santa, ni ... són res comparats amb la bellesa extrema del timpà de la porta principal. Si un miracle no se li pot discutir a Santa Fe és el d'haver fet possible l'existència d'aquesta obra increïble, mereixe-

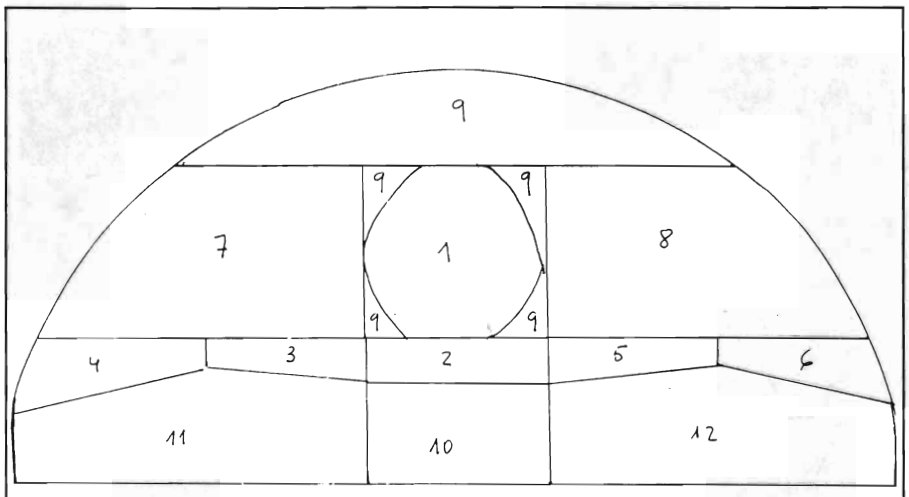

Gràfic de situació de les figures al timpà

El conjunt de figures esculpides al timpà del Judici Final. Foto: Arxiu Talaia

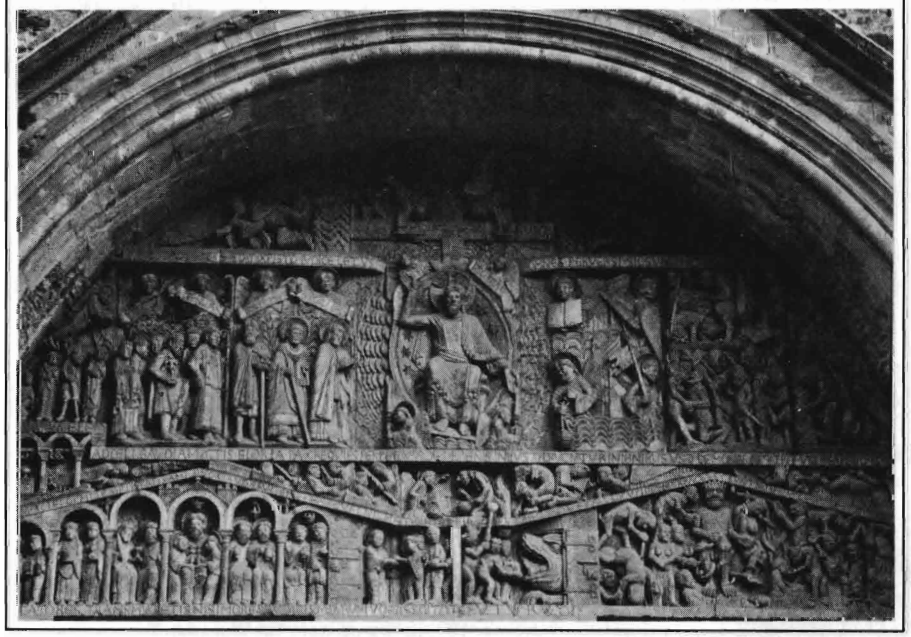

Vista aeria de la vila de Conques. Foto: Salvador Butí

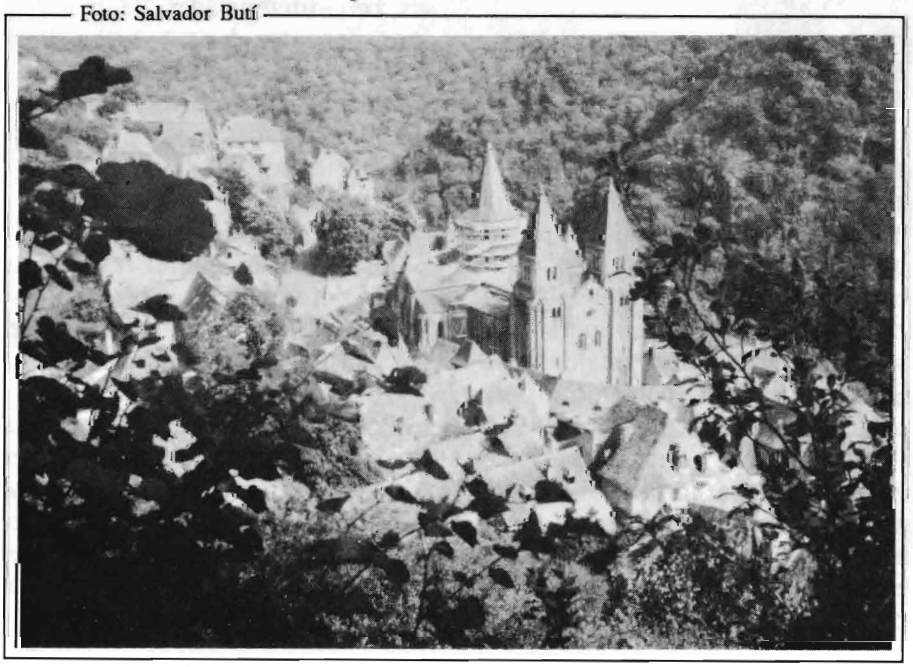

sobretot a la cort imperial, on destacà pel fet d'aconseguir imposar a la majoria de monestirs la regla benedictina.

El primer document que coneixem de Conques és precisament d'aquesta època, i és atorgat l'any 819 per Lluís el Pietós, que posà el monestir acabat de fundar sota la seva protecció.

De fet la vida en aquest indret devia ser molt dura, ja que el 839, Pipí II d'Aquitània va refundar-lo en un lloc més amable, a Fijac (Figeac en francès). El que passà fou que a partir d'aquell moment van haver-hi dos monestirs en constant conflicte, fins que el 1095 es va decretar la independència.

Això hagués estat un cop mortal per al cenobi de Conques si no fos perquè durant anys l'havien regit persones amb una gran visió de futur.

A l'Edat Mitjana, tot monestir que s'apreciés havia de tenir les relíquies d'algun sant. De fet el poble tenia una gran devoció per les relíquies i viatjava força per obtenir miracles, una mica com passa ara a Lorda (Lourdes en francès), a Fàtima... però més generalitzat. Cal tenir present que l'afluència de visitants era, i és, una font d'ingressos molt important. Els monjos de Conques ho tenien molt clar.

Com que de màrtirs no se'n poden improvisar, van decidir robar-ne. De fet no és un cas únic a la història. El famós monestir de la Borgonya, Santa Magdalena de Vézelay, va aconseguir les relíquies de la santa a la Provença, igual que la catedral d'Autun les de Sant Llàtzer, on segons la tradició van anar a morir, encara que en aquests casos era -deien- per protegir-los dels sarraïns.

Els monjos de Conques es van enamorar de Sant Vicenç, un màrtir de Saragossa, el cos del qual havia anat a petar en aquella època a València, en terra ocupada pels moros. Es va organitzar una expedició, que va poder robar el cos del sant, però en el seu viatge de

La porta de l'Infern. Foto: Salvador Butí

dora de tots els elogis, que encara que no estiguin escrits explícitament se li poden ocórrer al lector.

Grandiós, impressionant, bonic... Quin timpà! Increïblement ben conservat, encara amb restes de la policromia original i amb tot d'explicacions esculpides, és una de les peces claus de l'escultura romànica europea.

El tema és el Judici Final. Al centre el Crist en Majestat, (1) entre núvols, envoltat d'àngels, (9) amb els instruments de la passió i tocant les trompetes de la ressurecció, a sota (2), Sant Miquel amb les balances jutja les ànimes que surten dels sepulcres (3) i (5). Davant de Sant Miquel, un dimoni, desafiant, controla el judici per emportar-se a l'infern les ànimes que li corresponen (6). Santa Fe (4) implora misericòrdia davant la mà de Déu, darrera seu es veuen les argolles dels captius alliberats.

El Crist té la mà dreta aixecada, com volent indicar que acull al paradís els escollits (7), primer la Verge i Sant Pere amb les claus, després altres personatges, un ermità, un abat, un monjo, un rei (potser Carlemany), una dona ... El rei fa cara de por. Li retrauran alguns aspectes no clars de la seva vida? El monjo, al contrari, camina segur i confiat.

A sota (10), les portes del cel i de l'infern, aquesta en forma d'una boca monstruosa. A la dreta (11) el cel, amb Abraham al mig acollint les ànimes escollides.

La zona més divertida, escultòricament parlant, i moguda, és l'infern (12) i (8), on es veuen diverses escenes, un cavaller, sembla que és un tal Raimon D'Aubin, que havia fet mal als peregrins de Conques, és llançat cap a l'interior amb una fúria tremenda juntament amb el seu cavall. Altres personatges representen pecats d'avarícia, luxúria , venjança, etc. Tots els grans pecats tenen el seu representant en l'aturmentat infern, on els dimonis torturen abastament i complaguda els caiguts.

A part del timpà, hi ha altres elements interessants a la porta i a l'interior, però no voldria allargarme.

Sí que no voldria deixar de parlar però, encara que breument, del tresor, mostra de la riquesa del monestir i que ha arribat en part als nostres dies quasi miraculosament. Vasos, altars, relicaris, ornaments ... or, plata i pedres precioses formen un conjunt d'objectes que foren patrimoni dels monjos i utilitzats en les grans celebracions litúrgiques.

Pel seu significat i bellesa destaca una peça: la Majestat de Santa Fe. Es tracta d'una estàtua-relicari d'una imatge asseguda en un tron. Es de fusta recoberta d'or i de pedres precioses, construïda amb elements de diferents èpoques que van del Baix Imperi Romà, passant per l'època de fundació, fins els segles X, XIII i totes les èpoques posteriors fins al segle XIX, a causa de refets, restauracions i reparacions. Disposa d'una cavitat per contenir les relíquies, un tros de crani d'una noia jove.

Crec que ja n'hi ha prou. Cal anar-hi.

Salvador Butí

RESULTATS DELS MOTS ENCREUATS I ENQUADRAMENT NUMERIC DE L'ANTERIOR EDICIÓ DE LA REVISTA.

HORITZONTALS:
1 GISCLARENY. 2 U-ADUGIRAN. 3 INCAPACITA. 4 LIEBANA-AR. 5 LAR-A-LLA.
6 ERDNETSE-I. 7 R-OIX-RAIV. 8 I-THALASA. 9 EVAI-EV-OT.10 SILLOGISME.

VERTICALS:
1 GUILLERIES. 2 I-NIAR-VI. 3 SACERDOTAL. 4 CDAB-NIHIL. 5 LUPA-EXA-O
6 AGANAT-LEG. 7 RICA-SRAVI. 8 ERI-LEAS-S. 9 NATAL-IAOM. 10 YNARAIV-TE.

ENQUADRAMENT NUMÈRIC:

1	**6**	**16**	**11**
12	**15**	**5**	**2**
7	**4**	**10**	**13**
14	**9**	**3**	**8**

Crònica del "cotarro" talaienc

ASSEMBLEA GENERAL ORDINARIA DE SOCIS

El passat dia 15 de febrer a 2/4 de 8 del vespre (i no pas a 2/4 d'11 com va sortir erròniament anunciat a la darrera Revista, perdoneu!), amb una assistència d'uns 40 socis, es realitzà l'Assemblea General Ordinària de Socis de la nostra entitat. Després d'iniciar la reunió amb la lectura de l'acta anterior, el President Salvador Butí féu un informe general de les activitats principals realitzades per l'entitat, afegint-s'hi els representants de les seccions, que també exposaren les seves. Marxes, Aplecs, Exposicions, Caminades, Carnaval, Senders, Campaments, Escalades, Espeleologia o sortides d'Esquí foren exposades a tots els socis i no cal detallar-les aquí ja que n'heu tingut una bona mostra a les Revistes publicades. Es féu notar el trasbals que ha representat la pèrdua enguany de dos ex-presidents com en Josep Julià i en Tomàs Muela.

La part econòmica fou resolta pel sots-president de l'àrea administrativa Josep Blanes, que presentà un Compte de Gestió i de Resultats de l'exercici 91 amb un realitzat de 3.627.833 pessetes de Despeses i 4.935.801 pessetes d'Ingressos, amb un superàvit de 1.307.968 pessetes, que en part va ingressar al Fons voluntari prolocal i per altra banda serví per adquirir béns patrimonials que es reflectien en l'Actiu del Balanç de Comptes i que quedava quadrat amb el Passiu a 8.406.679 pessetes. El pressupost per a l'any 92, que fou aprovat sense esmenes, estava equilibrat a 5.130.300 pts.

Com a activitats previstes per a l'any 1992 cal destacar l'organització de la Marxa de Regularitat de Catalunya que, com sabeu, la Talaia organitza per a l'octubre d'enguany. Es féu una extensa exposició de com estaven els tràmits de la compra del local i s'informà que calia esperar les converses amb els veïns de l'immoble i amb el Patronat de l'Hospital, a més de realitzar els plànols de l'edifici. Es presentaren els nous Estatuts socials, que, després d'alguns aclariments, s'aprovaren per unanimitat i es féu constar que precisament l'elecció de nova Junta Directiva s'ajornava fins que els Estatuts fossin aprovats per la Generalitat. Per raó de l'hora tardana la reunió s'acabà sense haverhi precs ni preguntes.

ACTUALITZACIO ANUAL DE LES QUOTES DE SOCI

Com recordareu, a l'Assemblea de l'any passat es va acordar l'actualització automàtica del preu de les quotes dels socis segons l'augment de l'IPC anual. Bé, doncs, les quotes actualitzades per al 92 són les següents:

-soci numerari : 340 pts/mes
4080 pts/any
-soci infantil : 200 pts/mes
2400 pts/any

-quota inscripció : 700 pts.

Augment: 6%

PROBABLE EDICIO D'UN LLIBRE-RECOPILACIO D'ARTICLES D'EN JOAN VIRELLA

S'estan fent les gestions necessàries perquè surti a la llum l'edició d'un llibre d'en Joan Virella (e.p.d.), que seria una recopilació dels seus articles publicats tant al Butlletí de la Talaia com a d'altres mitjans. L'edició, que es realitzaria conjuntament amb l'Institut d'Estudis Penedesencs, compta amb el suport de l'Ajuntament, però la financiació s'està cercant per altres conductes que permetin a ambdues entitats sufragar el milió i mig que costaria.

PETITA CRONICA DEL CARNAVAL DE LA TALAIA

La disbauxa carnavalesca va tornar a conduir les activitats talaienques fora dels escenaris habituals de la muntanya. I és que com a bons vilanovins no ens podem sostreure a participar-hi. Així el nostre Carnaval d'enguany va iniciar-se amb una conferència al local social, a càrrec d'en Xavier Garcia, sobre les "Perspectives del Carnaval Vilanoví en el futur" i ja el Dijous Gras, al voltant d'una espectacular Xatonada, escoltàvem el Sermó Social de l'enviat especial d'en Carnestoltes, Bernat del Manton, que sortí molt reeixit, tant com la pròpia xatonada. I la nit finalitzà com sempre, emmerdats de merenga. Ni a l'Arrivo ni a la mascarada del dissabte s'hi participà oficialment, encara que alguns socis ho feren de forma individual. Es evident que el diumenge, amb les Comparses, la Talaia és on fa notar més la seva participació, perquè amb 7 banderes i més de 500 parelles segueix essent de les capdavanteres, tot i que la bandera de socis era la més reduïda. A la tarda del diumenge, alguns comparsers anaren cap als envelats d'altres societats ja que nosaltres no fem Ball del Comparser. On sí que vam poder veure molta participació nostra fou a les Danses de Vilanova, que tingueren lloc a la Plaça de les Cols. El dilluns, en un cercavila esgotador, els Cors de Carnestoltes de la Talaia anaren cantant les seves satíriques cançons traient els drapets al sol de tot el cotarro vilanoví i menjant i bevent a tot arreu on convidaven. Ni a la Comparsa del Vidalot ni a l'Enterro de la Sardina s'hi participà des de la Talaia, tot i que poguérem entrellucar, entre la comitiva que acompanyava les despulles d'en Carnestoltes, unes vídues desconsolades que aquest cronista té molt vistes per la Talaia. Aquest ha estat el nostre Carnaval. Però, ull viu! La Comissió vol canviar alguna cosa. Estem a l'aguait!

Crònica del "cotarro" talaienc

ENTRETENIMENTS

A l'anterior edició de la revista van sortir publicats uns "entreteniments" que no sabem si algú els ha resolt. Tant dels "mots encreuats" com de "l'enquadrament numèric", n'era l'autor en Toni Sagarra. Si alguns dels nostres lectors ens demostren interès en aquests passatemps, en properes edicions n'oferirem d'altres. Feu-nos arribar a la redacció les vostres respostes.

CARTES AL DIRECTOR

Ens agradaria que tant els socis de la Talaia com altres lectors de la Revista ens fessin arribar les seves opinions, suggeriments, precs, crítiques, agraïments, protestes o qualsevol altra expressió sobre els múltiples aspectes que giren a l'entorn de la Talaia, de l'excursionisme o del nostre camp d'acció: la muntanya. Voldríem, doncs, encetar el capítol de **"Cartes al director"**. Esperem una veritable allau de cartes! Feu-les arribar a Secretaria, per a la Redacció de la Revista.

ESTATUTS

Ja hem seguit tots els tràmits per a la renovació dels Estatuts segons mana el Decret de la Generalitat. Partint d'aquest Decret que ja ens donava un estatut base, va elaborar-se l'esborrany on es van recollir els trets principals dels Estatuts Fundacionals, dels actuals i, sobretot, havent refós el Reglament de Règim Intern. Després d'algunes esmenes i d'haver-lo aprovat a l'Assemblea General, s'ha procedit a corregir-lo ortogràficament i a enviar-ne un exemplar a la Direcció General de l'Esport perquè ens l'aprovi o hi faci esmenes. Si resulta aprovat ens el registraran i estarem legalitzats de nou.

DISPOSEM DE QUATRE WALKY-TALKIS

Ja en tenfem dos, però de vegades passava que s'havien d'utilitzar per a dues activitats diferents el mateix dia. Aquests transmissors van molt bé per a Caminades, Marxa Social, Esquí, Espeleo i totes aquelles activitats que suposin estar allunyats un extrem de l'altre. La solució ha estat comprar-ne un parell més. Ja els hem provat durant la realització de la marxa social i funcionen de conya! Són a la disposició de les Seccions.

ELS DIMECRES AL MATI, CAMINADES PELS VOLTANTS DE VILANOVA

Un grup de dones (i homes també), alguns jubilats i altres que no tenen activitat laboral al matí, han creat el **GRUP DELS DIMECRES** i gairebé cada dimecres, doncs, encapçalats per la Vicky Florenciano, fan itineraris pels voltants de Vilanova. Ja quasi arriben a la vintena de persones que surten a caminar, i quasi tots són socis nostres. Això vol dir que no en tenen prou amb els diumenges! Que duri l'activitat i per molts anys!

I TORNEM-HI AMB EL LOCAL SOCIAL!

Tot i que ja us ho vàrem explicar a l'Assemblea de socis, cal dir-vos que ja tenim els plànols de tot l'edifici realitzats per un arquitecte tècnic i amb les superfícies de cada veí, i que a partir de l'oferta de compra, prèvia reunió amb els veïns i la propietat, s'ha presentat una contraoferta substancialment rebaixada. La Junta Directiva està disposada a prendre el compromís de compra, però evidentment cal estudiar-ne el finançament i quan se sapiguen les xifres definitives us convocaran en Assemblea General per decidir sobre aquesta important qüestió.

OPERACIO QUIRURGICA AL PRESIDENT D'AMICS DE LA SARDANA

Després d'una delicada operació quirúrgica, el Manel Masana ja s'ha deixat veure altra vegada pel nostre local. Després de l'ensurt, una mica més prim i un xic pansit, ens ha confessat que encara té corda per molt de temps i que pensa ballar encara moltes sardanes. Salut i a recuperar-se!

EL GEAM PREPARA UNA SORTIDA AL PARC DE YOSEMITE (Estats Units)

Dos membres del GEAM estan preparant per al proper estiu una de les escalades en roca més difícils però més conegudes del món. Es tracta de la paret d'El Capità, situada al parc de Yosemite, a Califòrnia (EEUU), una paret gairebé llisa, de granit, que l'Angel Vedo i el Jaume Soler intentaran assolir. Necessitaran ajuda, sobretot econòmica. Esperem la col.laboració de tothom, puix seria una fita important per a la Talaia conquerir aquesta paret.

TOT I LA BONA TEMPORADA DE NEU, ENGUANY TAMPOC TINDREM CAMPIONATS SOCIALS D'ESQUI.

A causa dels preus exorbitants que les estacions d'esquí cobren per tancar una pista, marcar un recorregut i cronometrar una prova, la Secció d'Esquí ha declinat la celebració dels campionats socials d'esquí i pensen dedicar els beneficis d'una bona temporada de neu per a l'adquisició i millora del material de lloguer. Quan surti aquesta Revista ja hauran fet una de les darreres sortides de la temporada, que serà la de Setmana Santa a l'estació dels Dos Alps, a França... I a hores d'ara ja tenen l'autocar ple!

Crònica del "cotarro" talaienc

ELS DIVENDRES CULTURALS

La inèrcia de les festes nadalenques es deixà sentir fins ben entrat el mes de gener del nou any i així no reemprenfem les nostres activitats del divendres, que organitza la Secció de Cultura, fins el dia 24, i ho fèiem amb la projecció d'una pel.lícula de 8 mm que realitzà, ja fa uns "quants anyets", el nostre company Jesús Santacana, d'una **"Escalada retrospectiva al sostre de Sant Dimes (Montserrat)**. I aprofità la sessió per passar unes diapositives traslladades al vídeo de les primeres Comparses de la Talaia... No cal dir la gresca que s'armà en veure'ns a la petita pantalla tal com érem en aquelles èpoques que ja comencen a ser llunyanyes!. El divendres següent, 31 de gener, era en Salvador Butí qui omplia el vespre cultural amb la seva amena i entusiasta paraula que aquesta vegada dedicà a una regió de l'Aquitània, sota el títol **"Una visió de la Charente"**. Com continuem amb aquest president uns quants anys més, acabarem amb un coneixement del país veí que ens veurem capaços de competir en qualsevol concurs de la tele...!

El primer divendres de febrer, dia 7 es van passar unes diapositives de les nostres primeres passes pel GR-7, quan fèiem **"De Fredes a la Pica d'Estats".** Com que la travessa de Catalunya no deixa de ser una mica llarga, es va fer només una primera part que arribava a Pinós i es deixà la segona per a més endavant per no cansar massa els assistents. A tots ens agradà recordar aquells primers trams de la nostra caminada per Catalunya i rememorar les nostres facècies, ja que anant pel món te'n passen de tots colors... El divendres següent, dia 14, tenia lloc una audiovisual amb el títol **"Imatges tardorals"**, una composició de música i variades imatges de la tardor a la muntanya que, segons el parer dels nostres habituals dels divendres, fou esplèndida. Les diapositives eren de Salvador Butí, Blanca i Lluís Forgas, i el reexit muntatge del darrer. No és la primera vegada que es munta una projecció d'aquesta mena al nostre local i és que hem de confessar que som uns enamorats d'aquesta estació de l'any i que a més dóna molt de si quant a fotografia. El divendres dia 21 encetàvem els actes de Carnaval amb una conferència del nostre consoci i escriptor vilanoví en Xavier Garcia, que versà sobre les **"Perspectives del Carnaval Vilanoví en el futur",** un tema de conversa que comença a sovintejar entre la gent. Les sentides paraules del conferenciant foren seguides amb atenció pel públic assistent, que malauradament fou escàs. I és que al mateix dia s'havien organitzat debats sobre el mateix tema en altres locals de la població. Ja costa, ja, posar-nos d'acord!

Passat el cotarro carnavalesc, reemprenfem les nostres activitats el divendres de març dia 6, i en aquesta ocasió era Amèlia Gómez, una professora de Biològiques de la Facultad de Barcelona, que ens feia passar una bona estona amb unes imatges de **"Namíbia"**, país totalment desconegut entre nosaltres. El vespre del divendres dia 13 el deixàvem a càrrec de Joan Toledano, que ens oferia una bona mostra de fotografies del passat **Campament d'Hivern.** Tot i que l'acte no havia estat anunciat a tots els socis per manca de publicació de full d'activitats, amb la "claca" que portava aconseguia omplir la nostra sala d'actes. I és que l'entusiasme d'aquest "novençà escalador" s'encomana a qualsevol que l'escolta... El seguia el divendres 20 amb la realització de la segona part de les imatges retrospectives del GR-7 **"De Fredes a la Pica"**, començant des de Pinós, potser les sortides més espectaculars de tota la llarga travessia. Molts esperaven, amb curiositat malsana, veure com queia el Walky-Talki del Casas al Cardener, però aquesta imatge no sortí, entre altres coses perquè a qui més qui menys li faltaven mans per arrapar-se a les roques i no estava per fotografies.. Ja ens hagués agradat ja, perpetuar aquest moment... El final, l'ascensió a la Pica era el més esperat per la majoria. Qui no recorda amb joia aquell instant feliç? Finalitzava el mes de març amb la realització, el divendres dia 27, d'una conferència, il.lustrada amb diapositives i transparències, de la nostra companya Maria Carme Barceló, especialitzada en "algues", que ens donà una lliçó magistral sobre el perill que ens amenaça: **"Una alga invasora: L'ecosistema marí en perill".** No cal dir que la cosa anava de la perversa **Caulerpa taxifolia**, una alga escapada dels desguassos d'un aquàrium de Monaco que està disposada a fer-nos la guerra al nostre estimat i ja prou depauperat Mediterrani. Esperem, com la Maria Carme, que la "Caulerpa" no arribi mai aquí.

PREPARACIO DE LA SETMANA DE SANT JORDI

Podria ser que a darrera hora hi haguessin novetats, però de moment, de cara a la festivitat de Sant Jordi s'ha previst com en els darrers anys muntar a la Rambla la nostra paradeta de llibres de muntanya i "derivats". Ens vindreu a veure, oi? Per al mateix dia de San Jordi està prevista la inauguració d'una **Mostra de campanars catalans**, l'autor de la qual és en Toni Sagarra, i que promet ser molt interessant. Us esperem doncs a l'acte inaugural, que serà a les vuit del vespre al local social, i recordeu que la mostra estarà exposada fins a final d'abril. L'endemà, divendres 24, un col.lega de Vilafranca, en Salvador Morató, afeccionat als **"rellotges de sol"**, s'ha brindat per fer-nos una xerradeta sobre el tema. Això serà, com cada divendres, a dos quarts de nou del vespre. Us hi esperem.

Activitat d'Escalada

Una escalada al "moro"

L'ENGORJAT DEL TOLDRA (Marroc)

El viatge és fascinant. L'entrada al "moro" per Ceuta, les darreres compres, fer benzina i la primera estafada a la frontera amb els passaports i tota la paperassa del cotxe. Però tampoc va anar tan malament si tenim en compte que la cua era immensa, i ja sabem que els moros viatgen amb la casa al damunt.

Primera nit a XAUEN, la ciutat oblidada en la ruta del Rif, amb la seva "medina" fabulosa, els seus carrerons i les parets pintades de blau; és tot un món diferent.

Gorges del Toldra. Via Aresta Nord IV Sup 5è.
Foto: Angel Vedo

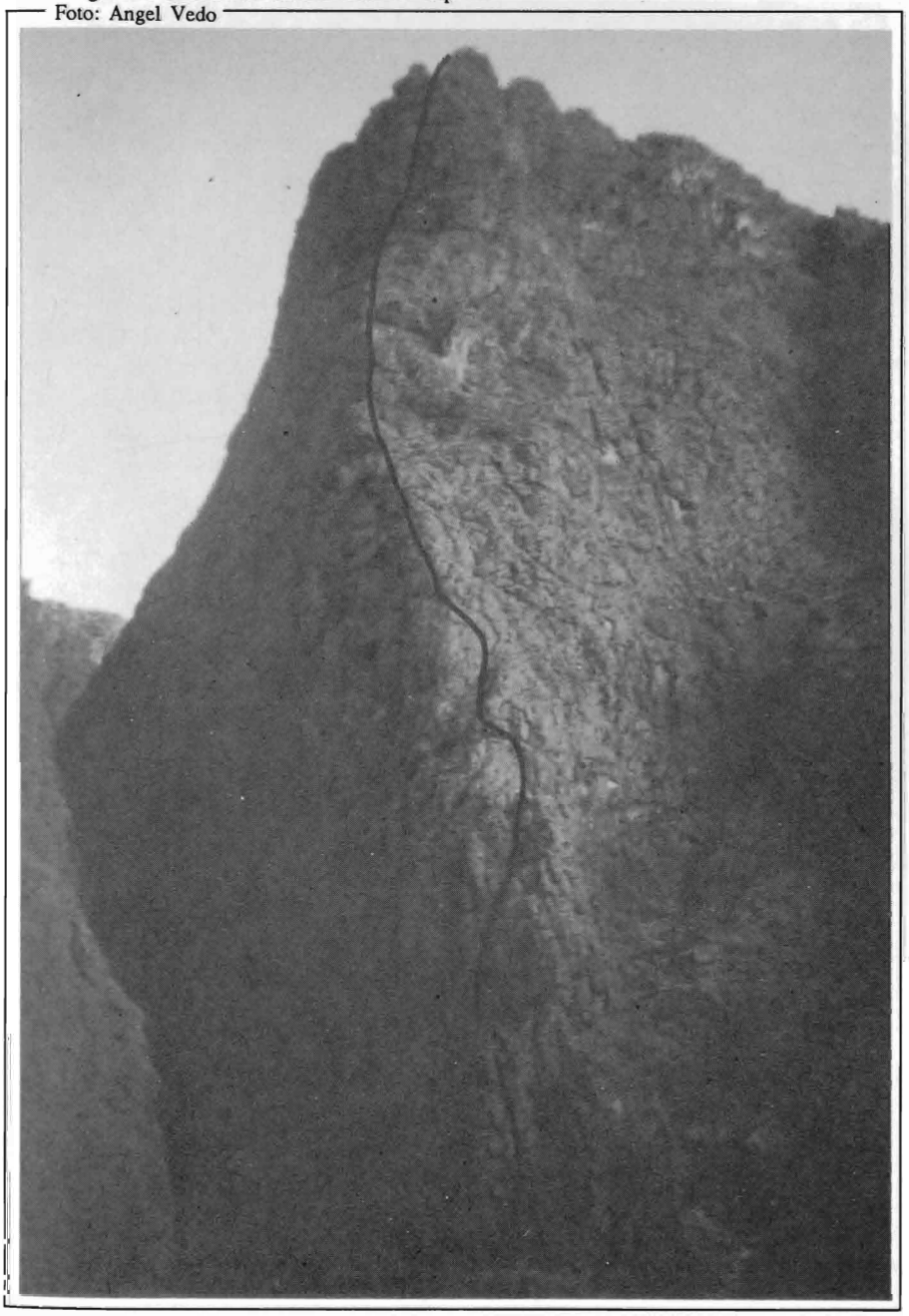

Després de gairebé mil quilòmetres des de Ceuta a Tinerhir (carretera d'Ar-rachidia a Marrakech), arribem a l'ENGORJAT DEL TOLDRA. Les rectes són impressionants, sembla que no s'acabi mai, vall darrera vall enmig del desert, amb l'asfalt fet pols i les carreteres estretíssimes. Quan et creues amb un altre vehicle et veus obligat a fer les mil peripècies; allà mana el més fort i si no t'apartes fas cap a la vorera.

Pugem algun port de muntanya. El contrast de la neu de les muntanyes amb la sorra del desert és una cosa que no es pot explicar, s'ha de veure.

Als engorjats hi ha diversos càmpings i hotels. Portem amb nosaltres la Guia del Trotamundos i escollim el Càmping Atlas, on muntem el nostre camp base enmig de les palmeres. Un lloc realment fascinant. Al càmping hi ha molt poca gent, entre aquesta dos madrilenys que es dediquen a la Mountain Bike, el gust de l'aventura per aquests paratges.

Descansem dos dies i ens informem de les parets, ja que hi ha un llibre de "piadas" a l'Hotel de les Rouches, al mig de l'engorjat.

Neix un dia esplèndid, amb una mica de fred a primera hora. Preparem el material, els "ninos" i els tascons que no faltin i la Roseta i jo comencem a tibar l'aresta nord d'una de les tàpies.

Molt vertical i amb molt de pati, anem agafant alçada. A sota nostre els hotels es fan cada cop mès petits. La pedra calcària molt erosionada es nota en els dits però li anem agafant el "truquillo". L'aresta no és de molta dificultat i sí molt atractiva.

Finalment el cim. Ja s'anava fent una mica massa llarg. La nostra primera escalada "al moro" ha estat molt maca. Alegria i una mica d'aigua i el descens, que es fa entretingut. Ja som un altre cop a la vall. Agafem el cotxe i anem de dret cap al Càmping. Una bona dutxa amb foc de llenya i en el petit restaurant bereber del càmping ens "posem les botes" a base de "pinchitos morunos", tallin i cuscús i les amanides de tomàquet. La lluna acaba de rematar el Palmerar, un lloc de somni.

Per a la segona escalada escollim una via que anomenen "directa bereber", aquesta ja amb més dificultat pel mig de la paret a base de plaques i algun desplom amb passos de Vº superior. Ens situem gairebé al final de la tàpia, una variant de sortida per al grup, uns passos perquè l'Agata s'ho passi bé i el cim.

Ens hi quedaríem molt de temps, aquí al **Toldra**, però tot s'acaba i viatjar pel Marroc és tota una aventura. Però, hi tornarem...

Angel i Agata

Oasis del Toldra. Tineghir(Marroc).Foto: Angel Vedo

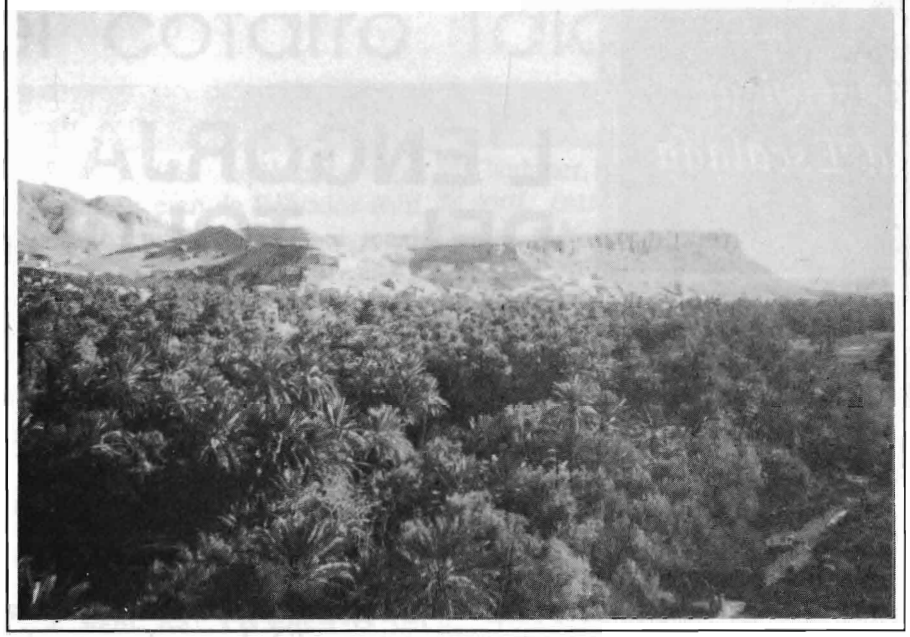

Gorges del Toldra. Via Directa Bereber V Sup.
Foto: Angel Vedo

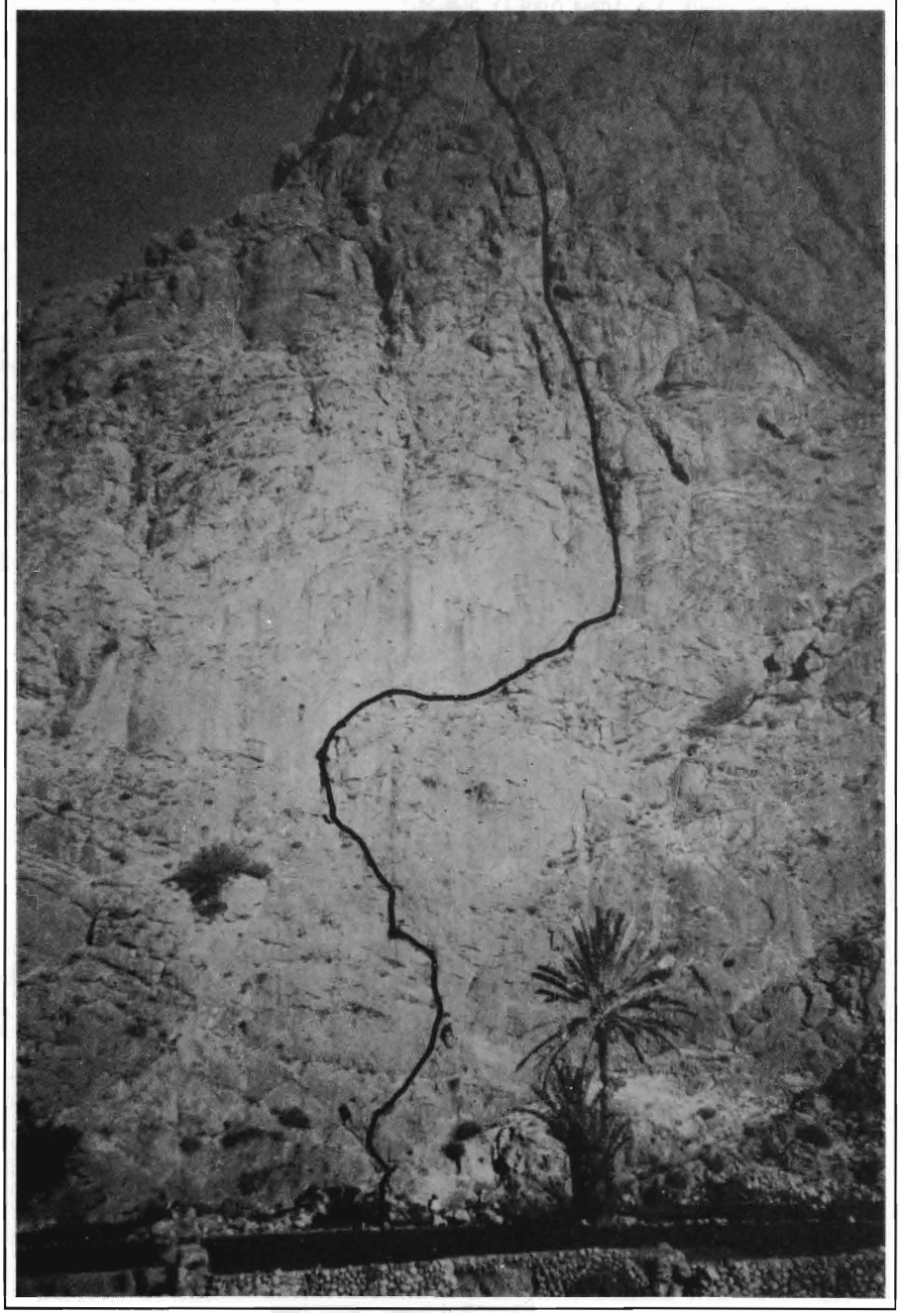

Col·laboracions

PERSPECTIVES EN EL CARNAVAL VILANOVÍ?

Aquests passats dies, quan ja teníem el Carnaval al damunt, es van fer algunes intervencions públiques parlant de la possible crisi d'aquestes festes. Deu ésser l'indici que sí, que hi ha alguns factors que ens parlen de quelcom que no rutlla, que no acaba de quadrar en l'esquema que hem fet sobre aquesta manifestació la més multitudinària de la gent vilanovina.

Es veu el què però ningú no s'atreveix amb el com. Es natural. Es com un metge davant d'un mal que pot donar peu a diverses reaccions. Es quan es produeix la consulta. Sovint les solucions proposades són simples proposicions que ni els mateixos propugnadors no firmarien perquè el més calent és a l'aigüera. Les profecies sempre fan de mal dir. Molt sovint ni es cau a fer-les. I amb les profecies passa allò de tants caps tants barrets. Són un mal negoci. Que aquí hi ha un problema és evident. L'enigma és el camí a seguir. Què podem suggerir i deduir per a dintre d'uns anys, vint o trenta, de cara al Carnaval? Per tant, em limitaré a fer unes preguntes. Crec que són indispensables, si es vol partir d'ún mínim bon plantejament. Si es marra la sortida l'arribada serà desastrosa. Ho sap prou bé tot bon excursionista.

Es encara possible des d'ara en avant el Carnaval? El Carnaval no és una manera com una altra d'amagar el cap sota l'ala, com els estruços, producte d'infantilisme o, com a mínim, d'ingenuïtat del poble? El futur farà l'home individualista, més encara que ara, eixarreït o conscient, o no voldrà que el facin combregar amb rodes de molí? No serà cada dia Carnaval? Carnaval seria quelcom comprensible en una societat adulta, austera, conscient? Es possible un Carnaval raonable en una societat massificada? Hi haurà uns homes que facin avançar el poble cap a la presa de consciència i que ningú no li prengui el pèl? El Carnaval del futur no tirarà per la borda tot allò d'íntim que havia estat l'ànima del passat? Es té el pensament que el nostre Carnaval sigui una festa més, de les tantes que es fan a Catalunya, només pensant en l'atracció turística, però sense cap valor casolà, que és el que li havia donat caliu?

Les comparses de Carnaval de la Talaia
Foto: Miquel Galmes

Totes aquestes i moltes més són les premisses que plantejo en el meu llibre "Vilanova i la Geltrú i el seu gran Carnaval", que ja fa vint anys que va sortir, totalment exhaurit, l'únic que s'ha escrit sobre el nostre Carnaval. La revista vilanovina "Prisma", d'abans de la guerra civil, deia: "L'origen del Carnestoltes dimana de la gran dosi de vergonya que posseïen els nostres avantpassats." Hi afegeixo: Es versemblant, ara?

Diu Maragall: "Es en la grandesa, en l'atracció i en l'esperit radiant dels seus fills -i no en l'aglomeració de la gent i de cases- que les ciutats troben la legitimitat per ostentar-ne el títol. El poder que configura una ciutat està fonamentat en la valentia, en la creació i en la virtut". Hi afegeixo: tot altre afegitó hi és sobrer o entorpidor. Quan Vilanova tingui tot això serà un gran poble. Ara, per més que

ens cogui, no és res més que un llac estancat que només rep aigües residuals.

La nostra societat, que tant estimula l'individualisme, que insta a procurar de tirar de la rifeta, en tota els camps (que ningú en els camps polític, cultural, artístic, religiós, etc. no se'n senti al marge), cada vegada tendeix a tenir per normal tot acte que gira al voltant del solitarisme. Els benefi cis que ha aportat el progrés sem pre han estat repartits d'una manera sectària, només pensant en les classes superiors, les quals han mirat d'eliminar, sense contemplacions -i ho han aconseguit- tots aquells que suspiraven per una superacio de les lleis imposades. Actualment, les classes privilegiades es mostren més discretes, però les seves arts continuen com a manipuladores de tot el que és possessió material i espiritual. La cosa més perillosa a què inciten aquestes classes és que es posin a l'ordre del dia la tendència a la paràlisi a fi que elles puguin continuar exercint el seu poder.

Així com ara es posa en relleu la necessitat que té el planeta d'una vida sana, ecològica, així la crisi de la vera cultura popular s'haurà de superar a través d'un nou pensament polític que instauri una nova societat. El futur passa per un aprofundiment del fet polític que meni la societat a una organització que asseguri l'autorealització de les persones i la concreció en una comunitat de mires superiors a les actuals. O s'aconsegueix una societat que s'encamini a saber què vol, d'una manera conscient, o en vindrà el diluvi universal o l'infern, que és pitjor. Quan parlo del fet polític, que ningú no rebaixarà a la condició de partits polítics, que hi han d'ésser però que no són per si sols representatius de llibertat i de democràcia, em refereixo a la "polis", que era la ciutat-estat dels grecs, que era el regiment de la cosa pública més propera al poble, en el qual el poble tenia realment veu i vot.

Tot això que tan pomposament anomenem cultura ha de canviar de rumb i ha de portar els homes d'una ciutat, en aquest cas Vilanova, a saber fer relacionar els homes entre ells, a donar vigor a la formació d'infants, adolescents i adults. Això només pot venir de la politització de l'home, element que l'ha de transformar profundament, i de l'esperit nacional que se sàpiga insuflar en l'ànima del poble. Aquesta transformació no sabem com serà. Però si no és en el sentit profund de saber veure realment la persona serà el fracàs de la civilització.

Recordo aquella gran filòsofa alemanya Edith Stein, monja carmelita, assassinada als camps nazis d'extermini, quan deia: "Només aquell que es visqui a si mateix com a persona, com un tot ple de sentit, pot comprendre altres persones". Es el quid de tots els problemes mundials. Per tant, doncs, traslladant-ho al poble, només aquella comunitat, local o nacional, que sàpiga què és, d'on ve, on pot arribar, podrà formar part dels pobles conscients, podrà ésser un element aportador de valors. Es l'envit a què haurà de fer front Vilanova i la seva gent, d'ací a uns anys per decidir si vol prendre consciència, no solament en el Carnaval sinó en tot allò que surti d'ells.

Ara, vista la panoràmica humana arreu del món i entre nosaltres, a la menuda, no em veig amb cor de pronosticar el que pot esdevenir en la vida ciutadana vilanovina d'ací a uns anys, no gaires. I potser sort d'això perquè ens estalviem molts maldecaps.

Xavier Garcia

Secció de senders

Ventures i desventures d'una colla de senderistes
DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

LA FONTETA SERRA DE CAVALLS LES CAMPOSINES

3a etapa: LA FONTETA-SERRA DE CAVALLS-LES CAMPOSINES.
14 km aprox. ; 54 participants; 15 de desembre de 1991.

A diferència de la darrera etapa, en què érem una bona colla, avui la participació ha minvat considerablement. I donem fe que la Neus no hi ha tingut res a veure. Malgrat que va anar dient les mil pestes de la nostra colla per haver-la deixat sola i abandonada a Prat de Comte, ella continua dura que dura al nostre costat. Ella no abandona, això sí, ara no ens perd de vista!

Avui el dia s'ha despertat ben rúfol. Ja durant el trajecte amb autocar ens ha començat a plovis-car i el cel s'ha anat tapant cada vegada més. Ens aturem a esmor-zar a Gandesa, en un bar a peu de carretera, i després continuem el viatge que ens porta a la Fonteta, inici del'etapa d'avui. Durant aquest segon tram de carretera alguns de nosaltres comencem a rufar el nas i a plantejar-nos si val la pena sortir a caminar. Ens ha-vien promès unes belles panoràmi-ques i tal com pinta la cosa avui no veurem res. Total, que un cop arribats a La Fonteta, un reduït grup (entre ells la cronista, que no tenia un bon dia) va renunciar a la caminada i amb l'autocar retor-naren a Gandesa, on passaren l'estona fins a fer-se l'hora d'anar a retrobar els companys a Les Camposines.

Els més valents emprengueren la caminada al peu de la carretera que puja de Tortosa a Gandesa, en el punt on hi ha la pista d'entrada al recinte de **la Fonteta** (380 m), un indret ja conegut pels qui férem l'anterior etapa, ja que hi havia hagut un reagrupament. Es pujava entremig de camps de cultiu entre el **turó de Sant Marc (504 m)** i el **puig de l'Aliga (481 m).** Poc després es deixava el GR-7-1 i es baixava fins a trobar la cruïlla d'on arrenca la variant GR-7-1-2, que s'enfila vers la carena de la **serra de Cavalls** (420 m), que marca el límit entre la Terra Alta i el Baix Ebre.

Es deixava de banda un senderó que feia cap al costat de les restes de l'ermita de Sant Marc, situada a dalt del turó del seu nom, i es continuava per un sender que s'enfila per l'esquenall de la serra de Cavalls. Mitja hora més tard s'arribava a la cresta de la serra de Cavalls i es carenajava per una paret, molt prima en algun tram, fins assolir el **vèrtex geodèsic de Cavalls (665 m)**, on hi ha una creu en memòria dels morts de la **Batalla de l'Ebre**, de l'any 1938. Aquesta serra, així com les seves veïnes, el turó de Sant Marc i la serra de Pàndols, foren escenari de les lluites, la tardor de l'any 1938, entre l'exèrcit republicà i les tropes feixistes del general Franco, i són dolorosament recordades com de les més implacables i sagnants. (Un bon dossier de tots aquells fets ens havia estat lliurat prèvia-ment i juntament amb la descripció de l'itinerari per l'Agustí, sempre meticulós i atent a la història dels llocs que trepitgem).

Des d'aquesta alçada i per la seva situació, la panoràmica hagués estat extraordinària si el cel no hagués estat tan espessament co-bert, tot i que el plogim havia amainat. S'hagués pogut veure al nord tota l'extensió de la Terra Alta i cap al sud la clotada de l'E-bre i el Montsià, i d'esquerra a dreta Gandesa, el puig Cavaller i la serra de Pàndols i també el Montsant i la serra de Llaberia.

Abans d'iniciar la davallada es carenajava una estona tot vorejant les restes de les trinxeres i refugis

La Serra de Cavalls. Foto: Arxiu Talaia

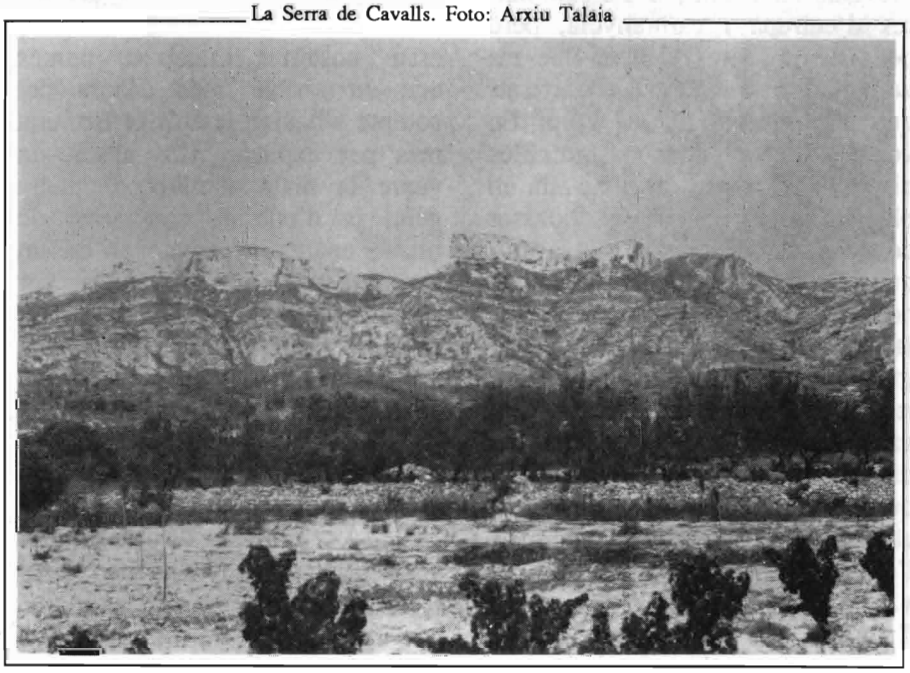

excavats a la roca. I començava la forta baixada amb ziga-zaga fins a desembocar en una pista forestal on es retrobava el GR-7-1, més enllà del coll de la **Vall de la Torre** (530 m). Així finalitzava la variant de la serra de Cavalls.

A l'entrada d'aquella vall, i creuant-la, es passava per entremig d'oliveres mil.lenàries. S'havia entrat en terres de la **Ribera d'Ebre.** Es deixava una branca de camí que es dirigia al mas Cervelló, situat al peu d'una esvelta torre coronada de merlets, del temps de la Reconquesta, que dóna nom a la vall.

Arribats a una petita collada es baixava directament cap a la **vall del riu Sec** i s'arribava al seu llit (180 m). En aquest punt s'abandonava novament el GR-7-1, que seguia riu avall, i calia anar aigües amunt per arribar a la quadra de **les Camposines** on finalitzava l'etapa, en un enforcall de les carreteres de Móra d'Ebre, Gandesa i Ascó. Allà ens retrobàrem els caminaires i els que ens havíem quedat i junts anàrem amb autocar fins a Móra d'Ebre per dinar.

Allà ens en passà una de divertida. Resulta que la travessa s'havia fet més de pressa que no es pensava (potser el mal temps havia anat empenyent els caminaires) i al restaurant, on prèviament s'havia anunciat la nostra arribada, s'hi va fer cap mitja hora abans de la prevista. Això era per als caminaires d'entrepà i carmanyola, però pocs de nosaltres sabíem que els amos del restaurant estaven avisats que s'hi presentaria un grup. En veure'ns desenfundar les motxilles disposats a "apalancar-nos" allà en plan de pobre ens van escridassar de moment i després es van avenir que ens quedéssim mentre i quan no hi estéssim més de mitja hora, ja que -segons deien- esperaven un grup d'un autocar. Així que, devorant més que no pas menjant, es van anar liquidant els paquets del dinar amb poc més de vint minuts que eren els que ens quedaven abans no arribés la gentada de l'autocar... Al final de tot això ens vam assabentar que la gent de l'autocar que esperaven els amos

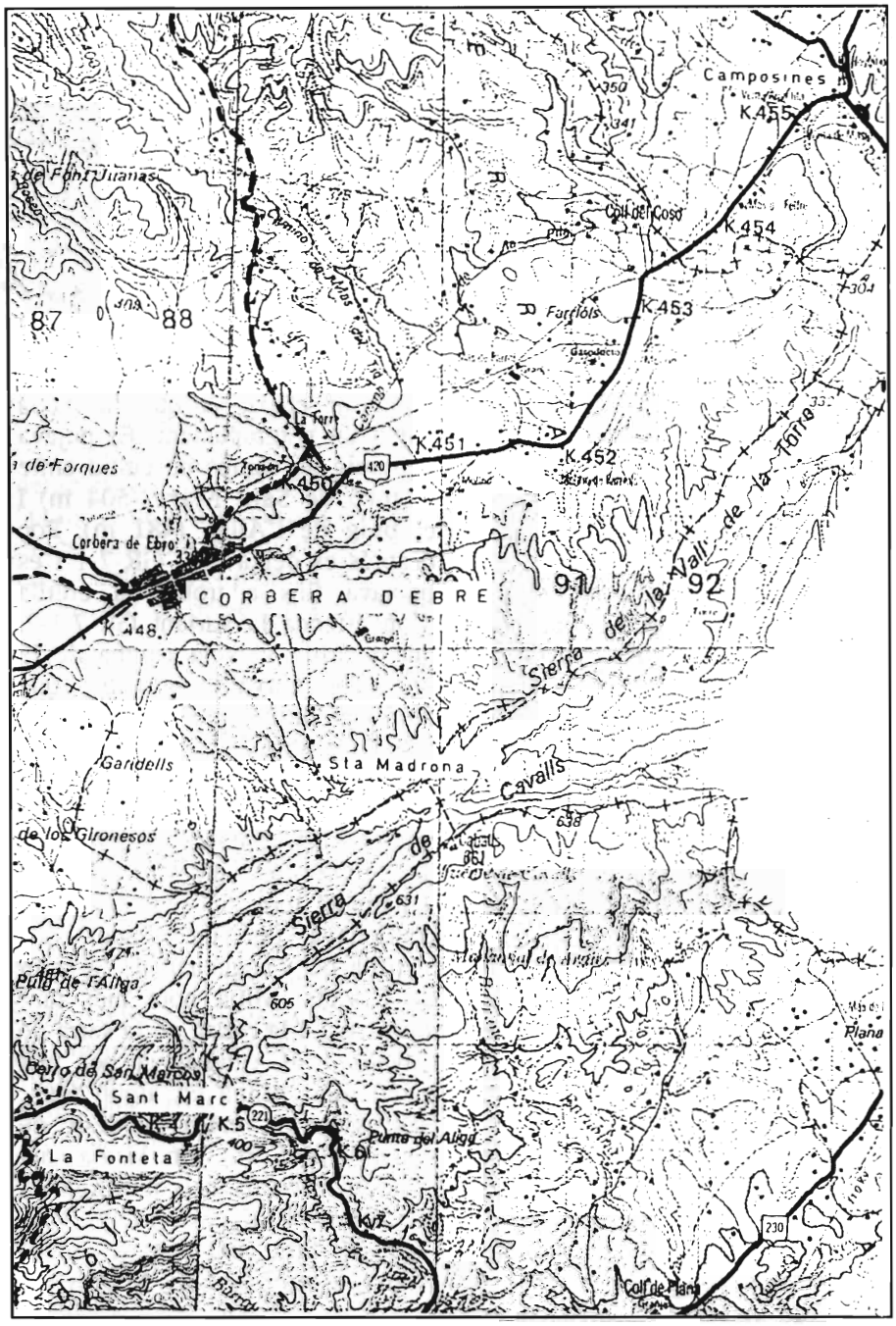

érem nosaltres mateixos, només que en arribar més d'hora del compte s'havien confós...! Bo, una més per explicar. Uns altres, en veure la mala acollida d'aquella gent, ja d'entrada canviàrem de ruta i anàrem a espetegar en un casal de iaios on vam servir per animar el cotarro. I com sempre, hi hagué un tercer grup que anaren a menjar com a senyors. A cadascú el que li pertoca! Es així.

Al viatge de retorn, tot eren clams i súpliques perquè un passatger de les primeres files de l'autocar (de qui no direm el nom però molt popular entre el grup de senderistes) no obrís la boca per a res. Havia menjat all-i-oli, el condemnat, i allà s'hi respirava un "tufillo" que ja podeu imaginar.

Blanca

Secció de senders

Ventures i desventures d'una colla de senderistes

DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

RIU SEC VALL DE LES ERMITES RIU EBRE - GARCIA

4a etapa :
RIU SEC - VALL DE LES ERMITES - RIU EBRE-GARCIA; 13,65 km; 113 participants; 12 de gener de 1992.

Potser perquè ha corregut la veu que avui l'etapa era una mica més planera, potser perquè feia una certa gràcia creuar el riu Ebre amb barca, potser ... No ho sabem, però la qüestió és que avui hi ha molta més participació que en la darrera etapa. Sortim a les set del matí dos autocars plens i dos cotxes particulars. Esmorzem a Móra d'Ebre i són vora tres quarts de deu quan iniciem la caminada.

El recorregut d'avui el comencem a prop del punt quilomètric 457 de la carretera N-420 que va des de Tarragona a Alcolea del Pinar, a 180 m alt., una mica abans d'arribar a la quadra de les Camposines. I no s'ha començat a la mateixa quadra ni al llit del riu Sec per la raó que aquest és gairebé impracticable a causa de l'abundància d'esbarzers en algun sector. Per això s'ha decidit neutralitzar aquell tram.

El cel avui també és una mica tapat, no tant, però, com a la darrera etapa. Seguim pel fons d'una estreta vall que es va eixamplant de mica en mica mentre passem per entremig de camps de conreu amb vinya i oliveres. Arribem a un coll de 350 m i continuem per un camí ramader que puja en direcció sud. Per aquesta zona, el GR segueix el camí de la **Partició d'Ascó**, a cavall entre els termes municipals de Móra d'Ebre i d'Ascó. Més endavant entrem de ple en el terme de la primera.

Un cop assolit el coll situat entre **la Picossa (496 m)** i la llarga serra de la **tossa de l'Aliga (487 m)** comencem a baixar per la **vall de Les Ermites.** Entrem en el recinte de les ermites de **Sant Jeroni** i **Santa Madrona**, co-patrons de Móra d'Ebre. La primera és d'època barroca, segle XVIII, i conserva la casa de l'ermità; la segona, amb contraforts laterals, fou reformada també en època barroca. Entre les dues edificacions hi ha una plaça vorejada de xiprers centenaris amb una font molt ben arranjada.

En aquest bonic indret hi fem un breu reagrupament que aprofitem per visitar les edificacions. I quin no serà el nostre astorament en veure reflectida en la imatge de Sant Jeroni la viva estampa d'un company nostre de fatigues, farmacèutic per més senyes...? No cal que us diguem la gresca que s'hi va fer, arran d'aquest descobriment (amb tots els respectes!). I per a qui no s'ho cregui, hi ha fotos que ho demostren...En sortir de l'ermita vàrem tenir ocasió de parlar amb l'ermità, que ens va ensenyar una font d'aigua naixent a sota la capella.

El GR passa per darrera de l'ermita de Santa Madrona i segueix vers el sud per la banda est de la vall. Poc després arribem a la confluència de la vall de Les Ermites amb una altra que ve per l'est. Aquí abandonem el camí que continua cap a Móra d'Ebre i seguim pel que puja per la vall de l'esquerra.

Creuat un camí ramader davallem suament seguint el **camí de les Perles**, anomenat també de la Partició de Garcia, que segueix el límit entre els termes municipals de Garcia i de Móra d'Ebre.

Més endavant el camí passarà

Ermita de Sant Geroni. Foto: Blanca Forgas

per un estret format per dos espectaculars tallats de roca i travessarem el llit del **barranc de l'Esperancet.**

Pugem una mica per tal de salvar el **coll de la serra de les Perles** (290 m). Aquí hi havia el punt de reagrupament que es fa molt curt perquè plovisca una mica i fa fred. I a partir d'aquí anem baixant en direcció est entrant plenament en el terme municipal de **Garcia.** Passem per sota de la línia de ferrocarril de Barcelona a Madrid i en pocs minuts arribem al pas de la barca del riu Ebre.

El pas amb barcassa del riu Ebre el fem en dues tandes ja que som massa gent per fer-ho tots plegats. Havíem decidit celebrar el pas del riu brindant amb xampany i així ho fem. En un moment apareixen les ampolles i vasos que alguns de nosaltres portàvem camuflats a les motxilles i mentre travessem el riu, i sota la pluja que ara comença a ser forta i els paraigües que alguns porten, la gatzara es fa sentir una estoneta.

Desembarcats a l'altra riba no ens entretenim gens fins arribar a **Garcia**, final de trajecte, i ens atapeïm plegats en un bar autèntic cent per cent, gairebé surrealista, amb una clientela selecta i els llums que s'apaguen i s'encenen contínuament com si fóssim en una "boite". A fora continuava plovent. Després d'alguns moments de tensió pel ràpid i espectacular (i indegut per part d'alguns, val a dir-ho) acaparament de taules, la pau tornà amb nosaltres i ens acompanyà fins al final del dinar. Aproximadament a les quatre de la tarda ja érem a punt de pujar als autocars que ens havien de tornar a casa.

Blanca

Travessant l'Ebre. Foto: Blanca Forgas

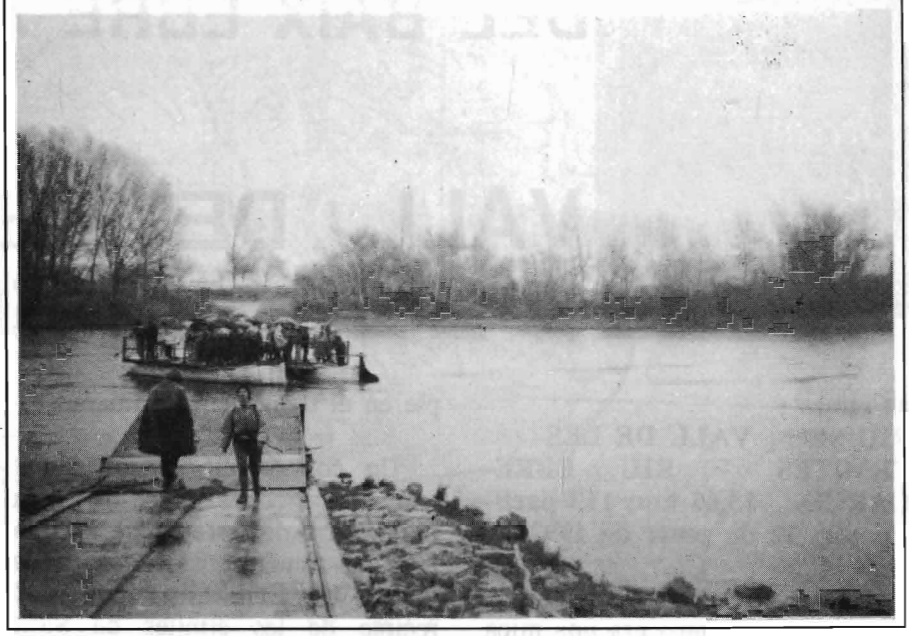

La primera tanda ja travessat l'Ebre mentre la resta s'esperen.Foto: Blanca Forgas

A pesar de la pluja ho celebrarem amb cava. Foto: Blanca Forgas

Secció de senders

Ventures i desventures d'una colla de senderistes

DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

GARCIA - EL MOLAR MIRADOR DEL PRIORAT LA FIGUERA

5a etapa: GARCIA - EL MOLAR - MIRADOR DEL PRIORAT - LA FIGUERA
16,33 km; 63 participants;
9 de febrer de 1992.

Avui hi ha hagut una notable davallada de participants respecte a l'anterior etapa. Es clar que tampoc hi havia l'atractiu de passar el riu Ebre amb barcassa... O és que la gent se n'ha assabentat, que avui tocava pujada? Tot i així no n'hi ha hagut prou amb un autocar i s'hi han afegit un parell de cotxes particulars. Hem sortit a les set del matí de Vilanova i la Geltrú i vora tres quarts de nou ja érem a Garcia, al bar Maig, entaulats per esmorzar. Li hem agafat simpatia a aquest bar, que és el mateix on vàrem dinar el dia que arribàrem per primera vegada en aquest poblet.

Iniciem la travessada a un quart de deu del matí. El dia és també boirós. Fa una temporada que enganxem boira contínuament. Portarem algun "gafe" entre nosaltres? El lloc on iniciem l'etapa és a l'esplanada que hi ha al davant de la derruïda església parroquial de Garcia (70 m), excel.lent mirador (ho seria si el dia fos més clar) sobre el recorregut que fa l'Ebre des del Pas de l'Ase fins al pont del ferrocarril.

Ens conformem, doncs, en veure el riu entre la boira.

D'aquest punt seguim en direcció nord i voregem el **turonet del Calvari**. A la nostra esquerra la magnífica panoràmica del **barranc del Rec de Baix** i encara podem entrellucar el riu Ebre. Travessem un estret coll situat entre una espectacular paret del dit barranc i una petita vall lateral del riu de Siurana. Després baixem pel vessant sud del barranc i ens acostem al seu curs, que anirem seguint fins que farem cap al **poble del Molar (228 m).** El seu terme municipal es troba a l'extrem de ponent de la comarca del Priorat, en contacte amb la Ribera d'Ebre, i s'estén a la dreta del riu Siurana. El 1930, en un poblat que era al cim de Montcalvari, a un quilòmetre d'aquest poble, s'hi va descobrir el primer jaciment hallstàttic de Catalunya, amb el poblat i la seva necrópolis que contenia un ric fons amb unes 172 urnes funeràries, amb elements d'aixovar de ferro i de bronze.

Passat el quart d'hora de descans i reagrupament que hem fet davant la plaça de l'Església, on hem pogut sadollar-nos a la font del mig, continuem pel carrer de la Font que ens mena a la carretera, a l'extrem nord del poble. En un enforcall de carreteres, deixem el que va a la Figuera i agafem el que es dirigeix a Gratallops. Després abandonarem la carretera per seguir l'**antic camí de les Mines**. A prop de les antigues instal.lacions mineres, un senyor del poble ens explica que hi havia hagut mines de plom i d'abans de la guerra civil que són tancades.

Una petita despistada en no interpretar bé la situació d'un pont on havíem de desviar, ens fa perdre uns minuts, però no ens descoratgem. Un cop situats seguim una

El poble de Garcia. Foto: Arxiu Talaia

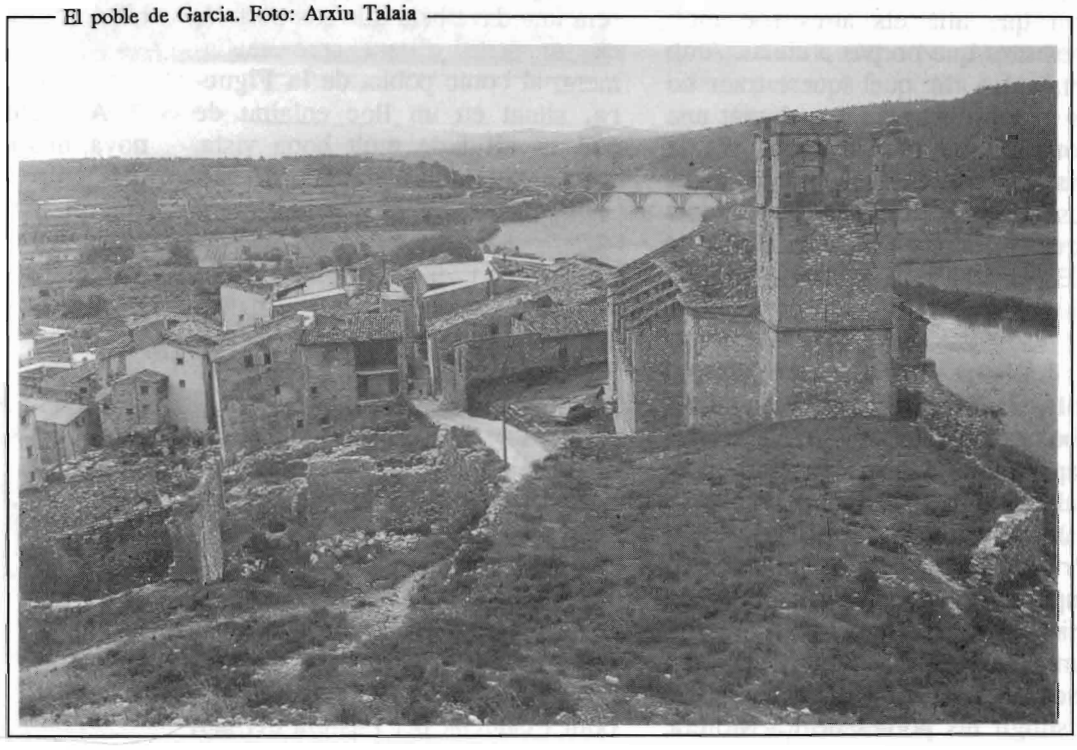

La entrada a La Figuera amb el bosc cremat a primer terme. Foto: Salvador Butí

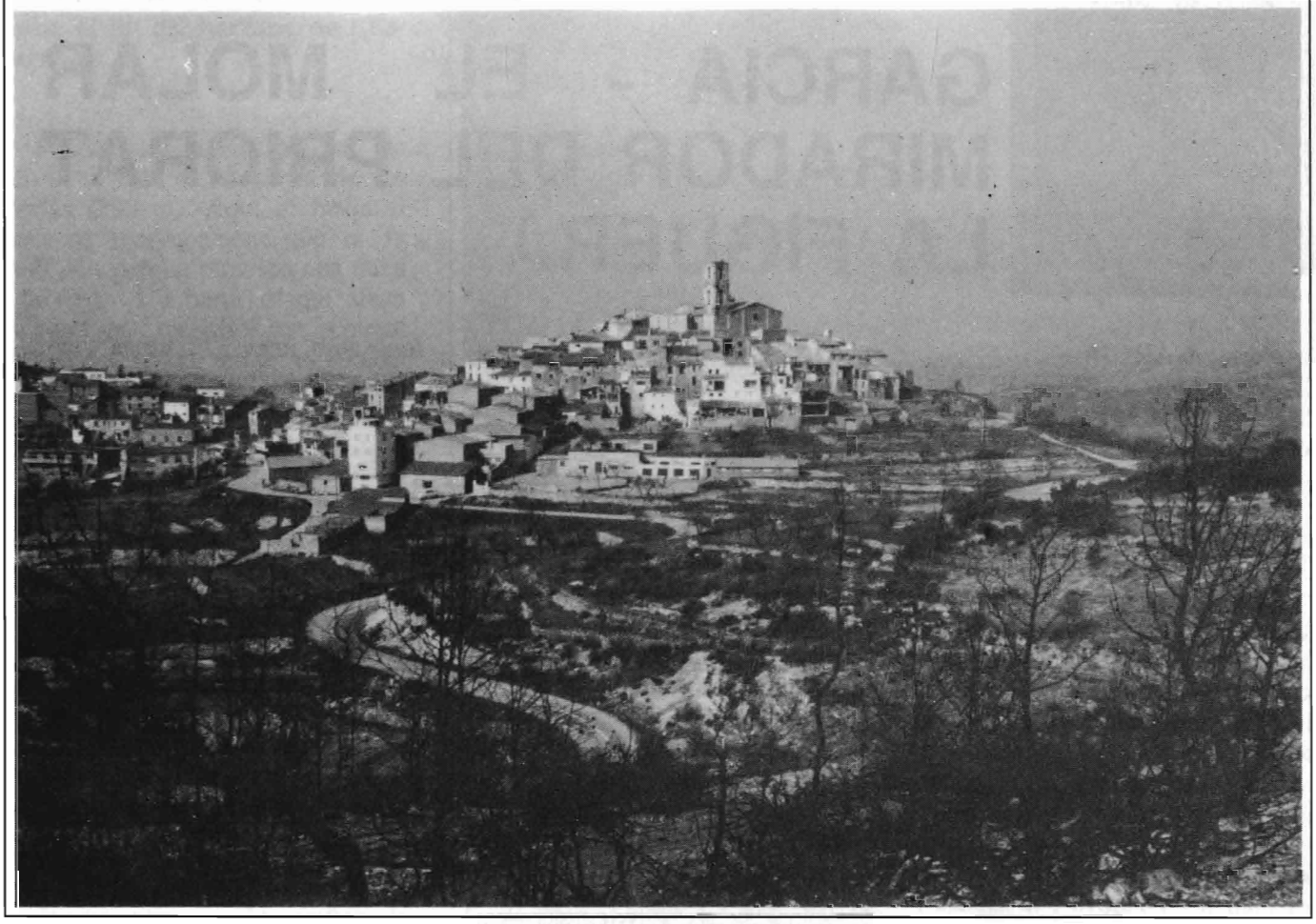

pista que va pujant pel fons d'una vall, entremig de camps de cultiu. Un bon home que està treballant-hi ens saluda afectuós i ens pregunta estranyadíssim què hi busquem per aquells paratges, si la capital és més bonica...? Li contestem que allà els aires són molt més sans que no pas a ciutat. Amb tot, val a dir que aquest tram no és extraordinari, ja que durant una bona estona ens acompanyarà la trista visió d'una zona de pins rostida per l'incendi que assolà aquests indrets fins a la Torre de l'Espanyol l'estiu passat.

La boira s'ha anat dissipant i el sol i la calor es deixen sentir. I així anem fent camí fins assolir el capdamunt de la serra, al punt culminant de l'etapa d'avui (**610 m**), denominat **el Mirador del Priorat**. D'aquí la panoràmica és superba, si bé ens hi sobra una mica la calitja. Tot i que els voltants del Mirador són de pedra i escassa vegetació calcinada, podem distingir els pobles de La Morera, Poboleda, Falset i d'altres, la serralada del Montsant i per l'altra banda, la de Prades, la d'Argentera, de Llaberia, etc.

A partir d'aquest punt ja tot serà una davallada que ens portarà, en un quart d'hora aproximadament, al bonic poblet de **la Figuera,** situat en un lloc enlairat de **575 m alt** i de molt bona vista, antigament emmurallat i fortificat.

Anem a trobar l'autocar que ens portarà a Garcia a dinar, al mateix bar Maig on hem esmorzat el matí. Aquesta vegada ja hi ha hagut un previ toc d'atenció per part del nostre cap i l'ocupació de taules es fa d'una manera "civilitzada", no tan aparatosa com al darrer dia.

Acabem així aquesta travessada (potser excessiva en seguiment de pistes), que ens ha portat a terres del Priorat, entre l'ambient enterbolit i caldejat per l'estufa del bar, el flaire dels cigars "havanos" que fumen sens parar els avis del poble, i les mitges baralles i cops de puny a les taules que donen emportats per l'entusiasme del joc de cartes. Una estampa entranyable i que ja no trobes si no és en poblets com aquest.

A l'autocar de tornada a Vilanova, una nova i jove "adquisició" del grup senderista fa anar de corcoll a tots els "carrosses" que intenten en va agafar el son... Això s'anima!

Blanca

Secció de senders

Ventures i desventures d'una colla de senderistes

DEL BAIX EBRE AL SOLSONÈS

LA FIGUERA CABASSERS LA CARTOIXA DE SCALA DEI

6a etapa: LA FIGUERA - CABASSERS - LA CARTOIXA DE SCALA DEI
17 km aprox.; 75 participants;
8 de març de 1992.

Sortim a dos quarts de set del matí amb un autocar gran i un de petit. Avui hi ha l'al.licient d'arribar a la Cartoixa de Scala Dei, lloc que atrau la curiositat d'alguns que no la coneixen i d'altres que la volen reveure. L'esmorzar el fem a Garcia (una altra vegada al bar Maig!) i en acabat ens queda una mitja hora d'autocar fins a **La Figuera**, lloc d'inici de l'etapa. Comencem a caminar quan són aproximadament dos quarts de deu del matí. La totalitat del recorregut d'avui es fa per les terres de la comarca del Priorat, i la Figuera és un dels seus pobles més enlairats. Aquest fet fou recollit per la corranda popular que afirma que **"la Figuera cau molt alta".** El seu terme és a ponent de la comarca esmentada i en contacte amb la Ribera d'Ebre, a la dreta del riu Montsant, que travessarem durant el nostre itinerari.

La sortida de La Figuera, aquesta vegada amb els ametllers florits. Foto: Blanca Forgas

Un descans davant de Cabassers. Foto: Blanca Forgas

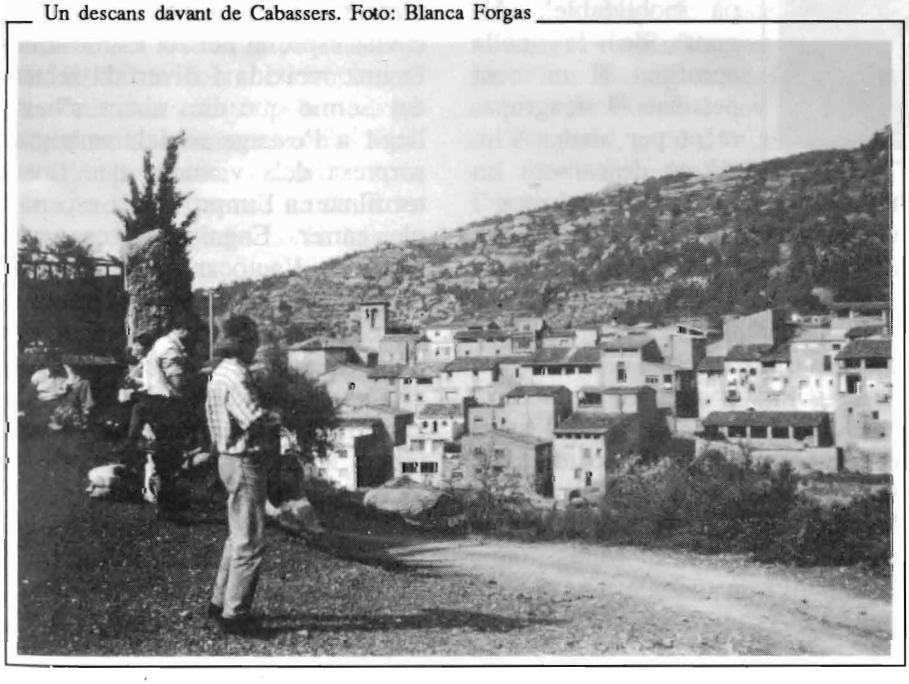

Sortint del final del carrer de Priorat i arribats a l'extrem d'un altiplà, enllacem amb una ampla pista que baixa tot fent giragonses cap al fons de la vall del riu de Montsant. El dia és grisós (aquesta temporada es porten els grisos dins el GR!), però alguns dels senderistes sembla que encara estan més grisos i emboirats que el propi temps i ja a poc de sortir del poble hi ha una despistada solemne que per sort acaba bé. I no diem noms per no ferir les sensibilitats...Es nota que acabem de passar les disbauxes del Carnaval! El cap encara no el tenim completament centrat.

Arribem al nivell del **riu de Montsant (240 m)**. En aquest punt deixem el terme municipal de La Figuera i entrem en el de Cabassers. La descripció ens diu que es travessa el riu a gual. La realitat és que cal travessar-lo o bé descalçant-se i tirant pel dret o bé fent una mica d'equilibris per damunt d'un tronc. Hi ha més cabal d'aigua que no es pensava. Més d'un es mulla sense voler botes i peus i d'altres que no ho arriben a fer, però són víctimes estelars dels objectius fotogràfics a l'aguait

Les runes de la Cartoixa de Scala Dei. Foto: Blanca Forgas

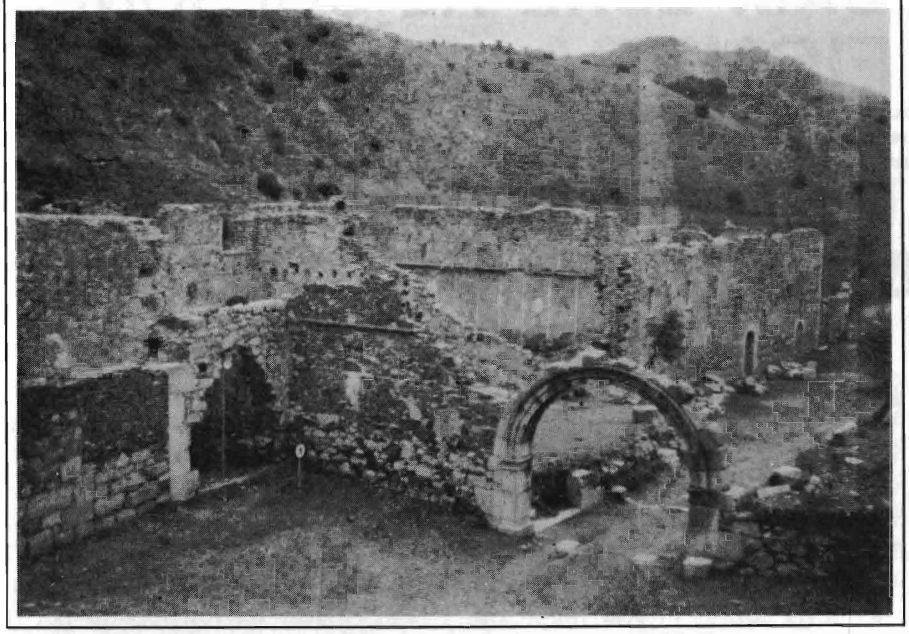

La Conreria al poble de Scala Dei. Foto: Blanca Forgas

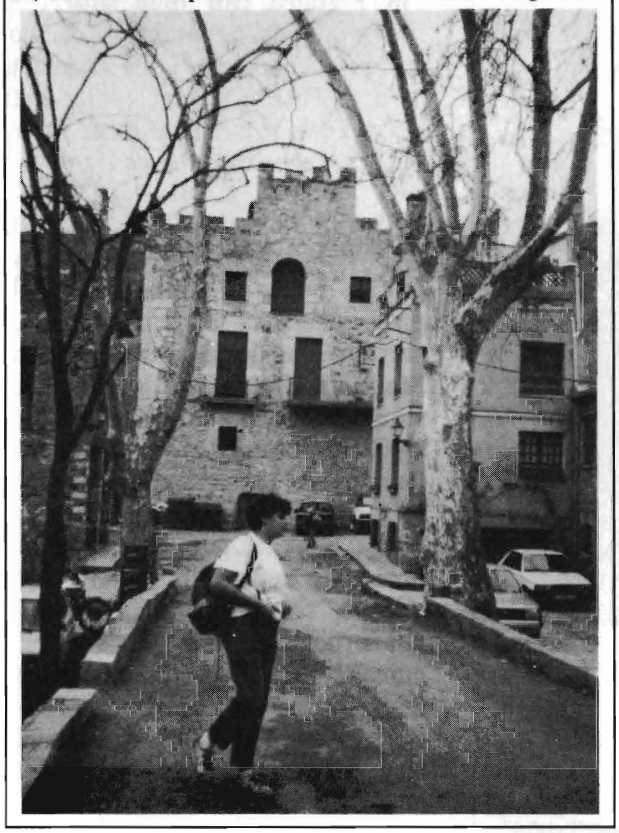

esperant el moment culminant de la relliscada...Passat aquest moment d'emoció que fa més estimulants les sortides, pugem fins a trobar la carretera que va des de la Vilella Baixa cap a Cabassers, i la seguim una estona per poder salvar un **estret** anomenat **Coll de Vent**. Seguim per una àmplia i recta vall, en direcció nord-est. La pujada es fa una mica llarga i després planegem entremig de bonics conreus i clapes de bosc. Un corriolet molt maco i serpentejant ens fa passar entre camps d'oliveres i matolls. I així, sense gairebé adonar-nos-en, fem cap a les envistes del pintoresc poble de **Cabassers**, totalment integrat en el paisatge. Comentant amb els companys de caminada, coincidim en creure que és a les comarques tarragonines on es donen potser amb més freqüència aquests casos de total identificació. Per fer-ho encara més agradable, a la nostra arribada comencen a sonar les campanes. Una estampa inoblidable!. Alguns de la colla aprofiten el moment destinat al reagrupament per arribar-s'hi. Altres descansem en una esplanada tot fent un mos i comentant encara les incidències del proppassat Carnaval.

Continuem fent camí per la pista que puja pel **barranc de les Valls**. Un altre moment d'indecisió en l'arrencada d'un senderó i tirem endavant per l'**antic camí dels Cartoixans**. A l'esquerra una bonica fondalada amb terrasses cultivades d'arbres fruiters ens acompanya una bona estona mentre pugem. Assolim el **coll de les Valls (640 m)**. Ara el GR continua en direcció est per la **vall de Cavaloques** tot baixant. Travessat el barranc del mateix nom, una font que hi ha a la vora del camí serveix a la vegada per apaivagar la set i per reagrupar-nos novament.

Passem un parell de colls, el de **l'Ermengol (640 m)** i el **del Pla del Bisbe (670 m)** i entrem en terme municipal de la Morera i així en el Priorat històric. Per uns moments perdem de pista el sender de GR i ens fem una mica d'embolic. Aquest improvisat "campi qui pugui" queda superat en arribar a una àmplia collada on hi ha un pal indicador amb la variant GR-7-1-5 que ens portarà a Scala Dei després de la forta baixada amb ziga-zaga pel bonic **grau** anomenat **Pas de l'Ase.**

Aviat arribem a l'extrem nord-oest del recinte de la **Cartoixa de Scala Dei (590 m)**, avui dia amb els murs de les seves històriques edificacions totalment nus, despullats d'aquella verdor selvàtica de què eren coberts fa uns anys. Deixem el GR i, continuant pel camí que voreja el recinte avui tancat a l'accés del públic, passem per davant de la seva entrada i en deu minuts ens plantem a la **Conreria** on finalitza l'etapa.

Els que no anem de restaurant, dinem arrecerats a les parets d'una cava on més d'un va a proveir-se del preciat vi de Priorat. Abans de marxar, un representant del nostre enviat especial del rei Carnestoltes fa una reeixida i divertida lectura del Sermó que dies abans s'havia llegit a l'estatge social, amb gran sorpresa dels vianants que fins i tot filmaren l'improvisada escena a ple carrer. Engrescats com mai, pugem a l'autocar que ens ha de tornar a Vilanova. Segons informacions fidedignes, els de l'autocar gran quedaren "roques" i mig pansits, mentre que a l'autocar petit la gresca arribà a límits insospitats i hagueren de recurrir a massatges facials per treure la tensió muscular provocada pel riure. Seria el vi de la comarca?

Blanca

Qüestions de Toponímia

ELS MAPES I LA TOPONÍMIA

Hauríem de considerar els topònims, és a dir, els noms de lloc, com una de les nostres propietats més preuades. Alguns d'ells són antiquíssims, com Olèrdola, que és una paraula ibèrica. Altres ens assabenten de fets dels quals no hi ha altra constància documental, com Sitges, que recorda que el turó on avui hi ha la població havia estat ple de forats o pous, o Sant Sebastià dels Gorgs, que ens informa que el torrent de Cantallops era en altre temps ple de clots, avui gairebé desapareguts. Hi ha també una toponímia poètica, la de noms com Puigflorit, Bosc Glaçat, les Cantarelles, Cantacorbs, serra dels Esgavellats, Aiguaviva, etc., tots ells del Penedès. Altres vénen dels primers temps de la nostra llengua, com tants topònims penedesencs amb l'article salat: Sant Martí **Sarroca**, Sant Joan **Samora**, Sant Cugat **Sesgarrigues**, el puig **Sarboç**, Sant Esteve **Sesrovires**, el coll **Sustrell**. Amb els topònims podríem fer un catàleg força complet de les espècies zoològiques i botàniques de cada comarca. En resum, si perdéssim o oblidéssim de sobte els topònims que ens han llegat els nostres avantpassats, desapareixeria bona part de la nostra història, seria com quedar-nos sense arrels, com si abans de nosaltres no hi hagués hagut ningú.

Feliçment, cada dia són més els que entenen això i que s'esforcen a defensar la nostra toponímia d'atacs desnaturalitzadors, però no tothom actua de la mateixa manera. Un exemple de poc respecte per a la toponímia són els mapes, generalment fets per organismes oficials que depenen d'una administració central que no ha tingut respecte per al país que pretenia reflectir sobre el paper. En la majoria de mapes hi ha una ignorància lingüística total. Ja no ho dic pels noms dels municipis (**Villafranca del Panadés, Villanueva y Geltrú, San Martín Sarroca, Vendrell** sense l'**El**, etc.) que tenien una versió oficial que -deien- s'havia de respectar, sinó pels topònims menors que els enquestadors recollien sobre el terreny sense entendre'ls o traduint-los deliberadament de manera absurda. Hi ha el cas antològic, que s'ha fet famós, en què un cim dels Pirineus dit **dels Tres Hereus** va ser interpretat pels cartògrafs espanyols com si fos en francès (**Très Hereux**) i que van traduir a la "lengua del imperio" per **pico de los Muy Felices**. Els mapes oficials estan farcits d'errors i manipulacions com aquests. Ja l'any 1934 Pau Vila donava una llista d'exemples escruixidors i encara avui trobem en els mapes militars i cadastrals de les nostres terres penedesenques casos com els següents: a prop de Castellet hi ha un **corral de Refuegues** en comptes **d'en Rafeques**, a Moja una **ermita de Peñafiel** que ha de ser de **Penyafel**, prop de Canyelles un **cal Dori** que en realitat és **can Caldori**, a Sitges **can Chirona** ha de ser **can Girona** i **mas Cudell, mas Quadrell**, a Jafre han canviat **can Marcer** per **mas de Meráez**, un **alto del Cuco** (ocell?) és el **puig del Cocó**, etc., etc. En els mapes de l'Instituto Hidrográfico de la Marina hi ha un **pico Cinabre** en comptes del **pic Ginebrer** o una **punta de la Torrosa** que ha de ser de la **Torreta**. Exemples com aquests, còmics si no fossin tristos, es podrien multiplicar fins a l'infinit.

Cal reconèixer, però, que aquesta mentalitat oficial, irrespectuosa i castellanitzant, va desapareixent lentament, i que l'Estat espanyol, fent finalment cas dels consells dels organismes internacionals, procura, a poc a poc, canviar la seva manera d'actuar anterior. Així, el 1977, l'Instituto Geográfico Nacional va publicar amb toponímia correcta els fulls corresponents a la vall d'Aneu i a la vall Ferrera, i el 1984 els de Mollerusa, Tàrrega, les Borges Blanques i Belianes. Es una tasca que no ha fet més que començar, però sembla que per primera vegada en la història de les entitats estatals manifesten un cert respecte per les diferents llengües nacionals d'Espanya. A Catalunya, la Generalitat ha creat l'Institut Cartogràfic de Catalunya que té, òbviament, una voluntat plena d'usar la toponímia correcta. El camí, no obstant això, serà molt llarg i pot tardar molt de temps a donar fruits visibles. Només cal recórrer les nostres carreteres, plenes de rètols amb els noms de lloc escrits amb faltes d'ortografia o, encara, en castellà. Es feina de tots lluitar perquè també en aquesta parcel la de la llengua puguem aconseguir una plena normalització.

Ignasi M. Muntaner

(Campanya **"Utilitzem correctament els noms dels nostres municipis"**. Serveis lingüístics de l'Alt Penedès i del Garraf).

Grup de B.T.T.

PEL MASSÍS DEL GARRAF

Aprofitant el dilluns i dimarts de Carnaval, part dels components del grup de BTT (Manel, Ivan Isaac, Susagna, Pili i Andreu), vàrem fer una travessa en bicicleta de muntanya recorrent el massís del Garraf.

Sortim dilluns, tard, al matí, per poder-nos recuperar de les Comparses. Ens dirigim des de Vilanova i la Geltrú a **Sant Pere de Ribes** per la carretera vella i seguim per la **riera de Jafra**. En el lloc on sempre acostumem a trobar acumulats fang i tolls d'aigua, i per no haver de portar pes de més amb el fang enganxat, deixem la riera tot seguint un **corriol marcat pel GR-92**. Aquest se separa durant un tram de la riera. En l'inici, quan puja pel vessant dret, no és ciclable, però en planejar i baixant a recuperar la riera, sí que ho és. Retrobem la riera a l'alçada dels **Forats d'en Bori**, i aquí la seguim fins a trobar-nos amb les pistes de la zona que ens porten fins a **Jafra.**

Quan hi som, volten ja les dues i ens hi aturem a dinar. Des de Jafra fins a la **Plana Novella** hi porta una pista en bon estat per a les bicicletes. A Plana Novella podem observar l'edifici del palau, estrany en el paisatge. Després d'una parada, i a punt de marxa, un "estranger" ens diu: "¿Como va la muntinbae?". Ens costa amagar el riure, però amb tot el respecte que ens és possible responem: "Bé, molt bé!". Li preguntem el camí cap a Begues i ens l'indica anunciant-nos una hora de camí, que més tard identifiquem com a una bona hora de pagès, ja que s'allarga molt. La pista que va des de Plana Novella fins a **Begues** està en molt bon estat... pels cotxes, ja que presenta una gran quantitat de pronunciats sifons. Per tractar-se d'una pista, cal dir que sembla més una nacional, ja que fins i tot un camió de gran tonelatge ens avança.

Un cop a Begues ens proveïm. Arribem al **Castell d'Eramprunyà** entre les sis i les set i hi passem la nit refugiats a l'ermita que encara conserva la volta de canó.

A l'endemà ens dirigim de retorn ja cap a Vilanova tot passant per **la Morella**, i excepte un tram al principi de la jornada i un altre en l'últim tros d'ascensió tot és ciclable. Arribem a Vilanova a punt de dinar i bastant cansats també.

Hem de dir que és una excursió molt maca per a qui agradi practicar aquesta altra modalitat de Bicicleta de Muntanya, diferent a les sortides de cada diumenge, més satisfactòria i també més cansada.

La colla de Mountain-Bike al caseriu de Jafra.
Foto: Andreu Ferrer

Si algú desitja rebre més informació sobre l'itinerari només cal que s'adreci a nosaltres.

Andreu Ferrer

BTT TALAIA

NOTÍCIES I COMENTARIS

UN CARRER CANVIA DE NOM SENSE CAP ACORD MUNICIPAL

Fa una temporada vam veure una nota de certa redacció que feia esment del carrer Esbarjos, desconegut a la nostra ciutat. Momentàniament vam creure que es tractava d'un error i que volien referir-se a un dels nous vials que s'estan urbanitzant a la zona dels Esbarjos. Però anàvem massa refiats. Uns dies després, un cardiòleg anunciava la seva consulta en el carrer Esbarjos, i aclaria entre parèntesis "abans **Recreo**". No n'hi havia prou i unes setmanes passaren per veure com el pare i el germà del metge deien que tenien el seu despatx al carrer **Recreu (esbarjos)**, és a dir, quasi el mateix però a la inversa, en un anunci paral lel a l'anterior.

Ens preguntem quan va fer-se aquesta substitució, ja que no l'hem trobada en cap acord municipal i, com se sap, el Ple de l'Ajuntament és l'únic lloc on es poden aprovar i canviar el nom dels carrers i places de Vilanova.

Demanem als que creuen que el nom de "Recreo" és un castellanisme i prefereixen "Esbarjos" que facin com a mínim dues coses: consultar per una banda el Centre de Normalització Lingüística i per l'altre cantó preguntar si s'ha fet el canvi per les autoritats pertinents. Tota altra iniciativa és agosarada i fora de lloc.

JA TENIM AUTOPISTA

No pensem parlar-ne massa, ja que tots els mitjans de comunicació n'han fet ressó. Només en volem fer menció perquè quedi constància en el nostre portaveu: 8 de gener de 1992. Aquesta és la data per bé o per mal. El temps dirà si fou o no encertada la decisió de construir aquesta autopista. També serà el temps el que demostrarà què reportarà a aquesta comarca el pas de l'autopista. Es fan moltes càbales però el resultat ja es veurà.

Ara es diu que serà arranjada la carretera de les Costes. Un calendari d'obres a fer per la Generalitat no en parla. Segurament que només faran el pis nou i treuran alguna girada de poca visibilitat. El traçat quedarà igual per sempre més i qui vulgui anar a Barcelona de pressa ho haurà de fer pagant.

A la xarxa de carreteres penedesenques s'anuncien les obres següents: s'està acabant la millora de la d'Igualada a Vilafranca des de Capellades fins a vora Sant Quintí de Mediona. La nova capa de paviment evitarà moltes patinades i accidents en una carretera que sempre ha tingut fama de dolenta. Per altra banda, la Generalitat informa que el proper abril començarà a construir una nova carretera que unirà Igualada amb Vilafranca, que, segons sembla, serà de nou traçat pel marge esquerre del riu Anoia. Diuen que estarà llesta l'any 2000. Aquest nou itinerari serà més curt i planer que la carretera actual i no passarà per dintre de La Pobla de Claramunt i de Capellades, anant cap a Vilafranca pel cantó de Canaletes i Sant Pere de Riudebitlles. Ho celebrem i esperem que la seva construcció no malmeti massa el paisatge per on passarà.

SUPRESSIO DE CONTROLS FRONTERERS

Aquells que expressament o bé mig despistats de travessa per la muntanya facin cap al **Coll d'Ares**, sàpiguen que a partir del proper 30 d'abril ja no hauran de patir cap mena de control per part de les autoritats d'ambdues bandes del Pirineu gironí. Aquest sembla que és el primer control fronterer que se suprimeix com a conseqüència de l'Acta Unica i suposa que el pas per aquest punt serà totalment lliure. Un entrebanc menys!

UN POBLE ESCOLA ENMIG DE LA MUNTANYA

Aramunt, al Pallars Jussà, ha creat una escola de rehabilitació d'habitatges. Des d'aquest curs, dotze alumnes reben classes sobre la tècnica de construcció tradicional de les cases de muntanya, aplicant tecnologies capdavanteres en un aprenentatge que contribueix a la recuperació d'oficis en procés d'extinció. Aquest és un dels tants pobles del Pirineu que viuen sota l'amenaça d'un despoblament creixent. Problema que es veu agreujat per l'abandonament que suposa de les cases i edificis que tenen un valor artístic i patrimonial. L'alcalde i els veïns d'aquell municipi han creat una escola d'oficis i fomenten la formació d'especialistes en rehabilitació i restauració d'edificis.

Aquesta escola forma durant dos cursos acadèmics joves interessats en la rehabilitació d'edificis. Un cop acabat el curs, els alumnes proposaran voluntàriament als propietaris de les cases d'Aramunt i del voltant d'emprendre la restauració dels habitatges antics més malmesos pel pas del temps i per la falta de conservació. S'espera d'aquesta manera dinamitzar la comarca, formar joves i acollir moltes iniciatives turístiques en un poble, com tot el Pallars Jussà, greument despoblat.

Congratulem-nos-en! No tot està del tot perdut. Encara queda sensibilitat!

TECNICS

ANTIGA ELÈCTRICA CAMPILLO

AIGUA - LLUM - GAS

CALEFACCIÓ

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

Picapedrers, 3 - Tel. 814 32 46
VILANOVA I LA GELTRÚ

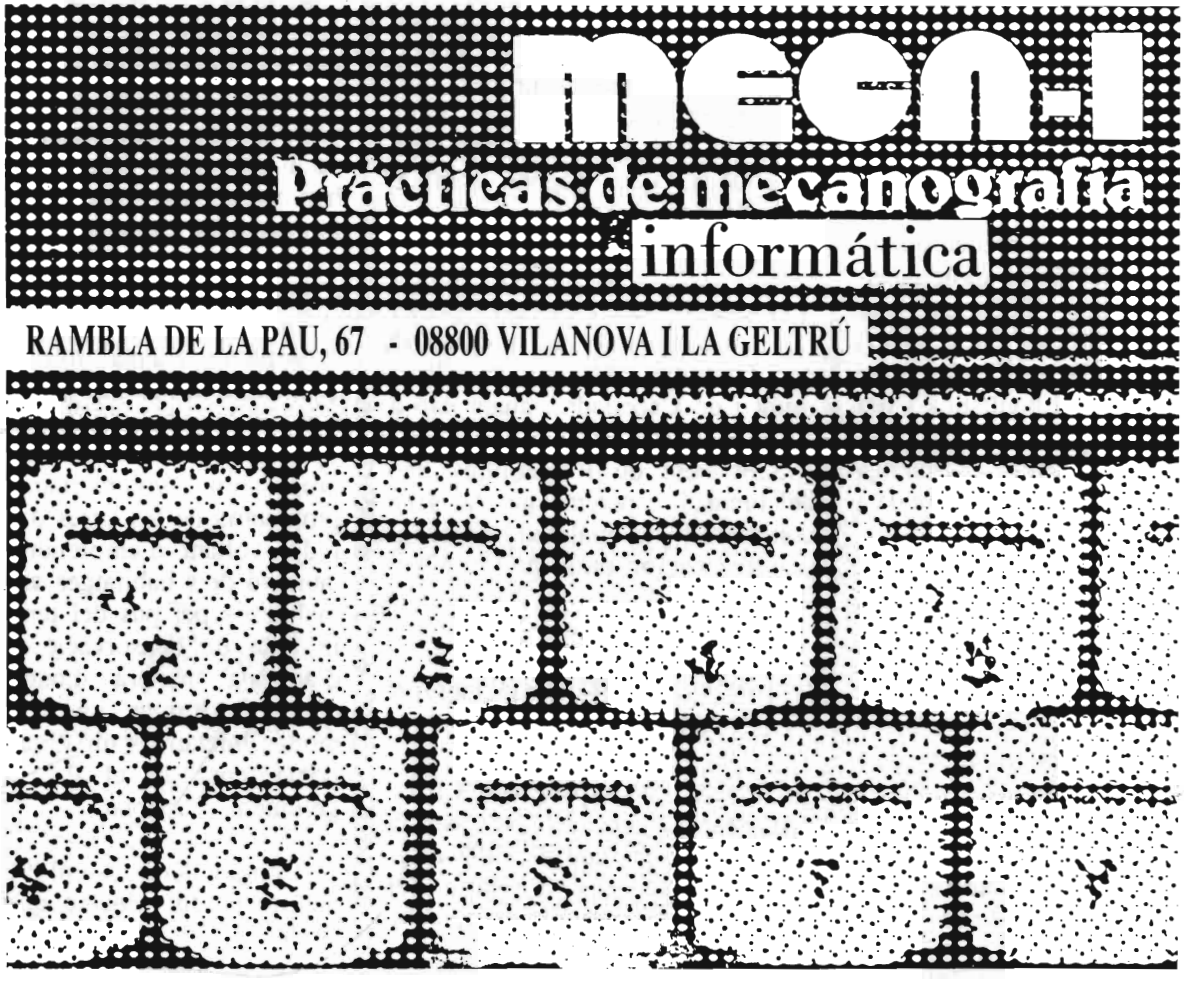

BOLSOS

rodero

Avda. Francesc Macià, 65 / Sant Gregori, 4
Tel. 815 18 44
08800 VILANOVA I LA GELTRÚ

SUZUKI

LIDO 50

MOTOR: monocilíndrico - 2 tiempos. Refrigeración por aire forzado.
CILINDRADA: 49 C.C.
POTENCIA.: 3 CV.
PESO: 70 kg. COLOR: Blanco, Negro.

SUZUKI VILANOVA

JAUME PUJANTE IGLESIAS

Rbla. Ventosa, 29
Telèfon 815 41 86

08800 Vilanova i la Geltrú

Motocicletes - Ciclomotors - Bicicletes

T'HO MIRIS COM T'HO MIRIS

EMISSIÓ CADA DIA, A PARTIR DE LES 20,30 h.

DILLUNS: INFORMACIÓ ESPORTIVA
DIMECRES: DEBATS CIUTADANS
DIVENDRES: INFORMACIÓ LOCAL I COMARCAL

cb TV

Canal Blau - Televisió de Vilanova

A.E. TALAIA
BIBLIOTECA
ARXIU